

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอในรูปตาราง และความเรียง โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคของความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ตอนที่ 1 ประวัติความเป็นมาของความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

หลังจากการก่อตั้งมหาวิทยาลัยแห่งแรกในประเทศไทยเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2459 โดยการยกฐานะโรงเรียนข้าราชการพลเรือนขึ้นเป็นสถาบันอุดมศึกษาคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในระยะแรก ๆ มีนิสิตลงทะเบียนเรียนเพียงไม่กี่ร้อยคน โดยจัดการเรียนการสอนใน 4 คณะ คือ คณะแพทยศาสตร์ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะอักษรศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ความสัมพันธ์กับต่างประเทศของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในระยะแรก ๆ คือ การรับความสนับสนุนช่วยเหลือ เช่น คณะแพทยศาสตร์ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์ (Rockefeller Foundation) ซึ่งนอกจากจะได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากประเทศตะวันตกแล้ว ชาวตะวันตกยังให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในกิจกรรมการเรียนการสอนและการบริหารด้วย และในช่วงปี พ.ศ. 2473 - 2483 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังคงมีบทบาทสำคัญในการผลิตบัณฑิตเพื่อสนองการพัฒนาและความต้องการของชาติ ความเป็นเลิศทางวิชาการยังเป็นวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย จึงมีนักวิชาการได้รับการศึกษาอย่างดีจากยุโรปหลายท่านเดินทางกลับมาเป็นอาจารย์สอนที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และต่อมาก็มีการส่งอาจารย์

ไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศด้วยทุนต่าง ๆ เช่น ทุนรัฐบาลไทย ทุนรัฐบาลต่างประเทศ และทุนมหาวิทยาลัยต่างประเทศ เป็นต้น (Chulalongkorn University, 1992 : 18-23) การติดต่อสัมพันธ์กับต่างประเทศได้มีการดำเนินเรื่อยมา

หลังจากที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ก่อกำเนิดเพื่อเป็นสถานศึกษาวิชาชั้นสูง ซึ่งนอกเหนือจากการผลิตข้าราชการหรือการเป็นสถาบันวิชาชีพเฉพาะทางแล้ว 17 ปีต่อมาคือ หลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ในปี พ.ศ. 2475 คณะราษฎรได้เน้นความสำคัญของการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาในมหาวิทยาลัย ก็ได้มีการวางแนวทางปรับปรุงและขยายการศึกษา ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของสาขาวิชาที่เปิดสอน และความเป็นอิสระในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย การนำระบอบประชาธิปไตยเข้ามาในประเทศไทยก่อให้เกิดความจำเป็นต้องพัฒนาประชาชนให้เข้าใจระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง พัฒนาการทางด้านการเมืองและการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีส่วนสำคัญที่กระตุ้นให้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมืองในปี พ.ศ. 2476 และในปี พ.ศ. 2486 ได้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยพร้อมกัน 3 แห่ง ตามความต้องการของหน่วยงานระดับกระทรวง เพื่อสนองความต้องการกำลังคนของกระทรวง เจ้าสังกัด ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศิลปากร ต่อมาได้มีการขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นอุดมศึกษาไปสู่ภูมิภาค โดยการจัดตั้งมหาวิทยาลัยภูมิภาคขึ้นเพื่อส่งเสริมการพัฒนาศึกษาในส่วนภูมิภาค เป็นศูนย์ทางวิชาการของภาค และเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาภาคด้วย จึงได้เกิดมหาวิทยาลัยใหม่ขึ้นในภูมิภาค 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในปี พ.ศ. 2509 สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ได้รับการจัดตั้งขึ้นในยุคของการเร่งรัดพัฒนาประเทศเพื่อส่งเสริมการศึกษาระดับสูงให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศโดยตรง โดยให้การศึกษาระดับบริหารและการพัฒนา ทำการวิจัยส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ในปี พ.ศ. 2514 ได้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อสนองความต้องการของเยาวชนที่จะเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา เป็นการขยายโอกาสทางการอุดมศึกษาให้กว้างขึ้น มหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นมหาวิทยาลัยเปิดคือ เปิดรับผู้เข้าศึกษาโดยไม่ต้องสอบเข้า และในระยะเวลาที่มีความเคลื่อนไหวทางด้านโอกาสทางการศึกษา การอาชีวศึกษาของรัฐก็ได้พิจารณาขยายโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาให้สูงขึ้นถึงระดับปริญญาตรี ในสาขาที่ประเทศต้องการกำลังคนเป็นอันมาก จึงได้มีการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าขึ้นในปี พ.ศ. 2514 โดยการรวมวิทยาลัยเทคนิคพระนครเหนือ วิทยาลัยโทรคมนาคม และวิทยาลัยเทคนิคธนบุรีเข้าด้วยกัน ต่อมาภายหลังสถาบันเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าได้แยกจากกันเป็นสถาบันอิสระ ในระหว่างปี พ.ศ.2517-18 มีการยกระดับสถาบันการศึกษาและมาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย คือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ ในปี พ.ศ.2522 จัดตั้งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเปิดและมีการสอนทางไกลโดยใช้สื่อผสม เช่น วิทยุ โทรทัศน์ การสอนเสริมไปรษณีย์ เป็นต้น ไปยังศูนย์การเรียนทั่วประเทศ (วิจิตร ศรีสอาน, 2518 : 22-35, Ministry of University Affairs, 1988 : 13-16) และในช่วงปี พ.ศ.2533-35 ได้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยใหม่ จำนวน 5 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เพื่อขยายการศึกษาไปยังภูมิภาคและขยายหลักสูตรการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่มีความต้องการของประเทศสูง

ในช่วงพัฒนาการของการอุดมศึกษาไทยตั้งแต่การจัดตั้งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมาเป็นเวลา 75 ปี สถาบันอุดมศึกษาได้เพิ่มขึ้นจำนวนมาก จนในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีจำนวนทั้งสิ้น 21 แห่ง และในระหว่างที่สถาบันอุดมศึกษาได้จัดตั้งขึ้นสถาบันแต่ละแห่งได้มีการติดต่อสัมพันธ์กับต่างประเทศไม่เฉพาะหน่วยงานต่างประเทศ/องค์การระหว่างประเทศหรือมูลนิธิต่างประเทศเท่านั้น แต่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศก็เข้ามามีส่วนร่วมสร้างสัมพันธ์ให้ความช่วยเหลือร่วมมือทางด้านวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาไทยเป็นจำนวนมาก ในบางสถาบันมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันมาเป็นเวลายาวนาน ส่วนหนึ่งของความสัมพันธ์ของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศกับสถาบันอุดมศึกษาไทยก็คือการมีสัญญา/ข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกัน ความสัมพันธ์ดังกล่าวสถาบันอุดมศึกษาไทยมีกับสถาบันอุดมศึกษาในหลายประเทศ ซึ่งความเป็นมาของความร่วมมือจะขอกว่าในบางประเทศเท่านั้น ซึ่งจะเป็นประเทศที่สถาบันอุดมศึกษาไทยมีความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศนั้น ๆ ในจำนวนค่อนข้างมาก และจะรวมประเทศไทยด้วยที่มีส่วนช่วยเหลือร่วมมือกับต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

1. บทบาทความช่วยเหลือร่วมมือของประเทศสหรัฐอเมริกา

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สหรัฐอเมริกาได้กระชับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ในขณะเดียวกันสหรัฐอเมริกาเห็นว่าจะต้องให้ความช่วยเหลือทางด้านเศรษฐกิจและเทคนิคแก่ประเทศในเอเชียเพื่อการพัฒนาและทางด้านทหาร เพื่อให้มีความมั่นคงพอที่จะต่อต้านรุกรานหรือแทรกซึมของคอมมิวนิสต์ คณะผู้แทนพิเศษของสหรัฐอเมริกาให้ความสำคัญแก่การพัฒนาด้านเกษตรกรรม สาธารณสุข คมนาคม ฝึกหัดอบรมด้านเทคนิค และ

การศึกษาเป็นอันดับแรก เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2493 สหรัฐอเมริกาและไทยได้ลงนามในความตกลงแลกเปลี่ยนทางการศึกษา และในเดือนกันยายนของปีเดียวกันได้ลงนามในความตกลงช่วยเหลือทางเทคนิคแก่ประเทศไทย (Vimol Bhongbhibhat and others, 1987 : 115-118)

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2494 เป็นต้นมา มูลนิธิฟูไลโบริทได้สนับสนุนให้อาจารย์ชาวอเมริกันเข้ามาสอนในมหาวิทยาลัยไทยเป็นจำนวนมากในสาขาต่าง ๆ เช่น จากมหาวิทยาลัยคาลิฟอร์เนีย แห่งลอสแอนเจลิส (University of California at Los Angeles) เข้ามาสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ และภูมิศาสตร์ ที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก (New York University) มาสอนวิชารัฐศาสตร์ ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และจากมหาวิทยาลัยชิคาโก (University of Chicago) มาสอนวิชาประวัติศาสตร์ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นต้น (Thailand -United States Educational Foundation, n.d. : 72)

นับตั้งแต่เริ่มโครงการที่มีชาวอเมริกันเข้ามาสอนตามสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศไทยแล้ว ชาวอเมริกันเหล่านั้นมิได้เป็นเพียงผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาของตนเท่านั้น แต่ได้ช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยและสหรัฐอเมริกาด้วย เช่น นักภาษาศาสตร์ได้ทำงานด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับเพื่อนอาจารย์ชาวไทยและยังได้ทำตำราที่ช่วยให้เข้าใจภาษาไทยได้ดีขึ้น ยิ่งกว่านั้นการศึกษาในสาขาวิชาไทยศึกษาในมหาวิทยาลัยอเมริกันหลายแห่งก็เจริญงอกงามได้เพราะมีนักวิชาการและอาจารย์ชาวอเมริกันได้เข้ามาทำตำรา การค้นคว้าวิจัยร่วมกับนักวิชาการไทย ด้วยเหตุนี้ โครงการไทยศึกษา ณ มหาวิทยาลัยนอร์ทเทิร์นอิลลินอยส์ (Northern Illinois University) และมหาวิทยาลัยคอร์เนลล์ (Cornell University) จึงได้มั่นคงขึ้น (Thailand-United States Educational Foundation, n.d. : 16)

ในปี พ.ศ. 2491 สหรัฐอเมริกามีโครงการช่วยเหลือแก่ประเทศไทย หลายโครงการที่มุ่งไปในด้านการพัฒนาการศึกษาของไทย เช่น โครงการร่วมมือ 8 ปี ระหว่างมหาวิทยาลัยอินเดียนา (Indiana University) กับวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร (ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร) ซึ่งได้รับทุน

สนับสนุนจากสำนักงานเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกา (U.S.O.M.) ทำให้การฝึกหัดครูของไทยก้าวหน้าไปมาก คณะอาจารย์จากมหาวิทยาลัยอินเดียนา จำนวน 30 คน มาประจำอยู่ในประเทศไทยในฐานะที่ปรึกษา และนักวิชาการไทย จำนวน 150 คน เดินทางไปศึกษาต่อยังสหรัฐอเมริกา ในช่วงนี้จำนวนนักศึกษาของวิทยาลัยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จาก 130 คน ในปี พ.ศ.2497 เป็น 2,500 คนในปี พ.ศ.2505 (Vimol Bhongbhibhat and others, 1987 : 124)

ในปี พ.ศ. 2498 สหรัฐอเมริกาให้ความช่วยเหลือในโครงการจัดตั้งสถาบันรัฐประศาสนศาสตร์ด้วยความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และมหาวิทยาลัยอินเดียนา (Indiana University) เป็นโครงการบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งได้รับเงินช่วยเหลือจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกาผ่านองค์การยูซอม จำนวน 2 ล้านดอลลาร์อเมริกัน ในระยะเวลา 9 ปี ได้ส่งคนไทยไปศึกษาในสหรัฐอเมริกาถึง 41 คน เพื่อกลับมาสอนในสถาบันนี้ และนำอาจารย์จากมหาวิทยาลัยอินเดียนาจำนวน 40 คนมาสอนในกรุงเทพฯ (Vimol Bhongbhibhat and others, 1987 : 125) ต่อมาในปี พ.ศ.2509 สถาบันนี้ได้กลายเป็นสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และยังร่วมมือกับมหาวิทยาลัยอินเดียนาตลอดมาจนถึงปัจจุบัน (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2533 : 11-18)

ทางด้านอาชีวศึกษาก็มีความก้าวหน้าซึ่งเป็นผลมาจากโครงการร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยเวย์นสเตท (Wayne State University) เมืองดีทรอยท์ รัฐมิชิแกนและวิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ ระหว่างปี พ.ศ. 2499-2503 (Vimol Bhongbhibhat and others, 1987 : 124)

เพื่อเป็นการกระจายบริการของรัฐในด้านการศึกษา รัฐบาลไทยได้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยในภูมิภาค 2 แห่ง คือมหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2505 สหรัฐอเมริการ่วมมือกับฝ่ายไทยโดยให้ความช่วยเหลือทางการเงินเป็นมูลค่า 5.85 ล้านดอลลาร์อเมริกัน เพื่อใช้ในการพัฒนาคณะแพทยศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โครงการนี้เริ่มต้นโดยมีมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ (University of Illinois) เป็นผู้จัดให้ความช่วยเหลือด้านฝึกอบรม และอาจารย์ไทยได้รับทุนไปศึกษาเพิ่มเติมในสหรัฐอเมริกา (Vimol Bhongbhibhat and others, 1987 : 156)

ในปี พ.ศ. 2506 มูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์ (Rockefeller Foundation) ซึ่งได้เคยช่วยโครงการทางด้านแพทย์ในประเทศไทยมาเป็นเวลานาน ก็เริ่มโครงการ แพทยศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และได้ให้ความสนับสนุนในการก่อตั้ง โรงพยาบาลรามาริบติ ศูนย์วิจัยทงโกชานาที่เชียงใหม่ โครงการทางด้านสังคมศาสตร์ในคณะ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โครงการภาษาอังกฤษร่วมกับมหาวิทยาลัยพิตสเบิร์ก (University of Pittsburgh) ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และโครงการเกษตรที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (Vimol Bhongbhibhat and others, 1987 : 163)

ในปี พ.ศ. 2513 มหาวิทยาลัยหลายแห่งของทั้งสหรัฐอเมริกาและไทยได้จัด ตั้งโครงการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่กับวิทยาลัยเซนต์โอลาฟ ในรัฐมินเนโซต้า (St. Olaf College in Minnesota) (Vimol Bhongbhibhat and others, 1987 : 201) เป็นโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างกัน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ทรงคุณค่าและส่งเสริมสัมพันธภาพอันดีต่อกัน วิทยาลัยเซนต์โอลาฟ ส่งนักศึกษามาศึกษาในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทย ประวัติศาสตร์ ไทย และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พุทธศาสนา และวัฒนธรรมไทย และในขณะเดียวกันก็ให้ ทูการศึกษาแก่นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ไปศึกษาในวิทยาลัยเซนต์โอลาฟ ด้วย (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2532 : 16)

ในปี พ.ศ. 2515 มูลนิธิฟูไลโบรท์ได้มีการตกลงให้ความร่วมมือระหว่าง มหาวิทยาลัยพิตสเบิร์ก (University of Pittsburgh) กับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ใน แต่ละปีจะมีทุนให้อาจารย์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นไปศึกษาวิชาภาษาอังกฤษและภาษาศาสตร์ ประยุกต์ ณ มหาวิทยาลัยพิตสเบิร์ก (Thailand - United States Educational Foundation, n.d. : 85)

ในปี พ.ศ. 2517 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้ลงนามในสัญญาความร่วมมือกับ มหาวิทยาลัยนอร์ธเทิร์น อิลลินอยส์ (Northern Illinois University) และมูลนิธิฟูไลโบรท์

ในการแลกเปลี่ยนบุคลากรวิชาการเป็นเวลา 6 ปีต่อเนื่องกัน (Thailand United States Educational Foundation, n.d. : 84)

นอกจากนี้ในปี พ.ศ. 2522 มูลนิธิฟูไลบวร์ทก็ได้สนับสนุนโครงการของ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คือโครงการให้ความเหมาะสมกับท้องถิ่นเพื่อช่วยให้การฝึกอบรม และพัฒนาครูชั้นประถมให้มีความรู้ความสามารถในด้านการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท โครงการบริหารการศึกษาแก่ชุมชนและโครงการภาคใต้ศึกษา โครงการฝึกหัดครูนั้นเป็นความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยมิสซูรี (University of Missouri) และมูลนิธิฟูไลบวร์ท มหาวิทยาลัยมิสซูรีจะส่งที่ปรึกษามาให้แก่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีทุกปี และอาจารย์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จะได้รับทุนไปศึกษาต่อที่ มหาวิทยาลัยมิสซูรี (Thailand - United States Educational Foundation, n.d. : 85)

ในปี พ.ศ. 2525 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ร่วมมือแลกเปลี่ยนกับมหาวิทยาลัย ชั้นนำ 2 แห่งของสหรัฐอเมริกาคือ J.L. Kellogg Graduate School of Management at Northwestern University และ Wharton School of the University of Pennsylvania ก่อตั้งสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อเปิดสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจระดับบัณฑิตศึกษา โดยเน้นที่การเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นสถาบันที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก (Chulalongkorn University, 1992 : 42)

ในปี พ.ศ. 2526 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่กับมหาวิทยาลัยวิสคอนซิน-แมดิสัน ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มีโครงการความร่วมมือทางวิชาการด้านภาษาและสังคมไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจด้านภาษา วัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคมไทย โดยคณะสังคมศาสตร์เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา ให้แก่นักศึกษาซึ่งกำลังเรียนอยู่ในระดับปริญญาตรีในประเทศสหรัฐอเมริกาและแคนาดา ซึ่งจะต้องผ่านการอบรมภาษาไทย แบบเข้มและมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประเทศไทยก่อนที่จะเดินทางมาศึกษาในมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ใช้เวลาศึกษาประมาณ 9 เดือน และนักศึกษาต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาเอง (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2532 : 16)

ในปี พ.ศ. 2528 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กับ Northern Illinois University มีโครงการร่วมมือโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาอาจารย์และทำการวิจัยด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ความร่วมมือได้กำหนดโครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่างกัน เช่น NIU ส่งผู้เชี่ยวชาญมาให้การอบรมระยะสั้นและมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จะส่งอาจารย์ไปศึกษาต่อที่ NIU โดยได้รับการยกเว้นค่าเล่าเรียน และในปี พ.ศ. 2529 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้ร่วมมือทางวิชาการกับ Northern Illinois University โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาบุคลากรของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ให้มีความรู้ด้านการวิจัยทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ NIU จะส่งนักวิจัยทางสังคมศาสตร์มาประจำที่คณะมนุษยศาสตร์ ปีละ 1 คน ภายใต้การสนับสนุนของมูลนิธิฟูลไบรท์ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2533 : 72)

ในปี พ.ศ. 2532 คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กับคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมิสซูรีโคลัมเบีย (Missouri-Columbia University) ได้มีความตกลงร่วมมือกันเพื่อพัฒนาความร่วมมือทางด้านวิจัย โดยมีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ นักวิชาการ นักศึกษา นอกจากนี้คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมิสซูรีได้ช่วยเหลือจัดสรรทุน Assistantship ให้กับบุคลากรของคณะทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยมิสซูรี เป็น Quarter-time และได้รับการยกเว้นค่าเล่าเรียนทั้งเทอม (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2533 : 72)

ทุนช่วยเหลือตามโครงการแลกเปลี่ยน "ระหว่างมหาวิทยาลัย" ขององค์การข่าวสารสหรัฐอเมริกา (U.S.I.A.) ช่วยให้มหาวิทยาลัยนอร์ทเทิร์น อิลลินอยส์ (Northern Illinois University) สามารถปรับปรุงห้องสมุดหนังสือชุดเกี่ยวกับเอเชีย และหลักสูตรไทยคดีศึกษาของตนได้ โดยการแลกเปลี่ยนกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทำนองเดียวกันได้มีข้อตกลงร่วมมือกันระหว่างมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒกับมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ สเตท (Illinois State University) มหาวิทยาลัยมหิดลกับสมาคมนอร์ทเวสต์ อินเทอร์เนชันแนล เอ็ดดูเคชัน (Northwest International Educational Association) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กับมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ ที่ชิคาโก (University of Illinois, Chicago Circle) ในอันที่จะพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเกี่ยวกับภูมิภาคของแต่ละแห่งให้มีเนื้อหาสาระมากขึ้น (Vimol Bhongbhibhat and others, 1987 : 202)

ทุนการศึกษาจากมูลนิธิฟูไลไบรท์ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทางการศึกษาระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา จำนวนนักเรียนที่ไปศึกษาในสหรัฐอเมริกาเริ่มเพิ่มขึ้นตามลำดับจากจำนวนน้อยในช่วง 10 ปี ระหว่าง พ.ศ. 2497 ถึง พ.ศ. 2507 จนถึงประมาณปีละ 3,000 คนในปัจจุบัน (Vimol Bhongbhibhat and others, 1987 : 125)

นอกจากนี้ การรวมตัวกันของมหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกา เช่น Midwest Universities Consortium for International Activities, inc. (MUCIA) ซึ่งประกอบด้วย University of Illinois, Indiana University, University of Iowa, Michigan State University, University of Minnesota, The Ohio State University, Purdue University และ University of Wisconsin เป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงของสหรัฐอเมริกา โดยจัดกิจกรรมระหว่างประเทศ เช่น โครงการให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิค แลกเปลี่ยนการศึกษา มีสัญญาข้อตกลงร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ จัดการศึกษาและฝึกอบรม เป็นต้น การรวมตัวดังกล่าวมีผลให้กิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาสหรัฐอเมริกาเป็นไปอย่างกว้างขวางและมากยิ่งขึ้น

ในปัจจุบันความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกานั้น นางดอริส วิบูลศิลป์ ผู้อำนวยการมูลนิธิฟูไลไบรท์ ได้กล่าวว่าความสนใจของสถาบันอุดมศึกษาสหรัฐอเมริกาที่จะร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในเขตมหาสมุทรแปซิฟิกมีมากขึ้น โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยขนาดเล็ก และไม่เป็นที่รู้จักทั่วไปของต่างประเทศมาก่อน อันเนื่องจากความพร้อมของสถาบัน แรงกระตุ้นจากบุคลากรในมหาวิทยาลัยเอง และการติดต่อที่กว้างขวางขึ้น (ทบทวนมหาวิทยาลัย, 2531 : 4)

จะกล่าวได้ว่า ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกาเจริญเติบโตและขยายอย่างกว้างขวางนั้น นอกจากการสนับสนุนของรัฐบาล โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบและสนับสนุน เช่น ยูเสด องค์การข่าวสารอเมริกัน เป็นต้น ความตื่นตัวในการที่จะมีความร่วมมือของมหาวิทยาลัยสหรัฐอเมริกาเองด้วยก็มีส่วนสำคัญให้ความสัมพันธ์ร่วมมือมีความก้าวหน้าจนถึงปัจจุบันนี้

2. บทบาทความช่วยเหลือร่วมมือของประเทญี่ปุ่น

จุดประสงค์ของความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจของญี่ปุ่นต่อประเทศกำลังพัฒนา คือการให้ความช่วยเหลือ โดยการช่วยในสิ่งที่ประเทศนั้นกำลังพยายามทำอยู่คือการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม การพัฒนาความผาสุกของชาติ และมาตรฐานความเป็นอยู่ของชาติให้ดีขึ้น รัฐบาลญี่ปุ่นได้ขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจแก่ประเทศกำลังพัฒนาเพิ่มขึ้นทุกปี สำหรับ ประเทศไทยได้เริ่มขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497 ทางด้านเงินกู้ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2511 และทางด้านความช่วยเหลือแบบให้เปล่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2514 และเพิ่มขึ้น เรื่อย ๆ จนถึงปัจจุบัน โดยเป็นผู้ให้สำหรับประเทศไทยที่ใหญ่ที่สุด (Embassy of Japan, Thailand, 1986 : 1) ทางด้านการศึกษา นั้น ในปี 2503 รัฐบาลญี่ปุ่นได้ให้ความร่วมมือ กับรัฐบาลไทยในการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยมี วัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง เพื่อให้การศึกษาและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี สำหรับความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมในประเทศไทย (King Mangkut's Institute of Technology Ladkrabang, n.d. : 6) และในปี 2520 สถาบันฯ ได้สร้างความร่วมมือทางวิชาการที่สำคัญกับมหาวิทยาลัยโตไก (Tokai University) จนถึงปัจจุบัน (Embassy of Japan in Thailand, n.d. : 19)

นอกจากนี้ ประเทศญี่ปุ่นยังต้องการให้สถาบันอุดมศึกษามีความเป็นสากลมากขึ้น ที่ผ่านมามีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนระหว่างชาติเป็นเพียงแต่การรับอาจารย์ นักวิจัยและนักศึกษา ต่างชาติเข้าไปดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยญี่ปุ่น ต่อมาญี่ปุ่นได้เห็นความจำเป็นที่ สถาบันอุดมศึกษาจะเข้าสู่ความเป็นสากลจึงกระตุ้นทางวิชาการและแลกเปลี่ยนระหว่างอาจารย์ นักวิจัยและนักศึกษากับต่างประเทศมากขึ้น (Ministry of Education, Science and Culture, 1986 : 16) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันให้มากขึ้นและ ร่วมมือกับประเทศอื่น ๆ รัฐบาลญี่ปุ่นได้ดำเนินกิจกรรมสำหรับการร่วมมือและแลกเปลี่ยนทาง การศึกษากับประเทศต่าง ๆ โดยผ่าน UNESCO, OECD และองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ และรัฐบาลญี่ปุ่นยังให้ความสนใจในหลาย ๆ โครงการซึ่งรวมถึงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา อาจารย์ ผู้นำทางการศึกษาและอื่น ๆ และส่งเสริมกิจกรรมการสอนภาษาญี่ปุ่นให้แก่ชาว ต่างประเทศ (Ministry of Education, Science and Culture, 1989 : 67-68) และญี่ปุ่นมีเป้าหมายในการรับนักศึกษาต่างชาติเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาญี่ปุ่นมากขึ้น ภายใน ปี ค.ศ. 2000 จำนวนนักศึกษาต่างชาติในประเทศญี่ปุ่นจะเพิ่มจาก 25,000 คน ไปจนถึง

100,000 คน และคาดว่าจำนวนมากที่สุดจะรับจากประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Handerson, 1990 : 4) การติดต่อร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาญี่ปุ่นได้มีเพิ่มขึ้นมาก จากการสำรวจของ ดร. สเวียเชค ในปี 1988 พบว่าสถาบันอุดมศึกษาไทยมีสัญญาข้อตกลงกับสถาบันอุดมศึกษาญี่ปุ่นจำนวน 24 ข้อตกลง (21%) ซึ่งมากเป็นอันดับที่ 2 รองลงมาจากสัญญาข้อตกลงของสถาบันอุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกา ซึ่งมี 50 ข้อตกลง (45%) (Swierczek, 1988 : 14) และในปัจจุบันสัญญาข้อตกลงที่สถาบันอุดมศึกษาไทยมีกับสถาบันอุดมศึกษาญี่ปุ่นก็เพิ่มมากขึ้น

จะกล่าวได้ว่า ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของญี่ปุ่นกับสถาบันอุดมศึกษาไทยมีความก้าวหน้ามากขึ้น เนื่องจากนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการจะให้สถาบันอุดมศึกษาญี่ปุ่นมีความเป็นสากลมากขึ้น การติดต่อกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศมีมากขึ้น ประกอบกับฐานะทางเศรษฐกิจของญี่ปุ่นจัดว่าดีมาก การช่วยเหลือร่วมมือกับต่างประเทศจึงอยู่ในสถานะที่คล่องตัว และความสนใจของสถาบันอุดมศึกษาของญี่ปุ่นเองในการติดต่อร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาไทยมีมากจึงทำให้ความร่วมมือของสถาบันอุดมศึกษาของทั้งสองประเทศขยายเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงปัจจุบัน

3. บทบาทความช่วยเหลือร่วมมือของประเทศแคนาดา

รัฐบาลแคนาดา โดย Canadian International Development Agency (CIDA) ได้ริเริ่มแนวความคิดเกี่ยวกับโครงการความร่วมมือระหว่างสถาบันหรือ Institutional Linkage Programme (ILP) เป็นครั้งแรกตามข้อเสนอของรัฐบาลไทย ที่ต้องการให้โครงการความร่วมมือต่าง ๆ มีการประสานที่รัดกุมและสามารถตอบสนองความต้องการของทั้งสองประเทศในเรื่องที่เป็นความสนใจร่วมกัน โดยเฉพาะในส่วนของประเทศไทยนั้น มุ่งในโครงการต่าง ๆ ที่สนองตอบต่อแผนทางการพัฒนาประเทศอีกด้วย ทั้งนี้มีเป้าหมายที่จะพัฒนาศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษาไทยทั้งของรัฐและเอกชน ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในการริเริ่มโครงการที่มีคุณประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศในด้านที่สำคัญ ๆ ได้แก่ ด้านพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาชนบท และการจัดการ นอกจากนี้ยังมีเป้าหมายที่ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของทั้งสองประเทศ ในลักษณะที่จะให้ประโยชน์ร่วมกัน ดังนั้น รัฐบาลแคนาดาจึงให้เงินทุนสนับสนุนจำนวน 203,685 บาท เพื่อจัดการสัมมนาเรื่อง Canadian - Thai Institutional Cooperation Seminar ระหว่างวันที่ 4 - 6

ตุลาคม 2527 โดยมีผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย กรมวิเทศสหการ CIDA และ ผู้แทนมหาวิทยาลัย/สถาบัน/วิทยาลัยอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยเป็นผู้เข้าร่วมการสัมมนาดังกล่าว เพื่อแจ้งให้ทราบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จัดทำแนวทาง (Guideline) ในอนาคตสำหรับความร่วมมือ เกณฑ์ในการพิจารณาอนุมัติโครงการและกรอบของโครงการที่จะดำเนินงานในอนาคต (Ministry of University Affairs, 1984 : 5-7) หลังจากการสัมมนาแล้ว ในปี พ.ศ. 2528 รัฐบาลแคนาดากับรัฐบาลไทยได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) สำหรับโครงการความร่วมมือดังกล่าว และในปี พ.ศ. 2529 เริ่มมีโครงการร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาแคนาดาขึ้น ในช่วงระยะเวลาโครงการ (5 ปี) ได้มีโครงการความร่วมมือที่ได้รับอนุมัติ จำนวน 14 โครงการ โดยมีสถาบันอุดมศึกษาไทยเข้าร่วมโครงการจำนวน 10 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยร่วมมือกับ York University มหาวิทยาลัยขอนแก่นร่วมมือกับ McGill University จำนวน 2 โครงการ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ร่วมมือกับ Ryerson Polytechnical Institute มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ร่วมมือกับ University of Victoria มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ร่วมมือกับ York University มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ร่วมมือกับ University of British Columbia มหาวิทยาลัยมหิดลร่วมมือกับ University of Toronto มหาวิทยาลัยรามคำแหงร่วมมือกับ Athabasca University มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒร่วมมือกับ Memorial University of Newfoundland มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ร่วมมือกับ Queen's University สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ร่วมมือกับ University of Alberta of Olds College สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ร่วมมือกับ University of Quebec มูลค่าของเงินงบประมาณที่รัฐบาลแคนาดาอนุมัติให้กับโครงการดังกล่าวจำนวน 6,690,426 เหรียญแคนาดา และจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อทบทวนโครงการความร่วมมือดังกล่าว ซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 15-16 กุมภาพันธ์ 2533 ที่เชียงใหม่ โดยทบวงมหาวิทยาลัยและ CIDA พบว่าถึงแม้จะมีปัญหาบ้าง แต่โครงการความร่วมมือก็ได้รับประโยชน์และประสบความสำเร็จด้วยดี (Ministry of University Affairs, 1990 : R1-U8)

หลังจากโครงการความร่วมมือดังกล่าวได้เสร็จสิ้นลง ในปี 2534 คณะเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลแคนาดาได้ติดตามประเมินผลโครงการร่วมมือดังกล่าวและทางฝ่ายแคนาดาได้แสดงความสนใจที่จะให้ความช่วยเหลือร่วมมือในระยะต่อไป แต่จะเน้นสาขาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

โดยให้มีการกระจายความช่วยเหลือร่วมมือไปยังหน่วยงานอื่น ๆ ด้วย รัฐบาลแคนาดาจะให้เงินสนับสนุนเป็นเงินประมาณ 14.8 ล้านเหรียญแคนาดาหรือประมาณ 300 ล้านบาทและรัฐบาลไทยจะต้องจัดสรรงบประมาณสนับสนุนสมทบเป็นเงินประมาณ 120 ล้านบาท ในช่วงระยะเวลา 7 ปี ของโครงการ (พ.ศ. 2534-2540) ขณะนี้ได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลแคนาดาแล้ว และการดำเนินงานความร่วมมือจะเริ่มในปี 2535 เป็นต้นไป

ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาแคนาดา

เป็นลักษณะที่เป็นแบบแผนมีเป้าหมายที่มุ่งตอบสนองต่อแนวทางการพัฒนาประเทศ การดำเนินงานเป็นไปด้วยดีเพราะมีการสนับสนุนทางการเงินจากรัฐบาลแคนาดาและมีช่วงระยะเวลาการดำเนินงานที่เพียงพอเป็นที่พอใจของสถาบันอุดมศึกษาของทั้งสองประเทศ

4. บทบาทความช่วยเหลือร่วมมือของประเทศสหราชอาณาจักร

ประเทศไทยและสหราชอาณาจักรมีความสัมพันธ์ต่อกันมาเป็นเวลากว่า 400 ปี นับตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา มีความใกล้ชิดทั้งในระดับราชวงศ์ ระดับรัฐบาลและภาคเอกชน ประเทศสหราชอาณาจักร เป็นประเทศที่อยู่ภายใต้ความร่วมมือภายใต้แผนโคลัมโบ แนวทางในการบริหารงานความช่วยเหลือจึงใช้แนวทางใน Technical Co-operation Scheme of Colombo Plan ความช่วยเหลือที่สหราชอาณาจักรให้แก่ประเทศไทยจะเน้นให้ความช่วยเหลือใน 2 สาขา คือ การพัฒนาการเกษตรเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรที่ยากจนในชนบทให้ดีขึ้น และการพัฒนาทรัพยากรบุคคล รัฐบาลสหราชอาณาจักรได้สนับสนุนโดยให้ทุนศึกษาและฝึกอบรมแก่หน่วยงานต่าง ๆ โดยให้หน่วยงานระบุสาขาความต้องการให้สอดคล้องกับแนวทางของแผนพัฒนาของประเทศ (กรมวิเทศสหการ, 2534 : 38-42)

สำหรับการจัดสรรความช่วยเหลือแก่สถาบันอุดมศึกษาของไทยนั้น สำนักงานบริติชเคาน์ซิลได้พิจารณาการจัดสรรความช่วยเหลือให้แก่สถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาของสหราชอาณาจักร เช่น คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับ The Nuffield for Health Services Studies, University of Leeds จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับ University of Wales สถาบันวิจัยโลหะและวัสดุ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับ Queen Mary and Westfield College, University of London เป็นต้น

นอกจากนี้ ทบวงมหาวิทยาลัยได้ริเริ่มโครงการร่วมปริญญาเอก สาขา วิศวกรรมศาสตร์กับ Imperial College London โดยการสนับสนุนของบริติชเคาน์ซิล ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากโครงการปริญญาเอกร่วมสาขาวิศวกรรมศาสตร์ของทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งเริ่มโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 โดยมีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังเข้าร่วมโครงการ โครงการความร่วมมือทางวิชาการ ดังกล่าวได้มีการติดต่อระหว่างคณะวิศวกรรมศาสตร์ของ Imperial College London สหราชอาณาจักรกับคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความร่วมมือทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การแลกเปลี่ยนอาจารย์ นิสิตนักศึกษา เพื่อการวิจัยและการศึกษา เป็นต้น โดยมีระยะเวลา โครงการ 3 ปี (พ.ศ. 2532-2534) ในแต่ละปีมีผู้ได้รับทุนไปศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ณ Imperial College London โดยมีข้อผูกพันว่า เมื่อเรียนสำเร็จมาแล้วจะต้องบรรจุเป็น อาจารย์ ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบังตามเงื่อนไขที่ระบุไว้

5. บทบาทความช่วยเหลือร่วมมือของประเทศออสเตรเลีย

ประเทศออสเตรเลียมีความสัมพันธ์อันดีกับประเทศไทยมาเป็นเวลาช้านาน มีการแลกเปลี่ยนผู้แทนทางการทูตระหว่างกันเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2439 รัฐบาลออสเตรเลีย ได้กำหนดนโยบายในการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศต่าง ๆ คือ เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจและสังคมในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศในกลุ่มเพื่อนบ้าน ส่งเสริม ผลประโยชน์ทางด้านกลยุทธ์ทางการเมืองและส่งเสริมผลประโยชน์ทางการค้าของ ออสเตรเลีย (กรมวิเทศสหการ, 2534 : 9-12) สำหรับประเทศไทยนั้นโปรแกรมการ ร่วมมือพัฒนา รัฐบาลออสเตรเลียมุ่งเน้นให้การสนับสนุนทางด้านสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจให้ ความสำคัญกับส่วนงานที่ออสเตรเลียมีความชำนาญ และส่งเสริมความร่วมมือระยะยาว โดยเฉพาะในความสนใจทางการค้าและการมีผลประโยชน์ร่วมกัน (Australian Embassy, 1991 : 4)

ในปี พ.ศ. 2512 International Development Program of Australian Universities and Colleges (IDP) ตั้งขึ้นโดยสัญญาข้อตกลงระหว่าง

คณะกรรมการอธิการบดีของมหาวิทยาลัยในประเทศออสเตรเลีย (Australian Vice Chancellors' Committee) และกระทรวงการต่างประเทศออสเตรเลีย (Department of External Affairs) เพื่อดำเนินงานในโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศออสเตรเลียกับมหาวิทยาลัยในประเทศอาเซียน ทำให้การทำงานร่วมกันของสถาบันการศึกษาในออสเตรเลียสามารถมีผลให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในการพัฒนาของสถาบันการศึกษาในต่างประเทศมากที่สุด ในขณะที่ความต้องการและความสนใจของมหาวิทยาลัย/สถาบันของออสเตรเลียและคู่สถาบันในต่างประเทศยังต้องการการพัฒนาอยู่นั้น เป็นบทบาทและหน้าที่ของ IDP ที่จะให้การแนะนำการทำสัญญาข้อตกลงและกิจกรรมการบริหารโครงการความร่วมมือ และต่อมากการเปลี่ยนแปลงของนโยบายรัฐบาลเกี่ยวกับนักศึกษาต่างชาติ และการนำโปรแกรมค่าธรรมเนียมการศึกษาแบบเต็มอัตรามาใช้ หน้าที่ของ IDP ก็เป็นการแนะนำข้อมูลการศึกษาและบริการให้คำปรึกษาตามความต้องการของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยของออสเตรเลียและของต่างประเทศ (International Development Program of Australian Universities and Colleges, 1988: 12) IDP มีบทบาทความสำคัญในการส่งเสริมการสร้างสัมพันธ์การติดต่อระหว่างสถาบันอุดมศึกษาออสเตรเลียกับสถาบันอุดมศึกษาไทย

ในปี พ.ศ. 2525 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยควีนสแลนด์ (University of Queensland) ประเทศออสเตรเลียในโครงการพัฒนาคณะกรรมการธรรมชาติไทย-ออสเตรเลีย ซึ่งได้รับความสนับสนุนทางการเงินจำนวน 8,550,000 เหรียญออสเตรเลียจากรัฐบาลออสเตรเลีย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการธรรมชาติ โดยเน้นการพัฒนาบุคลากรและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้สามารถดำเนินงานด้านการเรียนการสอน การวิจัยและบริการวิชาการแก่ชุมชนในสาขาเกษตรและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระยะเวลาโครงการ 10 ปี ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2525 ถึงเดือนตุลาคม 2535 (Australian Embassy, 1991 : 11) และในปี พ.ศ. 2533 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้มีโครงการร่วมมือทางวิชาการในลักษณะ sister university กับ University of Western Australia ในด้านหลักสูตรการเรียนการสอนการวิจัยและบริการวิชาการ โครงการนี้ไม่มีกำหนดระยะเวลา แต่การดำเนินงานจะพิจารณาเป็นรายปี กิจกรรมมีลักษณะเป็นการแลกเปลี่ยนอาจารย์ เพื่อฝึกอบรม

ด้านการสอนและการวิจัย การแลกเปลี่ยนนักศึกษาและปรับปรุงหลักสูตรการเรียน การสอน
(มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2533 : 75)

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว มหาวิทยาลัย/สถาบันไทยอื่น ๆ ยังมีสัญญาข้อตกลง
ร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาของออสเตรเลียอีกหลายแห่งดังรายชื่อตามภาคผนวก
จะกล่าวได้ว่า นอกจากนโยบายการสนับสนุนของรัฐบาลออสเตรเลียต่อประเทศ
เพื่อนบ้าน โดยเฉพาะกลุ่มประเทศอาเซียนแล้ว หน่วยงาน IDP ยังมีบทบาทสำคัญที่ให้การร่วมมือ
ทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาออสเตรเลียกับสถาบันอุดมศึกษาไทยได้มีความก้าวหน้าและ
ขยายตัวอย่างกว้างขวางและมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้น

6. บทบาทความช่วยเหลือร่วมมือของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ประเทศไทยได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับสาธารณรัฐประชาชนจีน
เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2518 โดยมี ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช นายกรัฐมนตรีในขณะนั้นเป็น
ผู้ลงนามในนามประเทศไทย และเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2521 ได้มีการลงนามในข้อตกลงว่า
ด้วยความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการไทย-จีนขึ้น ณ กรุงปักกิ่งและได้มีการแลกเปลี่ยน
สัตยาบันสารสำหรับข้อตกลงนี้ เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2521 หลังจากมีความตกลงว่าด้วย
ความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการไทย-จีนแล้ว ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมระดับ
รัฐมนตรี ภายใต้ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการไทย-จีน เพื่อให้
เป็นกลไกในการบริหารงานความร่วมมือ (กรมวิเทศสหการ, 2527 : 1) การติดต่อ
เยี่ยมเยือนร่วมมือแลกเปลี่ยนทางวิชาการในระดับรัฐบาลทำให้นักวิชาการ ผู้บริหารของสถาบัน
อุดมศึกษา ทั้งของไทยและจีนได้มีโอกาสได้พบปะกันจนมีความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง
มหาวิทยาลัยของไทยและจีนขึ้น เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความร่วมมือกับ Guangxi
Institute for Nationalities, Peking University, Yunan Institute of
the Nationalities และ Kunming Medical College มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มีความร่วมมือทางด้านเกษตรและป่าไม้กับ South China Agricultural University,
Yunan Agricultural University, Huazhong Agricultural College,
Southwestern Forestry College of China มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีความร่วมมือทาง
ด้านเกษตรศาสตร์และแพทยศาสตร์ กับ Guangxi Agricultural College และ

Guangxi Medical College มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีความร่วมมือกับ Central South University of Technology มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความร่วมมือกับ Beijing Foreign Studies University สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีมีความร่วมมือกับ Beijing Management Institute of Machine Building Industry เป็นต้น

ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาจีน ถึงแม้จะเริ่มมีไม่นานนักเนื่องจากปัญหาทางด้านการเมือง การปกครอง แต่ในปัจจุบันได้ขยายเพิ่มขึ้นมากและมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นในอนาคต

สำหรับประเทศไทยได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการแก่ต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนามาเป็นเวลานานกว่า 20 ปี ในขณะนี้สถานการณ์ด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รอบประเทศไทย ได้เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่เอื้ออำนวยต่อการปรับปรุงและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศให้มีความใกล้ชิดและสนิทสนมยิ่งขึ้น ในขณะที่เดียวกันสภาพเศรษฐกิจภายในประเทศไทยก็มีความเจริญเติบโตและขยายตัวในอัตราที่สูงติดต่อกันนานหลายปี ภายใต้สถานการณ์ที่เอื้ออำนวยดังกล่าว จึงเป็นการเหมาะสมที่ประเทศไทยในการดำเนินการสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก การช่วยเหลือร่วมมือทางวิชาการกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะประเทศลาว พม่า กัมพูชาและเวียดนามจึงได้รับความสำคัญและจะเพิ่มมากขึ้น (กรมวิเทศสหการ, 2534 : 1-2) ประกอบกับในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 7 ได้เน้นในเรื่องความสำคัญเกี่ยวกับความเป็นสากลของการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้มีศักยภาพและความพร้อมที่จะจัดการศึกษาที่มีความเป็นสากลและมีความร่วมมือกับต่างประเทศให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคของความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบัน

อุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

จากการศึกษาวิเคราะห์จากแบบสำรวจ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ทำให้ได้ทราบ

ถึงสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคของความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย รวม 20 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ภาพรวมของสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคของความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ผู้วิจัยจะขอเสนอผลการวิจัยเป็นลำดับดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 สภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคของความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ จากการศึกษาวิเคราะห์ในแบบสำรวจและแบบสอบถามของผู้ติดต่อ/ประสานงานหรือรับผิดชอบเกี่ยวกับโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ส่วนที่ 2 สภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคของความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ จากการศึกษาวิเคราะห์ในแบบสัมภาษณ์อธิการบดีหรือรองอธิการบดีที่รับผิดชอบงานวิเทศสัมพันธ์

ส่วนที่ 1

สภาพและปัญหาความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ จากการศึกษาวิเคราะห์ในแบบสำรวจและแบบสอบถามของผู้ติดต่อ/ประสานงานหรือรับผิดชอบเกี่ยวกับโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย รวม 18 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ได้ศึกษาวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัยเสนอเป็นตาราง ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

1. สถานภาพและข้อมูลส่วนตัวของผู้ติดต่อ/ประสานงานหรือรับผิดชอบเกี่ยวกับโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ แสดงเป็นตารางในตารางที่ 2 และสรุปได้ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของสถานภาพส่วนตัวของผู้ติดต่อ/ประสานงานหรือรับผิดชอบ
เกี่ยวกับโครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	63	34.4
หญิง	120	65.6
2. อายุ		
21-30 ปี	2	1.1
31-40 ปี	77	42.1
41-50 ปี	84	45.9
51-60 ปี	20	10.9
3. วุฒิทางการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	54	29.5
ปริญญาโท	48	26.2
ปริญญาเอก	81	44.3
4. ตำแหน่ง		
นักวิจัยและบริการวิชาการ	21	11.5
อาจารย์	131	71.6
ทางบริหาร	143	78.1
5. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา		
ต่ำกว่า 10 ปี	23	12.6
10 - 20 ปี	104	56.8
20 ปีขึ้นไป	56	30.6

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
6. ประสบการณ์เกี่ยวกับความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ		
1 - 5 ปี	66	36.1
6 - 10 ปี	67	36.6
11 - 15 ปี	14	7.7
16 - 20 ปี	2	1.1
21 - 25 ปี	19	10.4
26 - 30 ปี	4	2.2
ไม่ตอบ	11	6.0

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่า ผู้ติดต่อ/ประสานงานหรือรับผิดชอบเกี่ยวกับโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 18 แห่ง มีสถานภาพดังนี้

เพศ ผู้ติดต่อ/ประสานงานหรือรับผิดชอบเกี่ยวกับโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 65.6

อายุ ผู้ติดต่อ/ประสานงานหรือรับผิดชอบเกี่ยวกับโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 45.9 รองลงมาอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 42.1 และน้อยที่สุดอายุระหว่าง 21-30 ปี ร้อยละ 1.1

วุฒิทางการศึกษา ผู้ติดต่อ/ประสานงานหรือรับผิดชอบเกี่ยวกับโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาเอก

ร้อยละ 44.3 รองลงมา มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และปริญญาโท ร้อยละ 29.5 และ 26.2 ตามลำดับ และไม่มีผู้ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี

ตำแหน่งทางบริหาร ผู้ติดต่อ/ประสานงานหรือรับผิดชอบเกี่ยวกับโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีตำแหน่งทางบริหาร ร้อยละ 78.1 รองลงมา เป็นอาจารย์ ร้อยละ 71.6 และน้อยที่สุดเป็นผู้มีตำแหน่งนักวิจัยและบริการวิชาการ ร้อยละ 11.5

ระยะเวลาการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

ผู้ติดต่อ/ประสานงานหรือรับผิดชอบเกี่ยวกับโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาเป็นเวลาระหว่าง 10-20 ปี ร้อยละ 56.8 รองลงมา ปฏิบัติงาน 20 ปีขึ้นไป ร้อยละ 30.6 และน้อยที่สุด ปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี ร้อยละ 12.6

ประสบการณ์เกี่ยวกับความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ผู้ติดต่อ/ประสานงานหรือรับผิดชอบเกี่ยวกับโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์ระหว่าง 6-10 ปี ร้อยละ 36.6 รองลงมา มีประสบการณ์ ระหว่าง 1-5 ปี ร้อยละ 36.1 และน้อยที่สุดมีประสบการณ์ 16-20 ปี ร้อยละ 1.1

2. สถานและปัญหาของความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ แสดงเป็นตาราง ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในตารางที่ 3-45 และสรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของสัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการที่สถาบัน
อุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	จำนวน สัญญา/ข้อตกลง	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	27	14.5
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	17	9.1
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	15	8.1
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	36	19.4
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	1	0.5
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	19	10.2
7. มหาวิทยาลัยนเรศวร	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	1	0.5
9. มหาวิทยาลัยมหิดล	13	7.0
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	11	5.9
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	12	6.5
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	4	2.2
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	8	4.3
14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	3	1.6
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	6	3.2
17. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	2	1.1
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	2	1.1
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง	8	4.3
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	1	0.5
รวม	186	100

จากตารางที่ 3 ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจพบว่า จำนวนสัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีมากที่สุด ร้อยละ 19.4 รองลงมาคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร้อยละ 14.5 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร้อยละ 10.2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร้อยละ 9.1 มหาวิทยาลัยขอนแก่น ร้อยละ 8.1 มหาวิทยาลัยมหิดล ร้อยละ 7.0 ส่วนสถาบันที่มีความร่วมมือ น้อยที่สุดคือมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยบูรพา และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ร้อยละ 0.5 สำหรับมหาวิทยาลัยนเรศวรและมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีังไม่มีสัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของสัญญา/ข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบัน
อุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ จำแนก
ตามแหล่งที่ตั้งของมหาวิทยาลัย/สถาบัน

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1. สถาบันในส่วนกลาง	120	64.5
2. สถาบันในส่วนภูมิภาค	66	35.5
รวม	186	100

จากตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่า สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็น
สัญญาข้อตกลงของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนกลาง ร้อยละ 64.5 และรองลงมาเป็นของสถาบัน
อุดมศึกษาในส่วนภูมิภาค ร้อยละ 35.5

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

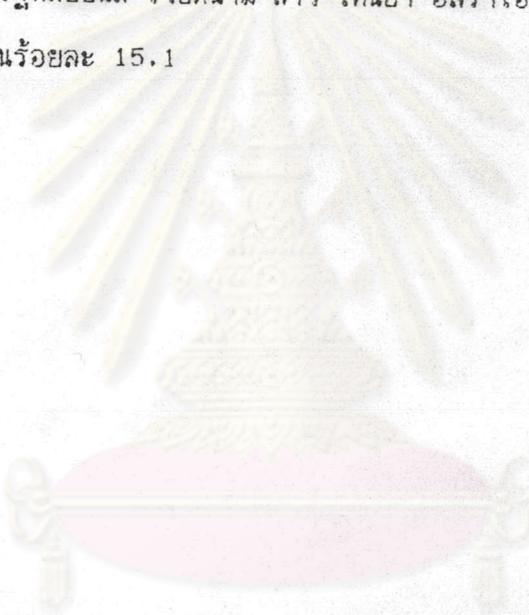
ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของประเภทที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีสัญญาข้อตกลง

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	สหรัฐอเมริกา		ญี่ปุ่น		อังกฤษ		ฝรั่งเศส		ออสเตรเลีย		แคนาดา		เยอรมนี		จีน		เนเธอร์แลนด์		อื่นๆ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	6	22.2	8	29.6	5	18.5	1	3.7	-	-	-	-	1	3.7	3	11.1	-	-	3	11.1	27	14.5
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	8	47.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	17.6	-	-	6	35.3	17	9.1
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	4	26.7	2	13.3	-	-	-	-	1	6.7	3	20.0	1	6.7	3	20.0	-	-	2	13.3	15	8.1
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	14	38.9	6	16.7	1	2.8	-	-	8	22.2	3	8.3	-	-	-	-	3	8.3	1	2.7	36	19.4
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0.5
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	4	21.1	10	52.6	-	-	3	15.0	-	-	1	5.3	-	-	-	-	-	-	1	5.3	19	10.2
7. มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	1	0.5
9. มหาวิทยาลัยสิงคโปร์	5	38.5	1	7.7	-	-	-	-	1	7.7	2	15.4	1	7.7	-	-	-	-	3	23.1	13	7.0
10. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	5	45.5	-	-	2	18.2	-	-	-	-	1	9.1	-	-	-	-	-	-	3	27.3	11	5.9
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	4	33.3	2	16.7	2	16.7	-	-	3	25.0	-	-	-	-	-	-	-	-	1	8.3	12	6.5
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	1	25.0	1	25.0	-	-	1	25.0	1	25.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	2.2
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2	25.0	1	12.5	-	-	1	12.5	-	-	1	12.5	-	-	-	-	-	-	3	37.5	8	4.3
14. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	2	66.7	-	-	-	-	-	-	-	-	1	33.3	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1.6
15. มหาวิทยาลัยนเรศวร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	-	-	2	33.3	-	-	-	-	1	16.7	1	16.7	-	-	-	-	1	16.7	1	16.7	6	3.2
17. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50.0	1	50.0	-	-	-	-	2	1.1
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50.0	-	-	1	50.0	-	-	-	-	-	-	2	1.1
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	1	12.5	1	12.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	25.0	4	50.0	8	4.3
20. สถาบันเทคโนโลยีบริหารศาสตร์	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0.5
รวม	57	38.6	34	18.3	18	5.4	6	3.2	16	8.6	14	7.5	5	2.7	18	5.4	6	3.2	28	15.1	186	100

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่มีสัญญาข้อตกลงร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา คิดเป็นร้อยละ 30.6 รองลงมาคือความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศญี่ปุ่น ออสเตรเลีย แคนาดา สาธารณรัฐประชาชนจีน สหราชอาณาจักร คิดเป็นร้อยละ 18.3, 8.6, 7.5, 5.4, และ 5.4 ตามลำดับ

สำหรับความร่วมมือกับประเทศอื่น ๆ คือ เนเธอร์แลนด์ สวีเดน ออสเตรีย อิตาลี สวิตเซอร์แลนด์ มาเลเซีย สาธารณรัฐเกาหลี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน เกาหลี โปแลนด์ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ เวียดนาม ลาว เคนยา อิสราเอล ฮังการี ฮ่องกง ไต้หวัน และรัสเซีย คิดเป็นร้อยละ 15.1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของสัญญา/ข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการที่สถาบัน
อุดมศึกษาของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีกับสถาบันอุดมศึกษา
ต่างประเทศ จำแนกตามทวีป

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1. ทวีปอเมริกา	72	38.7
2. ทวีปยุโรป	38	20.4
3. ทวีปเอเชีย	75	40.3
4. ทวีปแอฟริกา	1	0.5
รวม	186	100

จากตารางที่ 6 จะเห็นได้ว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
ส่วนใหญ่มิ่สัญญาข้อตกลงร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาในทวีปเอเชียมากที่สุด คือ
ร้อยละ 40.3 รองลงมาในทวีปอเมริกา และยุโรป ร้อยละ 38.7 และ 20.4 ตามลำดับ
น้อยที่สุดคือทวีปแอฟริกา ร้อยละ 0.5

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของระดับของหน่วยงานของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
ที่ทำสัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	ระดับของหน่วยงานของสถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีความร่วมมือ									
	มหาวิทยาลัย		คณะ		สถาบัน/ศูนย์		ภาควิชา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	10	37.0	11	40.7	5	18.5	1	3.7	27	14.5
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	17	100	-	-	-	-	-	-	17	9.1
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	7	46.7	8	53.3	-	-	-	-	15	8.1
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	28	77.8	8	22.2	-	-	-	-	36	19.4
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	1	100	-	-	-	-	-	-	1	0.5
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	19	100	-	-	-	-	-	-	19	10.2
7. มหาวิทยาลัยนเรศวร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	1	100	-	-	-	-	-	-	1	0.5
9. มหาวิทยาลัยมหิดล	7	53.8	5	38.5	1	7.7	-	-	13	7.0
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	9	81.8	1	9.1	-	-	1	9.1	11	5.9
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	11	91.7	-	-	1	8.3	-	-	12	6.5
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	4	100	-	-	-	-	-	-	4	2.2
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	3	37.5	1	12.5	2	25.0	2	12.5	8	4.3
14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	3	100	-	-	-	-	-	-	3	1.6
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร แม่โจ้	5	83.3	-	-	-	-	1	16.7	6	3.2
17. สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี	1	50.0	1	50.0	-	-	-	-	2	1.1

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	ระดับของหน่วยงานของสถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีความร่วมมือ									
	มหาวิทยาลัย		คณะ		สถาบัน/ศูนย์		ภาควิชา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	1	50.0	1	50.0	-	-	-	-	2	1.1
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	4	50.0	3	37.5	-	-	1	12.5	8	4.3
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	-	-	1	100.0	-	-	-	-	1	0.5
รวม	131	70.0	40	21.5	9	4.8	6	3.2	186	100

จากตารางที่ 7 จะเห็นได้ว่า ระดับของหน่วยงานของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่มีความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นความร่วมมือระดับมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 70.0 รองลงมาเป็นความร่วมมือระดับคณะ และระดับสถาบัน/ศูนย์ที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ร้อยละ 21 และ 4.8 ตามลำดับ และน้อยที่สุดเป็นความร่วมมือระดับภาควิชา ร้อยละ 3.2

เมื่อพิจารณาตามรายสถาบันจะเห็นได้ว่า มหาวิทยาลัยขอนแก่น และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความร่วมมือในระดับคณะเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น คิดเป็นร้อยละ 53.3 และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 40.7

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของระดับของหน่วยงานของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศที่มีความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	ระดับของหน่วยงานของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศที่มีความร่วมมือ											
	มหาวิทยาลัย		คณะ		สถาบัน/ศูนย์		ภาควิชา		อื่น ๆ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	16	59.3	9	33.3	1	3.7	-	-	1	3.7	27	14.5
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	17	100	-	-	-	-	-	-	-	-	17	9.1
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	8	53.3	7	46.7	-	-	-	-	-	-	15	8.1
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	30	83.3	5	13.9	-	-	-	-	1	2.8	36	19.4
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0.5
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	19	100	-	-	-	-	-	-	-	-	19	10.2
7. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0.5
9. มหาวิทยาลัยมหิดล	7	53.8	3	23.1	31	23.1	-	-	-	-	13	7.0
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	9	81.8	2	18.2	-	-	-	-	-	-	11	5.9
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	10	83.3	2	16.7	-	-	-	-	-	-	12	6.5
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	4	100	-	-	-	-	-	-	-	-	4	2.2
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	4	50.0	1	12.5	2	25.0	1	12.5	-	-	8	4.3
14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	2	66.7	1	33.3	-	-	-	-	-	-	3	1.6
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	5	83.3	-	-	-	-	1	16.7	-	-	6	3.2
17. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	1	50.0	-	-	1	50.0	-	-	-	-	2	1.1
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	1	50.0	-	-	1	50.0	-	-	-	-	2	1.1
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	5	62.5	1	12.5	-	-	1	12.5	1	12.5	8	4.3
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0.5
รวม	141	75.8	29	15.6	10	5.4	3	1.6	3	1.6	186	100

จากตารางที่ 8 จะเห็นได้ว่า ระดับของหน่วยงานของสถาบันอุดมศึกษา ต่างประเทศที่มีความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่เป็น ความร่วมมือระดับมหาวิทยาลัย ร้อยละ 75.8 รองลงมาเป็นความร่วมมือระดับคณะและ สถาบัน/ศูนย์ที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ร้อยละ 15.6 และ 5.4 ตามลำดับ และน้อยที่สุด คือ ระดับภาควิชาและอื่น ๆ (เช่น สมาคม หรือศูนย์การอบรมสัมมนาและประชุมวิชาการ) ร้อยละ 1.6 เท่านั้น

เมื่อพิจารณาตามรายชื่อสถาบันยังปรากฏว่าทุกสถาบันมีความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่ระดับมหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของปีที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
ลงนามในสัญญาข้อตกลงร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ปีที่ลงนามในสัญญาข้อตกลง	จำนวน	ร้อยละ
ปี 2521 - 2525	5	2.7
ปี 2526 - 2530	55	29.6
ปี 2531 - 2535	102	54.8
ไม่ตอบ	24	12.9
รวม	186	100

จากตารางที่ 9 จะเห็นได้ว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มีการลงนามในสัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศมากที่สุด ระหว่างปี พ.ศ. 2531-2535 ร้อยละ 54.8 รองลงมาลงนามระหว่างปี พ.ศ. 2526-2530 ร้อยละ 29.6 และน้อยที่สุดมีการลงนามระหว่างปี พ.ศ. 2521-2525 ร้อยละ 2.7

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของปีที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
เริ่มดำเนินงานความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ปีที่เริ่มดำเนินงานความร่วมมือ	จำนวน	ร้อยละ
ปี 2505 - 2510	2	1.1
ปี 2511 - 2515	1	0.5
ปี 2521 - 2525	5	2.7
ปี 2526 - 2530	47	25.3
ปี 2531 - 2535	83	44.6
ไม่ตอบ	48	25.8
รวม	186	100.00

จากตารางที่ 10 จะเห็นได้ว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ได้เริ่มดำเนินงานความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ระหว่างปี พ.ศ. 2531-2535 มากที่สุด ร้อยละ 44.6 รองลงมาเริ่มดำเนินงานระหว่างปี พ.ศ. 2526-2530 ร้อยละ 25.3 และเริ่มดำเนินงานระหว่างปี พ.ศ. 2511-2515 น้อยที่สุด ร้อยละ 0.5

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของปีสิ้นสุดสัญญาความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ปีที่สิ้นสุดโครงการความร่วมมือทางวิชาการ	จำนวน	ร้อยละ
ปี 2534	10	5.4
ปี 2535	12	6.5
ปี 2536	11	5.9
ปี 2537	11	5.9
ปี 2538	2	1.1
ปี 2539	12	6.5
ปี 2540	1	0.5
ไม่ระบุระยะเวลาสิ้นสุด	98	52.7
ไม่ตอบ	29	15.6
รวม	186	100.00

จากตารางที่ 11 จะเห็นได้ว่าระยะเวลาของการสิ้นสุดในสัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่ไม่ระบุระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ คิดเป็นร้อยละ 52.7 รองลงมาสิ้นสุดในปี 2539 และ 2535 ร้อยละ 6.5 เท่ากัน และน้อยที่สุดสิ้นสุดในปี 2540 ร้อยละ 0.5

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของความเป็นมา/จุดเริ่มต้นของความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ความเป็นมา/จุดเริ่มต้น	ผู้บริหารของสถาบัน		อาจารย์ของสถาบัน		สถาบันต่างประเทศเสนอมา		ศิษย์เก่า		ผ่านมาจากหน่วยงานอื่น		อื่น ๆ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มหาวิทยาลัย/สถาบัน												
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	15	55.6	9	33.3	6	22.2	4	14.8	1	3.7	1	3.7
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	11	64.7	12	70.6	2	11.8	-	-	-	-	-	-
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	12	80.0	1	6.7	2	13.3	1	6.7	-	-	1	6.7
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	9	25.0	4	55.6	8	22.2	-	-	-	-	-	-
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	16	94.1	-	-	1	5.9	-	-	-	-	-	-
7. มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-
9. มหาวิทยาลัยมหิดล	5	41.7	3	25.0	3	25.0	-	-	1	8.3	1	8.3
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	11	84.6	1	7.7	1	7.7	-	-	-	-	-	-
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	10	90.9	1	9.1	1	9.1	1	9.1	-	-	-	-
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	-	-	2	50.0	2	50.0	-	-	-	-	-	-
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	3	37.5	5	62.5	-	-	-	-	-	-	1	12.5
14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	3	100	-	-	-	-	2	66.7	-	-	-	-
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	1	20.0	3	60.0	-	-	-	-	2	40.0	-	-
17. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	2	100	1	50.0	-	-	1	50.0	-	-	-	-
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	1	50.0	-	-	1	50.0	-	-	1	50.0	-	-
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	6	75.0	3	37.5	-	-	1	12.5	-	-	-	-
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	107	58.5	62	33.9	27	14.8	10	5.5	5	2.7	4	2.2

จากตารางที่ 12 จะเห็นได้ว่า ความเป็นมา/จุดเริ่มต้นของความร่วมมือทาง
วิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่าง
ประเทศ ส่วนใหญ่เริ่มมาจากผู้บริหารของสถาบันร้อยละ 58.5 รองลงมาเริ่มมาจาก
อาจารย์ของสถาบัน และสถาบันต่างประเทศเสนอขอเข้ามามีความร่วมมือ ร้อยละ 33.9
และร้อยละ 14.8 ตามลำดับ และอื่น ๆ น้อยที่สุด ร้อยละ 2.2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของสาขาวิชาที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีความ
ร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิจิตรศิลป์และ ประยุกต์ศิลป์		นิติศาสตร์		สังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์/ คณิตศาสตร์		แพทยศาสตร์ และวิชาที่เกี่ยวข้อง กับสุขภาพ อนามัย		วิศวกรรมศาสตร์/ สถาปัตยกรรม ศาสตร์		เกษตรศาสตร์ และ การประมง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มหาวิทยาลัย/สถาบัน	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2	7.4	5	18.5	-	-	1	3.7	10	37.0	2	7.4	10	37.0	4	14.8	1	3.7
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2	11.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	17.6	12	70.6	
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	13.4	9	60.0	-	-	4	26.7
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	-	-	11	30.6	5	13.9	1	2.8	13	36.1	6	16.7	14	38.9	5	13.9	10	27.8
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	1	100	-	-
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	1	5.9	2	11.8	-	-	-	-	15	88.2	-	-	-	-	1	5.9	-	-
7. มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	1	100	1	100	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-
9. มหาวิทยาลัยมหิดล	-	-	4	33.3	1	8.3	-	-	3	25.0	1	8.3	6	50.0	-	-	1	8.33
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	9	69.2	8	61.5	-	-	-	-	1	7.7	9	69.2	1	7.7	-	-	1	7.7
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	9	81.8	8	72.7	1	9.1	-	-	8	72.7	5	45.5	3	27.3	-	-	3	27.3
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	1	25.0	3	75.0	2	50.0	-	-	3	75.0	1	25.0	-	-	-	-	-	-
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2	25.0	3	37.5	-	-	-	-	4	50.0	1	12.5	-	-	-	-	1	12.5
14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	1	33.3	-	-	-	-	-	-	2	66.7	1	33.3	-	-	-	-	1	33.3
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร แม่โจ้	-	-	1	20.0	-	-	-	-	1	20.0	-	-	-	-	-	-	4	80.0
17. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50.0	-	-	1	50.0	-	-
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	1	12.5	-	-	-	-	-	-	-	-	2	25.0	-	-	3	37.5	2	25.0
20. สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	31	16.9	46	25.1	9	4.9	2	1.1	62	33.9	32	17.4	42	23.0	18	9.7	40	22.4

จากตารางที่ 13 จะเห็นได้ว่าสาขาวิชาที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่มีความร่วมมือในสาขาสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 33.9 รองลงมาคือความร่วมมือในสาขามนุษยศาสตร์ ศาสนาและเทววิทยา ร้อยละ 25.1 สาขาแพทยศาสตร์และวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัย ร้อยละ 23.0 และเกษตรศาสตร์ วนศาสตร์และการประมง ร้อยละ 22.4 ส่วนสาขาที่มีความร่วมมือน้อยที่สุด คือ สาขานิติศาสตร์ ร้อยละ 1.1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	สถาบันไทยกับ สถาบัน ต่างประเทศ		สถาบันไทยกับ กลุ่มสถาบัน ต่างประเทศ		กลุ่มสถาบันไทย กับสถาบัน ต่างประเทศ		กลุ่มสถาบันไทย กับกลุ่มสถาบัน ต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	2	100	-	-	-	-	-	-	2
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	8	100	-	-	-	-	-	-	8	4.3
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	1	100	-	-	-	-	-	-	1	0.5
รวม	176	94.6	5	2.7	3	1.6	2	1.1	186	100

จากตารางที่ 14 จะเห็นได้ว่า ลักษณะของสัญญาความร่วมมือทางวิชาการ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่ มีลักษณะเป็นสถาบันต่อสถาบัน ร้อยละ 94.6 รองลงมา มีลักษณะเป็นสถาบัน อุดมศึกษาไทยกับกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ร้อยละ 2.7 และน้อยที่สุดมีลักษณะ เป็นกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาไทย กับกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ร้อยละ 1.1

เมื่อพิจารณาตามรายสถาบัน จะเห็นได้ว่าทุกสถาบันส่วนใหญ่เป็นการร่วมมือ ลักษณะสถาบันต่อสถาบัน

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของรายละเอียดที่ระบุในสัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

รายละเอียดที่ระบุในสัญญาข้อตกลง	มี		ไม่มี		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ชื่อสัญญา/ข้อตกลง	164	88.2	20	10.8	2	1.1	186	100
2. บุคคลผู้รับผิดชอบในการบริหาร โครงการ	128	68.8	54	29.0	4	2.2	186	100
3. เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของข้อตกลง	178	95.7	4	2.2	4	2.2	186	100
4. ผู้ที่คาดว่าจะเข้าร่วมกิจกรรม	176	94.6	6	3.2	4	2.2	186	100
5. ความรับผิดชอบทางการเงิน แต่ละสถาบัน	125	67.2	57	30.6	4	2.2	186	100
6. กิจกรรมที่จะกระทำ	180	96.8	4	2.2	2	1.1	186	100
7. เงื่อนไขในการเปลี่ยนแปลงขอบเขต ของโครงการ	78	41.9	99	53.2	9	4.8	186	100
8. ระยะเวลาในการทบทวนหรือการ ประเมินผลข้อตกลง	81	43.9	99	53.2	6	3.2	186	100
9. ระยะเวลาในการดำเนินงานใน ข้อตกลง	119	64.0	60	32.3	7	3.8	186	100
10. วันเริ่มต้น และสิ้นสุดของข้อตกลง	115	61.8	65	34.9	6	3.2	186	100
11. เงื่อนไขการยกเลิกข้อตกลง	76	40.9	95	51.1	15	8.1	186	100
12. อื่น ๆ	4	2.2	5	2.7	177	95.2	186	100

จากตารางที่ 15 จะเห็นได้ว่า รายละเอียดที่ระบุในสัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่ที่ระบุคือ กิจกรรมที่จะกระทำ ร้อยละ 96.8 รองลงมาจะระบุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ ผู้ที่คาดว่าจะเข้าร่วมกิจกรรม และชื่อสัญญาข้อตกลง ร้อยละ 95.7 94.6 และ 88.2 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของการดำเนินกิจกรรมตามสัญญาข้อตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	มีการดำเนินกิจกรรม		ไม่มีการดำเนินกิจกรรม		อยู่ระหว่างดำเนินจัดทำรายละเอียดของกิจกรรม		อื่น ๆ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	23	85	-	-	4	14.8	-	-	27	14.5
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	10	58.8	6	35.3	1	5.9	-	-	17	9.1
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	13	74.4	-	-	2	13.3	-	-	15	8.1
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	29	80.6	3	8.3	4	11.1	-	-	36	19.4
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	1	100	-	-	1	0.5
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	18	94.7	-	-	1	5.3	-	-	19	10.2
7. มหาวิทยาลัยนเรศวร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	1	100	-	-	-	-	-	-	1	0.5
9. มหาวิทยาลัยมหิดล	12	92.3	-	-	1	7.7	-	-	13	7.0
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2	18.2	-	-	9	81.8	-	-	11	5.9
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	8	66.7	1	8.3	3	25.0	-	-	12	6.5
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	3	75.0	1	25.0	-	-	-	-	4	2.2
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	5	62.5	-	-	2	25.0	1	12.5	8	4.3
14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	3	100	-	-	-	-	-	-	3	1.6
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	5	83.3	-	-	1	16.7	-	-	6	3.2

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	มีการดำเนินกิจกรรม		ไม่มีการดำเนินกิจกรรม		อยู่ระหว่างดำเนินจัดทำรายละเอียดของกิจกรรม		อื่น ๆ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
17. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	2	100	-	-	-	-	-	-	2	1.1
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	-	-	-	-	2	100	-	-	2	1.1
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	5	62.5	3	37.5	-	-	-	-	8	4.3
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	1	100	-	-	-	-	-	-	1	0.5
รวม	140	75.3	14	7.5	31	16.7	1	0.5	186	100

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 16 จะเห็นได้ว่า การดำเนินกิจกรรมตามสัญญาข้อตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่ มีการดำเนินกิจกรรม ร้อยละ 75.3 รองลงมาอยู่ระหว่างการดำเนินจัดทำกิจกรรม ร้อยละ 16.7 และไม่มีการดำเนินกิจกรรม ร้อยละ 7.5

สำหรับสาเหตุ/ปัญหา/อุปสรรค ที่ทำให้ไม่มีการดำเนินกิจกรรมตามข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ที่มากที่สุดคือ ขาดเงินทุนสนับสนุนกิจกรรมตามโครงการความร่วมมือ รองลงมาคือผู้บริหารที่รับผิดชอบงานด้านวิเทศสัมพันธ์มีการสับเปลี่ยนตามวาระของผู้บริหารมหาวิทยาลัย ขาดผู้ประสานงานที่แน่นอนทำให้ไม่มีการประสานงานที่ต่อเนื่องตามข้อตกลงในการดำเนินกิจกรรม ขาดความสนใจอย่างแท้จริงจากคณาจารย์ ปัญหาเรื่องการติดต่อประสานงานและการเดินทางไปราชการต่างประเทศ และประการสุดท้ายคือ สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศยังไม่มีความร่วมมือ

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของรูปแบบของกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการภายใต้สัญญา ข้อตกลง
ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบัน
อุดมศึกษาต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	แลกเปลี่ยนอาจารย์		ร่วมมือทางวิชาการและสนับสนุนการบริการ		แลกเปลี่ยนนักศึกษา		แลกเปลี่ยนสารสนเทศ		แลกเปลี่ยนวิทยากร		ให้ทุนอาจารย์ นักศึกษาไปศึกษาต่อ		ร่วมมือวิจัย		ร่วมมือในการการวิจัย/ใช้วัสดุอุปกรณ์		อำนวยความสะดวกในต่างประเทศ		ร่วมมือเปิดหลักสูตร		ร่วมมือทางวัฒนธรรม		อื่น ๆ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
	1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	28	74.1	21	77.8	13	48.1	11	40.7	9	33.3	8	29.6	18	66.7	4	14.8	11	40.7	18	37.8	7		25.9
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	14	82.4	16	94.1	7	41.2	18	58.8	14	82.4	2	11.8	15	88.2	11	64.7	11	64.7	3	17.6	3	17.6	-	-
3. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	18	66.7	7	46.7	5	33.3	5	33.3	6	40.0	6	40.0	8	53.3	4	26.7	4	26.7	2	13.3	3	20.0	1	6.7
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	32	88.9	17	47.2	25	69.4	25	69.4	27	75.0	7	19.4	27	75.0	11	30.6	11	30.6	5	13.9	4	11.1	-	-
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	-	-	1	100
6. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	17	89.5	15	78.9	18	52.6	6	31.6	18	52.6	2	10.5	11	57.9	3	15.8	2	10.5	-	-	-	-	-	-
7. มหาวิทยาลัยสุโขทัย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	1	100	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-
9. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	18	76.9	11	84.6	3	23.1	6	46.2	3	23.1	4	30.8	18	76.9	4	30.8	7	53.8	3	23.1	2	15.4	1	7.7
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	6	54.5	6	54.5	3	27.3	6	54.5	-	-	2	18.2	4	36.4	4	36.4	5	45.5	2	18.2	3	27.3	4	36.4
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	12	100	11	91.7	3	25.8	6	50.8	4	33.3	9	75.8	18	83.3	1	8.3	5	41.7	1	8.3	5	41.7	-	-
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	4	100	3	75.8	1	25.8	3	75.8	1	25.8	2	50.8	2	50.8	1	25.8	2	50.8	-	-	3	75.8	-	-
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	4	50.8	3	37.5	1	12.5	1	12.5	2	25.8	4	50.8	5	62.5	3	37.5	4	50.8	1	12.5	2	25.8	1	12.5
14. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า	2	66.7	3	100	1	33.3	3	100	-	-	1	33.3	2	66.7	2	66.7	2	66.7	-	-	-	-	-	-
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร แม่โจ้	5	83.3	4	66.7	1	16.7	3	50.8	1	16.7	3	50.8	5	83.3	4	66.7	3	50.8	1	16.7	1	16.7	1	16.7
17. สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนคร เหนือ	1	50.8	2	100	1	50.8	2	100.0	-	-	2	100	2	100	1	50.8	2	100	1	50.8	-	-	1	50.8
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	1	50.8	2	100	2	100	1	50.8	-	-	1	50.8	2	100	1	50.8	2	100	-	-	-	-	-	-
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าพระยาลาดกระบัง	6	75.8	4	50	-	-	3	37.5	-	-	5	62.5	5	62.5	2	25.8	2	25.8	1	12.5	-	-	2	25.8
20. สถาบันบัณฑิตบริหารศาสตร์	1	100	1	100	1	100	1	100	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	147	79.8	127	68.3	78	41.9	94	50.5	78	41.9	68	32.3	127	68.3	57	30.6	75	40.3	31	16.7	33	17.7	15	8.1

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 17 จะเห็นได้ว่า รูปแบบของกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการ ภายใต้ข้อตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่รูปแบบของกิจกรรมจะเป็นการแลกเปลี่ยนอาจารย์ ร้อยละ 79.0 รองลงมารูปแบบของกิจกรรมเป็นการร่วมมือวิจัย และการร่วมมือทางวิชาการและสนับสนุนทางบริการ ร้อยละ 68.3 เท่ากัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของภาษาที่ใช้สื่อสารสำหรับกิจกรรมการแลกเปลี่ยนภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1. ภาษาไทย	13	7.0
2. ภาษาอังกฤษ	180	96.8
3. ภาษาฝรั่งเศส	5	2.7
4. ภาษาเยอรมัน	3	1.6
5. ภาษาญี่ปุ่น	18	9.7
6. อื่น ๆ	3	1.6

จากตารางที่ 18 จะเห็นได้ว่า ภาษาที่ใช้สื่อสารสำหรับการดำเนินกิจกรรมการแลกเปลี่ยนตามสัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่ใช้ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 96.8 รองลงมาใช้ภาษาญี่ปุ่น และภาษาไทย ร้อยละ 9.7 และ 7.0 ตามลำดับ ส่วนภาษาอื่น ๆ ที่ใช้ คือ ภาษาจีน และภาษาเกาหลี เป็นต้น

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของการประเมินผลตามสัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ
ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

มหาวิทยาลัย/สถาบัน	มี		ไม่มี		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	12	44.4	15	55.6	-	-	27	14.8
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	-	-	17	100	-	-	17	9.3
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	5	33.3	10	66.7	-	-	15	8.2
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	4	11.1	32	88.9	-	-	36	19.7
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	1	100	1	0.5
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	14	82.3	-	-	3	17.7	17	9.3
7. มหาวิทยาลัยนเรศวร	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	1	100	-	-	-	-	1	0.5
9. มหาวิทยาลัยมหิดล	3	25.0	8	66.7	1	8.3	12	6.6
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2	15.4	10	76.9	1	7.7	13	7.1
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	7	63.6	4	36.4	-	-	11	6.0
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	1	25.0	3	75.0	-	-	4	2.2
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	1	12.5	7	87.5	-	-	8	4.4
14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2	66.7	1	33.3	-	-	3	1.6
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร แม่โจ้	5	100	-	-	-	-	5	2.7
17. สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี	1	50.0	1	50.0	-	-	2	1.1

ตารางที่ 19 (ต่อ)

มหาวิทยาลัย/สถาบัน	มี		ไม่มี		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	-	-	1	50.0	1	50.0	2	1.
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	2	25.0	6	75.0	-	-	8	4.
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	-	-	1	100	-	-	1	0.
รวม	60	32.8	116	63.4	7	3.8	183	100

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 19 จะเห็นได้ว่าสัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่ไม่มีการประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 63.4 โครงการที่มีการประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 32.8 สำหรับโครงการที่มีการประเมินผล วิธีการที่ใช้ในการประเมินคือจำนวน 15 สัญญาข้อตกลงมีการประเมินโดยการวิเคราะห์กิจกรรมความก้าวหน้า ผลการต่อเนื่อง ความสม่ำเสมอของกิจกรรมและปัญหาในความร่วมมือ เพื่อจะได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไข จำนวน 10 สัญญาข้อตกลงมีการประเมินโดยการพบปะเจรจาระหว่างผู้แทนทั้ง 2 ฝ่ายคือ ฝ่ายไทยและฝ่ายต่างประเทศในการเยี่ยมเยือนซึ่งกันและกันและจะมีการร่วมแถลงผลของความร่วมมือและสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมา หากมีปัญหาอุปสรรคจะได้ร่วมกันแก้ไข จำนวน 9 สัญญาข้อตกลงมีการประชุมสรุปผลงานเป็นระยะ ๆ อาจจะเป็นทุก ๆ 6 เดือน ทุก ๆ ปี และเมื่อสิ้นสุดโครงการจำนวน 7 สัญญาข้อตกลงมีการจัดตั้งคณะกรรมการซึ่งบางแห่งเป็นคณะกรรมการร่วมมือ 2 ฝ่ายโดยประเมินผลงานของกิจกรรมที่ผ่านมาในระหว่างการดำเนินงาน กิจกรรมในอนาคตที่จะตามมา ตลอดจนตรวจสอบการใช้จ่ายเงินและมีการประเมินผลในปีสุดท้าย ใน 7 สัญญาข้อตกลงมีการประเมินโดยผู้ประสานงานโครงการจากต่างประเทศเดินทางมาตามระยะเวลาที่กำหนด เช่นปีละ 2 ครั้ง เพื่อประชุมผู้เกี่ยวข้องและรายงานผลการดำเนินงานในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา ในการประชุมจะได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ไขข้อบกพร่องไปด้วย ใน 5 สัญญาข้อตกลงมีการประเมินโดยการทำ Annual Review โดยผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมดเพื่อปรับแผนในปีต่อไปและวิธีอื่น ๆ เช่น ทำการประเมินตนเอง การประเมินโดยทำตามแนวทางที่เจ้าของทุนเสนอให้มา การประเมินโดย Project Director ของทั้งสองฝ่ายร่วมกัน ประเมินโดยการติดตามผลและการปฏิบัติงานของผู้ที่เคยได้รับการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ ประเมินโดยศาสตราจารย์รับเชิญ (Guest Professor) ให้นิสิตนักศึกษาร่วมประเมินโดยใช้แบบฟอร์มมาตรฐานสำหรับการประเมินนักศึกษา (Standard Student Evaluation Form) และการประเมินจากผลงานของนิสิตนักศึกษาไทยและต่างประเทศ โดยนำมาวิเคราะห์และวิจารณ์

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของการแลกเปลี่ยนอาจารย์ภายใต้สัญญา ข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ
ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	การแลกเปลี่ยนอาจารย์ในส่วนที่เกิดที่สถาบันอุดมศึกษาไทย										การแลกเปลี่ยนอาจารย์ในส่วนที่เกิดที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ									
	ไม่มี		1-5 คน		6-10 คน		มากกว่า 10		ไม่ตอบ		ไม่มี		1-5 คน		6-10 คน		มากกว่า 10		ไม่ตอบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	7	25.9	12	44.4	2	7.4	2	7.4	4	14.8	5	18.5	11	38.9	2	7.4	2	7.4	7	25.9
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	5	29.4	7	41.2	1	5.9	3	17.6	1	5.9	4	23.5	8	47.1	4	23.5	1	5.9	-	-
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	4	26.7	5	33.3	2	13.3	1	6.7	3	20.0	4	26.7	5	33.3	2	13.3	1	6.7	3	20.0
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	8	22.2	13	36.1	1	2.8	1	2.8	13	36.1	8	22.2	13	36.1	2	5.6	1	2.8	12	33.3
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	5	26.3	11	57.9	-	-	-	-	-	-	7	36.8	8	42.1	-	-	-	-	4	21.1
7. มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-
9. มหาวิทยาลัยพิบูลย์	3	23.1	6	46.2	1	7.7	2	15.4	1	7.7	2	15.4	7	53.8	1	7.7	2	15.4	1	7.7
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	1	9.1	1	9.1	-	-	-	-	9	81.8	1	9.1	1	9.1	-	-	-	-	9	81.8
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	3	25.0	6	50.0	1	8.3	2	16.7	-	-	4	33.3	5	41.7	1	8.3	2	16.7	-	-
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	-	-	3	75.0	-	-	1	25.0	-	-	1	25.0	2	50.0	-	-	1	25.0	-	-
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	3	37.5	3	37.5	-	-	-	-	2	25.0	3	37.5	2	25.0	1	12.5	-	-	2	25.0
14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาจารย์	-	-	2	66.7	1	33.3	-	-	-	-	-	-	3	100	-	-	-	-	-	-
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยี การเกษตรแม่โจ้	-	-	4	66.7	-	-	-	-	2	33.3	-	-	3	50.0	-	-	1	16.7	2	33.3
17. สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี	1	50.0	1	50.0	-	-	-	-	-	-	1	50.0	1	50.0	-	-	-	-	-	-
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	1	12.5	2	25.0	1	12.5	-	-	4	50.0	3	37.5	-	-	1	12.5	-	-	4	50.0
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-
รวม	41	22.0	78	41.9	10	5.4	13	7.0	44	23.7	43	23.1	71	38.2	14	7.5	11	5.6	47	25.3

จากตารางที่ 20 จะพบว่า การแลกเปลี่ยนอาจารย์ภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

ในส่วนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาไทย จำนวนการแลกเปลี่ยนอาจารย์ ส่วนใหญ่ระหว่าง 1-5 คน ร้อยละ 41.9 รองลงมาไม่มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์และมีการแลกเปลี่ยนมากกว่า 10 คน ร้อยละ 22.0 และ 7.0 ตามลำดับ

ในส่วนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ จำนวนการแลกเปลี่ยนอาจารย์ ส่วนใหญ่ระหว่าง 1-5 คน ร้อยละ 38.2 รองลงมาไม่มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์และมีการแลกเปลี่ยนระหว่าง 6-10 คน ร้อยละ 23.1 และ 7.5 ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบผลการแลกเปลี่ยน ปรากฏว่าจำนวนการแลกเปลี่ยนอาจารย์ของทั้งสถาบันอุดมศึกษาไทยและสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1-5 คน เหมือนกัน

คุรุวิทยุทรรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของระยะเวลาการแลกเปลี่ยนอาจารย์ภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือ
ทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษา
ต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	ระยะเวลาการแลกเปลี่ยนอาจารย์ในสังกัดที่สถาบันอุดมศึกษาไทย										ระยะเวลาการแลกเปลี่ยนอาจารย์ในสังกัดที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ									
	ต่ำกว่า 1 เดือน		1-5 เดือน		6-12 เดือน		มากกว่า 1 ปี		ไม่ตอบ		ต่ำกว่า 1 เดือน		1-5 เดือน		6-12 เดือน		มากกว่า 1 ปี		ไม่ตอบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	3	11.1	12	44.4	1	3.7	-	-	11	40.7	4	14.8	5	14.8	5	18.5	1	3.7	12	44.4
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	5	29.4	4	23.5	1	5.9	-	-	7	41.2	7	41.2	4	23.5	-	-	-	-	6	35.3
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	1	6.7	6	40.0	-	-	-	-	8	53.4	3	20.0	5	33.3	-	-	-	-	7	46.7
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2	5.6	8	22.2	4	11.1	2	5.6	20	55.5	8	22.2	4	11.1	8	22.2	2	5.6	20	55.5
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	6	31.6	2	10.5	1	5.3	2	10.5	8	42.1	4	21.1	3	15.8	-	-	-	-	12	63.2
7. มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-
9. มหาวิทยาลัยพิจิตร	4	30.8	4	30.8	-	-	2	15.4	3	23.1	5	38.5	3	23.1	1	7.7	1	7.7	3	23.1
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	-	-	1	9.1	-	-	-	-	10	90.9	1	9.1	-	-	-	-	-	-	10	90.9
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2	16.7	1	8.3	4	33.3	2	16.7	3	25.0	3	25.0	2	16.7	3	25.0	1	8.3	3	25.0
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	-	-	3	75.0	-	-	1	25.0	-	-	1	25.0	2	50.0	-	-	1	25.0	-	-
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	-	-	1	12.5	1	12.5	1	12.5	5	62.5	-	-	1	12.5	1	12.5	1	12.5	5	62.5
14. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	-	-	1	33.3	-	-	2	66.7	-	-	1	33.3	1	33.3	-	-	-	-	1	33.3
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยี การเกษตรแม่โจ้	1	16.7	2	33.3	1	16.7	-	-	2	33.3	2	33.3	-	-	-	-	2	33.3	2	33.3
17. สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี	1	50.0	-	-	1	50.0	-	-	-	-	1	50.0	-	-	1	50.0	-	-	-	-
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	-	-	3	37.5	-	-	-	-	5	62.5	-	-	2	25.0	-	-	-	-	6	75
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-
รวม	26	14.0	49	26.3	14	7.5	12	6.5	85	45.7	38	20.4	36	19.4	13	7.0	9	4.8	90	48.4

จากตารางที่ 21 พบว่า ระยะเวลาของการแลกเปลี่ยนอาจารย์ ภายใต้สัญญา ข้อตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบัน อุดมศึกษาต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

ในส่วนที่เกิดที่สถาบันอุดมศึกษาไทย ระยะเวลาของการแลกเปลี่ยนอาจารย์ ส่วนใหญ่ อยู่ระหว่าง 1-5 เดือน ร้อยละ 26.3 รองลงมาต่ำกว่า 1 เดือน และระหว่าง 6-12 เดือน ร้อยละ 14 และ 7.5 ตามลำดับ น้อยที่สุดของระยะเวลาการแลกเปลี่ยน มากกว่า 1 ปี ร้อยละ 6.5

ในส่วนที่เกิดที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ระยะเวลาของการแลกเปลี่ยน อาจารย์ส่วนใหญ่ ระยะเวลาต่ำกว่า 1 เดือน ร้อยละ 20.4 รองลงมา ระยะเวลาของ การแลกเปลี่ยนระหว่าง 1-5 เดือน และ 6-12 เดือน ร้อยละ 19.4 และ 7.0 ตามลำดับ น้อยที่สุดของระยะเวลาการแลกเปลี่ยนมากกว่า 1 ปี ร้อยละ 4.8

เมื่อเปรียบเทียบระยะเวลาของการแลกเปลี่ยนอาจารย์ จะเห็นได้ว่า ช่วงระยะเวลาการแลกเปลี่ยนที่สถาบันอุดมศึกษาไทย ส่วนใหญ่นานกว่าช่วงเวลาของการแลกเปลี่ยน ที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของการแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษาภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	จำนวนนิสิตศึกษานิเทศศึกษาที่แลกเปลี่ยนในส่วนที่เกิดที่สถาบันอุดมศึกษาไทย										จำนวนนิสิตศึกษานิเทศศึกษาที่แลกเปลี่ยนในส่วนที่เกิดที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ									
	ไม่มี		1-5 คน		6-10 คน		มากกว่า 10 คน		ไม่ตอบ		ไม่มี		1-5 คน		6-10 คน		มากกว่า 10		ไม่ตอบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	7	25.9	10	37.0	2	7.4	-	-	8	29.6	8	29.6	5	18.5	5	18.5	-	-	9	33.3
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	12	70.6	3	17.6	-	-	-	-	2	11.8	14	82.4	2	11.8	-	-	-	-	1	5.9
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	11	73.3	-	-	-	-	-	-	4	26.7	8	53.3	3	20.0	-	-	-	-	4	26.7
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	21	58.3	4	11.1	-	-	-	-	11	30.6	21	58.3	3	8.3	-	-	-	-	12	33.3
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	14	73.7	1	5.3	-	-	1	5.3	3	15.8	10	52.6	4	21.1	1	5.3	-	-	4	21.1
7. มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-
9. มหาวิทยาลัยมหิดล	8	61.5	1	7.7	1	7.7	-	-	3	23.1	8	61.5	1	7.7	-	-	-	-	4	30.8
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	1	9.1	-	-	-	-	-	-	10	90.9	1	9.1	-	-	-	-	-	-	10	90.9
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	9	75.0	2	16.7	-	-	1	8.3	-	-	6	50.0	6	50.0	-	-	-	-	-	-
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	3	75.0	-	-	1	25.0	-	-	-	-	3	75.0	-	-	1	25.0	-	-	-	-
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	7	87.5	-	-	-	-	-	-	1	12.5	6	75.0	1	12.5	-	-	-	-	1	12.5
14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	3	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	33.3	1	33.3	-	-	-	-	1	33.3
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	3	50.0	-	-	-	-	-	-	3	50.0	3	50.0	3	50.0	-	-	-	-	-	-
17. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	3	37.5	-	-	-	-	-	-	5	62.5	3	37.5	-	-	-	-	-	-	5	62.5
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-
รวม	105	56.5	22	11.8	4	2.2	2	1.1	53	28.5	95	51.1	27	14.5	7	3.8	-	-	57	30.6

จากตารางที่ 22 พบว่า การแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาภายใต้ข้อตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศสรุปได้ดังนี้

ในส่วนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาไทย จำนวนการแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนใหญ่ไม่มีการแลกเปลี่ยน ร้อยละ 56.5 รองลงมาจำนวนการแลกเปลี่ยนอยู่ระหว่าง 1-5 คน ร้อยละ 11.8 และจำนวนการแลกเปลี่ยนระหว่าง 6-10 คน ร้อยละ 2.2

ในส่วนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ จำนวนการแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษากับบัณฑิตศึกษา ส่วนใหญ่ไม่มีการแลกเปลี่ยน ร้อยละ 51.1 รองลงมาจำนวนการแลกเปลี่ยนอยู่ระหว่าง 1-5 คน ร้อยละ 14.5 และจำนวนการแลกเปลี่ยนระหว่าง 6-10 คน ร้อยละ 3.8

เมื่อเปรียบเทียบผลของการแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จะเห็นได้ว่า นิสิตนักศึกษารวมของทั้งสถาบันอุดมศึกษาไทยและสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่ไม่มีการแลกเปลี่ยน รองลงมาจำนวนการแลกเปลี่ยนอยู่ระหว่าง 1-5 คน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของระยะเวลาของการแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษากายใต้
สัญญา ข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหา
วิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	ระยะเวลาการแลกเปลี่ยนนักศึกษาในวิทยาในสังกัดสถาบันอุดมศึกษาไทย										ระยะเวลาการแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาในสังกัดสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ									
	ต่ำกว่า 1 เดือน		1-5 เดือน		6-12 เดือน		มากกว่า 1 ปี		ไม่ตอบ		ต่ำกว่า 1 เดือน		1-5 เดือน		6-12 เดือน		มากกว่า 1 ปี		ไม่ตอบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	-	-	9	33.3	2	7.4	1	3.7	15	55.6	-	-	4	14.8	6	22.2	-	-	17	62.9
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	-	-	-	-	-	-	2	11.8	15	88.2	-	-	1	5.9	-	-	1	5.9	15	88.3
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	-	-	2	13.3	-	-	-	-	13	86.7	-	-	2	13.3	-	-	1	6.7	12	80.0
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	-	-	2	5.6	1	2.8	1	2.8	32	88.9	-	-	3	8.3	-	-	-	-	33	91.67
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	-	-	1	5.3	-	-	1	5.3	17	89.5	1	5.3	-	-	4	21.1	-	-	14	73.6
7. มหาวิทยาลัยเรศวร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100
9. มหาวิทยาลัยมหิดล	-	-	1	7.7	1	7.7	-	-	11	84.6	-	-	1	7.7	-	-	-	-	12	92.3
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	-	-	-	-	-	-	-	-	11	100	-	-	-	-	-	-	-	-	11	100
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	-	-	2	16.7	1	8.3	-	-	9	75.0	1	8.3	-	-	3	25.0	3	25.0	5	41.7
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	-	-	-	-	-	-	1	25.0	3	75.0	-	-	-	-	-	-	1	25.0	3	75.0
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	-	-	-	-	-	-	-	-	8	100	-	-	-	-	-	-	1	12.5	7	87.5
14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	-	-	-	-	-	-	-	-	3	100	-	-	1	33.3	-	-	-	-	2	66.7
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยี การเกษตรแม่โจ้	-	-	-	-	-	-	-	-	6	100	-	-	-	-	-	-	-	-	6	100
17. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	-	-	-	-	-	-	-	-	8	100	-	-	-	-	-	-	-	-	8	100
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-
รวม	-	-	17	9.1	6	3.2	6	3.2	157	84.4	2	1.1	12	6.5	14	7.5	7	3.8	151	81.2

จากตารางที่ 23 พบว่า ระยะเวลาของการแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

ในส่วนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาไทย ระยะเวลาของการแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนใหญ่ระยะเวลาการแลกเปลี่ยนระหว่าง 1-5 เดือน ร้อยละ 9.1 รองลงมาระยะเวลาการแลกเปลี่ยนระหว่าง 6-12 เดือน และมากกว่า 1 ปี ร้อยละ 3.2 เท่ากัน

ในส่วนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ระยะเวลาของการแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนใหญ่ระยะเวลาการแลกเปลี่ยนระหว่าง 6-12 เดือน ร้อยละ 7.5 รองลงมาระยะเวลาการแลกเปลี่ยนระหว่าง 1-5 เดือน และมากกว่า 1 ปี ร้อยละ 6.5 และ 3.8 ตามลำดับ น้อยที่สุดคือต่ำกว่า 1 เดือน ร้อยละ 1.1

เมื่อเปรียบเทียบระยะเวลาการแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จะเห็นได้ว่า ระยะเวลาการแลกเปลี่ยนที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่นานกว่าระยะเวลาการแลกเปลี่ยนที่สถาบันอุดมศึกษาไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของการแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีภายใต้สัญญาข้อตกลง
ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับ
สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	จำนวน นักศึกษาปริญญาตรีที่แลกเปลี่ยนในส่วนที่เกิดที่สถาบันอุดมศึกษาไทย										จำนวน นักศึกษาปริญญาตรีที่แลกเปลี่ยนในส่วนที่เกิดที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ									
	ไม่มี		1-5 คน		6-10 คน		มากกว่า 10		ไม่ตอบ		ไม่มี		1-5 คน		6-10 คน		มากกว่า 10		ไม่ตอบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	16	59.3	-	-	5	18.5	-	-	6	22.2	14	51.9	1	3.7	5	18.5	-	-	7	25.9
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	17	100	-	-	-	-	-	-	-	-	16	94.1	1	5.9	-	-	-	-	-	-
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	10	66.7	1	6.7	-	-	-	-	4	26.7	9	60.0	2	13.3	-	-	-	-	-	-
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	20	55.6	2	5.6	3	8.3	1	2.8	10	27.8	19	52.8	2	5.6	3	8.3	1	2.8	11	30.6
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	15	78.9	1	5.3	1	5.3	-	-	2	10.5	10	52.6	2	10.5	3	15.8	1	5.3	3	15.8
7. มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-
9. มหาวิทยาลัยมหิดล	6	46.2	1	7.7	2	15.4	-	-	4	30.8	7	53.8	2	15.4	-	-	-	-	4	30.8
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	1	9.1	-	-	-	-	-	-	10	90.9	1	9.1	-	-	-	-	-	-	10	90.9
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	10	83.3	1	8.3	-	-	1	8.3	-	-	10	83.3	2	16.7	-	-	-	-	-	-
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	3	75.0	1	25.0	-	-	-	-	-	-	3	75.0	1	25.0	-	-	-	-	-	-
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	7	87.5	1	12.5	-	-	-	-	-	-	6	75.0	1	25.0	1	25.0	-	-	-	-
14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	3	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	33.3	-	-	-	-	-	-	2	66.7
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยี การเกษตรแม่โจ้	3	50.0	-	-	-	-	-	-	-	-	3	50.0	-	-	-	-	1	16.7	2	33.3
17. สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	3	37.5	-	-	-	-	-	-	5	62.5	3	37.5	-	-	-	-	-	-	5	62.5
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	118	63.4	8	4.3	11	5.9	2	1.1	47	25.3	106	57.0	14	7.5	12	6.5	3	1.6	57	27.4

จากตารางที่ 24 พบว่า การแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวง
มหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

ในส่วนที่เกิดที่สถาบันอุดมศึกษาไทย จำนวนการแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี ส่วนใหญ่ไม่มีการแลกเปลี่ยน ร้อยละ 63.4 รองลงมาจำนวนการแลกเปลี่ยน
ระหว่าง 6-10 คน ร้อยละ 5.9 และจำนวนการแลกเปลี่ยนระหว่าง 1-5 คน ร้อยละ 4.3

ในส่วนที่เกิดที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ การแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรีส่วนใหญ่ไม่มีการแลกเปลี่ยน ร้อยละ 57.0 รองลงมาจำนวนการแลกเปลี่ยน
ระหว่าง 1-5 คน ร้อยละ 7.5 และจำนวนการแลกเปลี่ยนระหว่าง 6-10 คน ร้อยละ 6.5

เมื่อเปรียบเทียบผลของการแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี จะเห็นได้ว่า
นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่แลกเปลี่ยนส่วนใหญ่ทั้งที่สถาบันอุดมศึกษาไทยและสถาบันอุดมศึกษา
ต่างประเทศไม่มีการแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาที่มีการแลกเปลี่ยนจำนวนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดม
ศึกษาไทย ส่วนใหญ่มากกว่าที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของระยะเวลาการแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาาระดับปริญญาตรีภายใต้
 สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวง
 มหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	ระยะเวลาการแลกเปลี่ยนนักศึกษาปริญญาตรีในส่วนที่เกิดที่สถาบันอุดมศึกษาไทย										ระยะเวลาการแลกเปลี่ยนนักศึกษาปริญญาตรีในส่วนที่เกิดที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ									
	ต่ำกว่า 1 เดือน		1-5 เดือน		6-12 เดือน		มากกว่า 1 ปี		ไม่ตอบ		ต่ำกว่า 1 เดือน		1-5 เดือน		6-12 เดือน		มากกว่า 1 ปี		ไม่ตอบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	1	3.7	4	14.8	-	-	-	-	22	81.5	1	3.7	4	14.8	1	3.7	-	-	18	66.7
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-	-	17	100	1	5.9	-	-	-	-	-	-	16	94.1
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	-	-	3	20.0	-	-	-	-	12	80	-	-	2	13.3	-	-	-	-	13	86.7
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	1	2.8	2	5.6	1	2.8	2	5.6	30	83.3	-	-	3	8.3	2	5.6	1	2.8	30	83.3
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	1	5.3	1	5.3	1	5.3	-	-	16	84.2	2	10.5	1	5.3	2	10.5	-	-	14	73.7
7. มหาวิทยาลัยเรศวร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100
9. มหาวิทยาลัยศิลปากร	1	7.7	1	7.7	-	-	1	7.7	10	76.9	-	-	1	7.7	1	7.7	-	-	11	84.6
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	-	-	-	-	-	-	-	-	11	100	-	-	-	-	-	-	-	-	11	100
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	-	-	1	8.3	1	8.3	-	-	10	83.3	-	-	1	8.3	1	8.3	-	-	10	83.3
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	1	25.0	1	25.0	-	-	-	-	2	50.0	1	25.0	1	25.0	-	-	-	-	2	50.0
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	-	-	-	-	1	12.5	-	-	-	-	-	-	1	12.5	-	-	-	-	6	75.0
14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	-	-	-	-	-	-	-	-	3	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	33.3
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยี การเกษตรแม่โจ้	-	-	-	-	-	-	-	-	6	100	-	-	1	16.7	-	-	-	-	3	50.0
17. สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	-	-	-	-	-	-	-	-	8	100	-	-	-	-	-	-	-	-	8	100
20. สถาบันบัณฑิตบริหารศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100
รวม	5	2.7	13	7.0	4	2.2	3	1.6	161	86.5	5	2.7	15	8.1	7	3.8	2	1.1	157	84.4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 25 พบว่าระยะเวลาการแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

ในส่วนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาไทย ระยะเวลาการแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ระยะเวลาระหว่าง 1-5 เดือน ร้อยละ 7 รองลงมาต่ำกว่า 1 เดือน และระหว่าง 6-12 เดือน ร้อยละ 2.7 และ 2.2 ตามลำดับ น้อยที่สุด ได้แก่ ระยะเวลามากกว่า 1 ปี ร้อยละ 1.6

ในส่วนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ระยะเวลาการแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ระยะเวลาระหว่าง 1-5 เดือน ร้อยละ 8.1 รองลงมาระยะเวลา 6-12 เดือน และต่ำกว่า 1 เดือน ร้อยละ 3.8 และ 2.7 ตามลำดับ น้อยที่สุด ได้แก่ ระยะเวลามากกว่า 1 ปี ร้อยละ 1.1

เมื่อเปรียบเทียบระยะเวลาการแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี จะเห็นได้ว่า ระยะเวลาการแลกเปลี่ยนทั้งที่สถาบันอุดมศึกษาไทยและที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1-5 เดือนเช่นเดียวกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของการร่วมมือวิจัยภายใต้สัญญา ข้อตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	จำนวนการร่วมมือวิจัยในส่วนที่เกิดที่สถาบันอุดมศึกษาไทย										จำนวนการร่วมมือวิจัยในส่วนที่เกิดที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ									
	ไม่มี		1-3 เรื่อง		4-5 เรื่อง		มากกว่า 5 เรื่อง		ไม่ตอบ		ไม่มี		1-3 เรื่อง		4-5 เรื่อง		มากกว่า 5 เรื่อง		ไม่ตอบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	7	25.9	12	44.4	2	7.4	1	3.7	5	18.5	5	18.5	11	40.7	1	3.7	1	3.7	9	33.3
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	14	82.4	2	11.8	-	-	1	5.9	-	-	11	64.7	3	17.6	-	-	-	-	3	17.6
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	10	66.7	1	6.7	-	-	1	6.7	3	20.0	10	66.7	1	6.7	-	-	1	6.7	3	20.0
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	12	33.3	11	30.6	1	2.8	-	-	12	33.3	14	38.9	9	25.0	-	-	-	-	13	36.1
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	15	78.9	2	10.5	-	-	-	-	2	10.5	14	73.7	1	5.3	-	-	-	-	4	21.1
7. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยศิลปากร	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-
9. มหาวิทยาลัยมหิดล	2	15.4	4	30.8	2	15.4	2	15.4	3	23.1	5	38.5	1	7.7	2	15.4	1	7.7	4	30.8
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	1	9.1	-	-	-	-	-	-	10	23.3	-	-	-	-	-	-	-	-	11	100
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	5	41.7	7	58.3	-	-	-	-	-	-	6	50.0	-	-	-	-	-	-	6	50.0
12. มหาวิทยาลัยสุโขทัย	3	75.0	-	-	1	25.0	-	-	-	-	3	75.0	-	-	1	25.0	-	-	-	-
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	3	37.5	3	37.5	-	-	1	12.5	1	12.5	3	37.5	3	37.5	-	-	1	12.5	1	12.5
14. มหาวิทยาลัยโรดเจอร์สวิทยาลัย	-	-	3	100	-	-	-	-	-	-	-	-	3	100	-	-	-	-	-	-
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	1	16.7	-	-	1	16.7	3	50.0	1	16.7	1	16.7	1	16.7	1	16.7	1	16.7	2	33.3
17. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	2	25.0	2	25.0	-	-	1	12.5	3	37.5	2	25.0	1	12.5	-	-	1	12.5	4	50.0
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	76	48.9	50	26.9	7	3.8	10	5.4	43	23.1	79	42.5	40	21.5	5	2.7	6	3.2	56	30.1

จากตารางที่ 26 พบว่าการร่วมมือวิจัยภายใต้สัญญาข้อตกลงร่วมมือทางวิชาการ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

ในส่วนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาไทย สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีการร่วมมือวิจัยส่วนใหญ่ไม่มีการร่วมมือวิจัย ร้อยละ 4๘.9 รองลงมาจำนวน การร่วมมือวิจัยระหว่าง 1-3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 26.9 และจำนวนมากกว่า 5 เรื่อง ร้อยละ 5.4

ในส่วนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ การร่วมมือวิจัยส่วนใหญ่ไม่มีการ ร่วมมือวิจัย ร้อยละ 42.5 รองลงมามีการร่วมมือวิจัยจำนวนระหว่าง 1-3 เรื่อง ร้อยละ 21.5 และจำนวนมากกว่า 5 เรื่อง ร้อยละ 3.2

เมื่อเปรียบเทียบ จะเห็นได้ว่าการร่วมมือวิจัยในส่วนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาไทย และสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่มีการร่วมมือวิจัยและรองลงมา มีการร่วมมือวิจัย จำนวนระหว่าง 1-3 เรื่อง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของการอำนวยความสะดวกในงานวิจัยภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	การอำนวยความสะดวกในงานวิจัยในส่วนที่เกิดที่สถาบันอุดมศึกษาไทย										การอำนวยความสะดวกในงานวิจัยในส่วนที่เกิดที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ									
	ไม่มี		1-3 เรื่อง		4-5 เรื่อง		มากกว่า 5 เรื่อง		ไม่ตอบ		ไม่มี		1-3 เรื่อง		4-5 เรื่อง		มากกว่า 5 เรื่อง		ไม่ตอบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	5	18.5	11	40.7	1	3.7	1	3.7	9	33.3	4	14.8	11	40.7	1	3.7	1	3.7	10	37.0
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	9	52.9	6	35.3	-	-	-	-	2	11.8	11	64.7	1	5.9	-	-	-	-	5	29.4
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	9	60.0	-	-	2	13.3	1	6.7	3	20.0	9	60.0	-	-	2	13.3	1	6.7	3	20.0
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	12	33.3	9	25.0	2	5.6	-	-	13	36.1	14	38.9	6	16.7	1	2.8	-	-	15	41.7
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	17	89.5	-	-	-	-	-	-	2	10.5	14	73.7	1	5.3	-	-	-	-	4	21.1
7. มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-
9. มหาวิทยาลัยมหิดล	2	15.4	3	23.1	2	15.4	1	7.7	5	38.5	5	38.5	1	7.7	2	15.4	-	-	5	38.5
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	-	-	1	9.1	-	-	-	-	10	90.9	1	9.1	-	-	-	-	-	-	10	90.9
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	5	41.7	7	58.3	-	-	-	-	-	-	5	41.7	6	50.0	-	-	-	-	1	8.3
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	2	50.0	-	-	-	-	1	25.0	1	25.0	2	50.0	-	-	-	-	1	25.0	1	25.0
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	5	62.5	2	25.0	-	-	-	-	1	25.0	5	62.5	2	25.0	-	-	-	-	1	12.5
14. มหาวิทยาลัยไชยธรรมราชานุวัตร	1	33.3	2	66.7	-	-	-	-	-	-	2	66.7	1	33.3	-	-	-	-	-	-
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยี การเกษตรแม่โจ้	1	16.7	-	-	1	16.7	2	33.3	2	33.3	1	16.7	1	16.7	1	16.7	1	16.7	2	33.3
17. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เกล้าธนบุรี	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50.0	-	-	-	-	1	50.0
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	2	25.0	2	25.0	-	-	1	12.5	3	37.5	2	25.0	1	12.5	-	-	-	-	5	62.5
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	71	38.2	46	24.7	8	4.3	7	3.8	54	29.8	76	48.9	33	17.7	7	3.8	4	2.2	66	35.5

ศูนย์วิจัยทรัพยากรชีว
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 27 พบว่า การอำนวยความสะดวกในงานวิจัยภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

ในส่วนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาไทย สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ไม่มีการอำนวยความสะดวกในงานวิจัย ร้อยละ 38.2 รองลงมา มีการอำนวยความสะดวกในงานวิจัยจำนวนระหว่าง 1-3 เรื่อง ร้อยละ 24.7 และจำนวนระหว่าง 4-5 เรื่อง ร้อยละ 4.3

ในส่วนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่มีการอำนวยความสะดวกในงานวิจัย ร้อยละ 40.9 รองลงมา มีการอำนวยความสะดวกในงานวิจัย จำนวนระหว่าง 1-3 เรื่อง ร้อยละ 17.7 และจำนวนระหว่าง 4-5 เรื่อง ร้อยละ 3.8

เมื่อเปรียบเทียบจะเห็นได้ว่า การอำนวยความสะดวกในงานวิจัยทั้งของสถาบันอุดมศึกษาไทยและสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่มีและรองลงมา มีการอำนวยความสะดวกในงานวิจัยจำนวนระหว่าง 1-3 เรื่อง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละของการร่วมมือเปิดหลักสูตรภายใต้สัญญา ข้อตกลงความร่วมมือ
ทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบัน
อุดมศึกษาต่างประเทศ

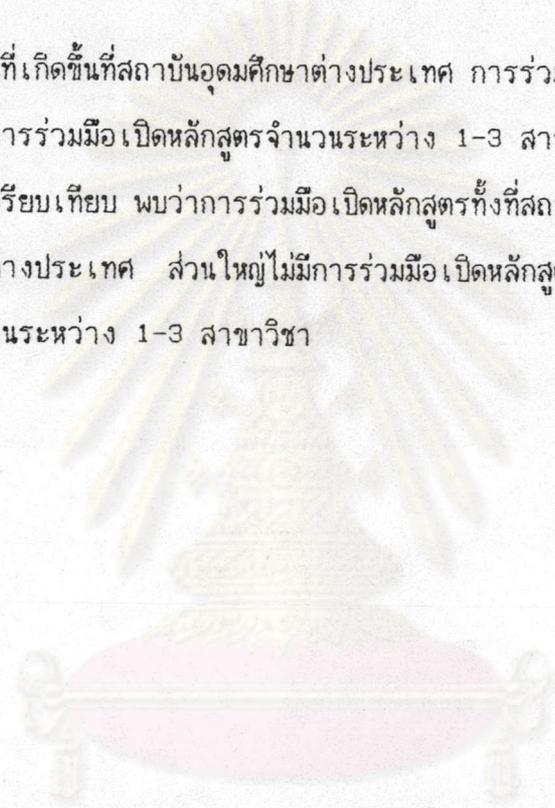
ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	การร่วมมือเปิดหลักสูตรในส่วนที่เกิดขึ้นที่ สถาบันอุดมศึกษาไทย						การร่วมมือเปิดหลักสูตรในส่วนที่เกิดขึ้นที่ สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ					
	ไม่มี		1-3 สาขาวิชา		ไม่ตอบ		ไม่มี		1-3 สาขาวิชา		ไม่ตอบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	12	44.4	8	29.6	7	25.9	15	55.6	2	7.4	10	37
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	15	88.2	1	5.9	1	5.9	16	94.1	-	-	1	5.9
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	12	80.0	-	-	3	20.0	12	80.0	-	-	3	20.0
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	22	61.1	1	2.8	13	36.1	23	63.9	-	-	13	36.1
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	1	100
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	17	89.5	-	-	2	10.5	15	78.9	-	-	4	21.1
7. มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	1	100	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-
9. มหาวิทยาลัยมหิดล	6	46.2	4	30.8	3	23.1	8	61.5	1	7.7	4	30.8
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	1	9.1	-	-	10	90.9	1	9.1	-	-	10	90.9
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	8	66.7	3	25.0	1	8.3	8	66.7	3	25.0	1	8.3
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	3	75.0	-	-	1	25.0	3	75.0	-	-	1	25.0
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	5	62.5	2	25.0	1	25.0	5	65.0	-	-	3	37.5
14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	3	100	-	-	-	-	3	100	-	-	-	-
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยี การเกษตรแม่โจ้	4	66.7	-	-	2	33.3	4	66.7	-	-	2	33.3
17. สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี	1	50.0	1	50.0	-	-	1	50.0	-	-	1	50.0
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	2	100
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	4	50.0	-	-	4	50.0	4	50.0	-	-	4	50.0
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	1	100	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-
รวม	114	61.3	21	11.3	51	27.4	120	64.5	6	3.2	60	32.3

จากตารางที่ 28 พบว่า การร่วมมือเปิดหลักสูตรภายใต้สัญญาข้อตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

ในส่วนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาไทย การร่วมมือเปิดหลักสูตรส่วนใหญ่ไม่มี ร้อยละ 61.3 รองลงมาเป็นการร่วมมือเปิดหลักสูตรจำนวนระหว่าง 1-3 สาขาวิชา ร้อยละ 11.3

ในส่วนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ การร่วมมือเปิดหลักสูตรส่วนใหญ่ไม่มี รองลงมาเป็นการร่วมมือเปิดหลักสูตรจำนวนระหว่าง 1-3 สาขาวิชา ร้อยละ 3.2

เมื่อเปรียบเทียบ พบว่าการร่วมมือเปิดหลักสูตรทั้งที่สถาบันอุดมศึกษาไทยและที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่ไม่มีการร่วมมือเปิดหลักสูตร รองลงมาเป็นการร่วมมือเปิดหลักสูตรจำนวนระหว่าง 1-3 สาขาวิชา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละของการร่วมมือทางวิชาการและสนับสนุนการบริการภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	การร่วมมือทางวิชาการและสนับสนุนการบริการในส่วนที่เกิดจันที่ สถาบันอุดมศึกษาไทย										การร่วมมือทางวิชาการและสนับสนุนการบริการในส่วนที่เกิดจันที่ สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ									
	ไม่มี		1-5 ครั้ง		6-10 ครั้ง		มากกว่า 10 ครั้ง		ไม่ตอบ		ไม่มี		1-5 ครั้ง		6-10 ครั้ง		มากกว่า 10 ครั้ง		ไม่ตอบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	6	22.2	14	51.9	3	11.1	2	7.4	2	7.4	4	14.8	12	44.4	1	3.7	2	7.4	8	29.6
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	8	47.1	5	29.4	1	5.9	1	5.9	2	11.8	9	52.9	2	11.8	-	-	1	5.9	5	29.4
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	5	33.3	6	40.0	-	-	-	-	4	26.7	4	26.7	7	46.7	-	-	1	6.7	3	20.0
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	13	36.1	11	30.6	2	5.6	-	-	10	27.8	13	36.1	10	27.8	1	2.8	-	-	12	33.3
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	10	52.6	6	31.6	1	5.3	1	5.3	1	5.3	9	47.4	4	21.1	1	5.3	1	5.3	4	21.1
7. มหาวิทยาลัยเวรสาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-
9. มหาวิทยาลัยมหิดล	2	15.4	7	53.8	1	7.7	2	15.4	1	7.7	7	53.8	4	30.8	-	-	-	-	2	15.4
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	-	-	-	-	-	-	1	9.1	10	90.9	-	-	1	9.1	-	-	-	-	10	90.9
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	5	41.7	4	33.3	1	8.3	1	8.3	1	8.3	6	50.0	4	33.3	1	8.3	1	16.7	-	-
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	-	-	2	50.0	2	50.0	-	-	-	-	1	25.0	2	50.0	1	25.0	-	-	-	-
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	3	37.5	2	25.0	1	12.5	1	12.5	1	12.5	3	37.5	1	12.5	1	12.5	-	-	3	37.5
14. มหาวิทยาลัยไทยธรรมจารี	-	-	2	66.7	1	33.3	-	-	-	-	-	-	3	100	-	-	-	-	-	-
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยี การเกษตรแม่โจ้	2	33.3	3	50.0	-	-	-	-	1	16.7	2	33.3	2	33.3	-	-	-	-	2	33.3
17. สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี	1	50.0	-	-	1	50.0	-	-	-	-	1	50.0	1	50.0	-	-	-	-	-	-
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	2	25.0	3	37.5	-	-	-	-	3	37.5	3	37.5	-	-	-	-	-	-	5	62.5
20. สถาบันเทคโนโลยีบริหารศาสตร์	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	58	31.2	66	35.5	14	7.5	9	4.8	39	21.0	64	34.4	53	28.5	6	3.2	6	3.2	57	30.0

จากตารางที่ 29 พบว่า การร่วมมือทางวิชาการและสนับสนุนการบริการ ภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

ในส่วนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาไทย สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการและสนับสนุนการบริการ ส่วนใหญ่เกิดขึ้นระหว่าง 1-5 ครั้ง ร้อยละ 35.5 รองลงมาไม่มีการร่วมมือทางวิชาการและสนับสนุนการบริการ ร้อยละ 31.2 และมีการร่วมมือทางวิชาการ ระหว่าง 6-10 ครั้ง ร้อยละ 7.5

ในส่วนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ กิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการและสนับสนุนการบริการส่วนใหญ่ไม่มี ร้อยละ 34.4 รองลงมา เกิดขึ้นระหว่าง 1-5 ครั้ง ร้อยละ 28.5 ระหว่าง 6-10 ครั้ง และมากกว่า 10 ครั้ง ร้อยละ 3.2 เท่ากัน

เมื่อเปรียบเทียบจะเห็นได้ว่ากิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการและสนับสนุนการบริการที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาไทย ส่วนใหญ่จำนวนระหว่าง 1-5 ครั้ง แต่ที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่ไม่มีการร่วมมือทางวิชาการและสนับสนุนการบริการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของระยะเวลาเฉลี่ยของกิจกรรมการร่วมมือทางวิชาการและสนับสนุนการบริการภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	การร่วมมือทางวัฒนธรรมในส่วนที่เกิดที่สถาบันอุดมศึกษาไทย										การร่วมมือทางวัฒนธรรมในส่วนที่เกิดที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ									
	ไม่มี		1-3 กิจกรรม		4-5 กิจกรรม		มากกว่า 5 กิจกรรม		ไม่ตอบ		ไม่มี		1-3 กิจกรรม		4-5 กิจกรรม		มากกว่า 5 กิจกรรม		ไม่ตอบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	13	48.1	5	18.5	-	-	-	-	9	33.3	11	40.7	5	18.5	-	-	-	-	11	40.7
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	16	94.1	-	-	-	-	-	-	1	5.9	15	88.2	1	5.9	-	-	-	-	1	5.9
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	10	66.7	2	13.3	-	-	-	-	3	20.0	12	80.0	-	-	-	-	-	-	3	20.0
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	14	38.9	6	16.7	1	2.8	2	5.6	13	36.1	14	38.9	5	13.9	1	2.8	1	2.8	15	41.7
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	15	78.9	1	5.3	-	-	-	-	3	15.8	13	68.4	2	10.5	-	-	-	-	4	21.1
7. มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-
9. มหาวิทยาลัยทักษิณ	9	69.2	1	7.7	-	-	-	-	3	23.1	9	69.2	1	7.7	-	-	-	-	3	23.1
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	-	-	-	-	-	-	1	1.9	10	90.9	-	-	-	-	-	-	1	9.1	10	90.9
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	7	58.3	4	33.3	-	-	-	-	1	8.3	8	66.7	3	25.0	-	-	-	-	1	8.3
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	1	25.0	2	50.0	-	-	1	25.0	-	-	1	25.0	2	50.0	-	-	1	25.0	-	-
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	5	62.5	1	12.5	1	12.5	-	-	1	12.5	5	62.5	-	-	1	12.5	-	-	2	25.0
14. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	3	100	-	-	-	-	-	-	-	-	3	100	-	-	-	-	-	-	-	-
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	4	66.7	-	-	-	-	-	-	2	33.3	4	66.7	-	-	-	-	-	-	2	33.3
17. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	1	50.0	-	-	-	-	-	-	1	50.0	1	50.0	-	-	-	-	-	-	1	50.0
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	4	50.0	-	-	-	-	-	-	4	50.0	4	50.0	-	-	-	-	-	-	4	50.0
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	104	55.9	22	11.8	2	1.1	4	2.2	54	29.1	102	54.8	19	10.2	2	1.1	3	1.6	60	32.3

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 30 พบว่า ระยะเวลาเฉลี่ยของกิจกรรมการร่วมมือทางวิชาการ และสนับสนุนการบริการภายใต้สัญญาข้อตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

ในส่วนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาไทย สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวง มหาวิทยาลัย มีระยะเวลาเฉลี่ยของกิจกรรมการร่วมมือทางวิชาการและสนับสนุนการบริการ ส่วนใหญ่ ต่ำกว่า 1 เดือน ร้อยละ 34.4 รองลงมา ระหว่าง 1-5 เดือน ร้อยละ 12.4

ในส่วนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ระยะเวลาเฉลี่ยของกิจกรรม การร่วมมือทางวิชาการและการสนับสนุนการบริการ ส่วนใหญ่ ต่ำกว่า 1 เดือน ร้อยละ 26.9 รองลงมา 1-5 เดือน ร้อยละ 10.8

เมื่อเปรียบเทียบจะเห็นได้ว่า กิจกรรมการร่วมมือทางวิชาการและสนับสนุนการ บริการ ทั้งที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาไทยและสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่ระยะเวลา เฉลี่ยของกิจกรรม ต่ำกว่า 1 เดือนเช่นกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละของการแลกเปลี่ยนสารสนเทศและวัสดุอุปกรณ์ห้องสมุดภายใต้สัญญาความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	การแลกเปลี่ยนสารสนเทศและวัสดุอุปกรณ์ห้องสมุดในส่วนที่เกิดขึ้นที่ สถาบันอุดมศึกษาไทย										การแลกเปลี่ยนสารสนเทศและวัสดุอุปกรณ์ห้องสมุดในส่วนที่เกิดขึ้นที่ สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ									
	ไม่มี		ต่ำกว่า 500 เล่ม		500 - 1,000 เล่ม		มากกว่า 1,000 เล่ม		ไม่ตอบ		ไม่มี		ต่ำกว่า 500 เล่ม		500 - 1,000 เล่ม		มากกว่า 1,000 เล่ม		ไม่ตอบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	10	37.0	11	40.7	-	-	1	3.7	5	18.5	10	37.0	10	37.0	-	-	-	-	7	25.9
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	12	70.6	4	23.5	-	-	-	-	1	5.9	13	76.5	3	17.6	-	-	-	-	1	5.9
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	7	46.7	6	40.0	-	-	-	-	2	13.3	8	53.3	4	26.7	-	-	-	-	3	20.0
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	12	33.3	7	19.4	-	-	-	-	17	47.2	13	36.1	5	13.9	-	-	-	-	18	50
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	18	94.7	-	-	-	-	-	-	1	5.3	16	84.2	-	-	-	-	-	-	3	15.8
7. มหาวิทยาลัยเวรศวร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-
9. มหาวิทยาลัยมหิดล	7	53.8	4	30.8	-	-	-	-	2	15.4	7	53.8	4	30.8	-	-	-	-	2	15.4
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	1	9.1	-	-	-	-	-	-	10	90.9	1	9.1	-	-	-	-	-	-	10	90.9
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	8	66.7	4	33.3	-	-	-	-	-	-	9	75.0	3	25.0	-	-	-	-	-	-
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	1	25.0	3	75.0	-	-	-	-	-	-	1	25.0	3	75.0	-	-	-	-	-	-
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	4	50.0	3	37.5	-	-	-	-	1	12.5	4	50.0	2	25.0	-	-	-	-	2	25.0
14. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	1	33.3	1	33.3	-	-	-	-	1	33.3	1	33.3	1	33.3	-	-	-	-	1	33.3
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยี การเกษตรแม่โจ้	1	16.7	3	50.0	-	-	-	-	2	33.4	-	-	2	33.3	-	-	1	16.7	3	50.0
17. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50.0	-	-	-	-	1	50.0
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	3	37.5	1	12.5	-	-	-	-	4	50.0	4	50.0	-	-	-	-	-	-	4	50.0
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	87	46.8	49	26.3	-	-	1	0.5	49	26.4	89	47.8	38	20.4	-	-	1	0.5	58	31.2

จากตารางที่ 31 พบว่า การแลกเปลี่ยนสารสนเทศและวัสดุอุปกรณ์ห้องสมุด ภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

ในส่วนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาไทย การแลกเปลี่ยนสารสนเทศและวัสดุอุปกรณ์ห้องสมุด ส่วนใหญ่ไม่มีการแลกเปลี่ยน ร้อยละ 46.8 รองลงมา มีการแลกเปลี่ยน ต่ำกว่า 500 เล่ม ร้อยละ 26.3

ในส่วนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ การแลกเปลี่ยนสารสนเทศและวัสดุอุปกรณ์ห้องสมุด ส่วนใหญ่ไม่มีการแลกเปลี่ยน ร้อยละ 47.8 รองลงมา มีการแลกเปลี่ยน ต่ำกว่า 500 เล่ม ร้อยละ 20.4

เมื่อเปรียบเทียบจะเห็นได้ว่า การแลกเปลี่ยนสารสนเทศและวัสดุอุปกรณ์ห้องสมุด ทั้งสถาบันอุดมศึกษาไทยและสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่ไม่มีการแลกเปลี่ยน รองลงมา มีการแลกเปลี่ยนจำนวน ต่ำกว่า 500 เล่ม เช่นกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 จำนวนและร้อยละของการร่วมมือทางวัฒนธรรมภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือ
ทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบัน
อุดมศึกษาต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	การร่วมมือทางวัฒนธรรมในส่วนที่เกินที่สถาบันอุดมศึกษาไทย										การร่วมมือทางวัฒนธรรมในส่วนที่เกินที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ									
	ไม่มี		1-3 กิจกรรม		4-5 กิจกรรม		มากกว่า 5 กิจกรรม		ไม่ตอบ		ไม่มี		1-3 กิจกรรม		4-5 กิจกรรม		มากกว่า 5 กิจกรรม		ไม่ตอบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	13	48.1	5	18.5	-	-	-	-	9	33.3	11	40.7	5	18.5	-	-	-	-	11	40.7
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	16	94.1	-	-	-	-	-	1	5.9	15	88.2	1	5.9	-	-	-	-	1	5.9	
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	10	66.7	2	13.3	-	-	-	3	20.0	12	80.0	-	-	-	-	-	-	3	20.0	
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	14	38.9	6	16.7	1	2.8	2	5.6	13	36.1	14	38.9	5	13.9	1	2.8	1	2.8	15	41.7
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	15	78.9	1	5.3	-	-	-	-	3	15.8	13	68.4	2	10.5	-	-	-	-	4	21.1
7. มหาวิทยาลัยเวรสาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	1	100	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. มหาวิทยาลัยศิลปากร	9	69.2	1	7.7	-	-	-	-	3	23.1	9	69.2	1	7.7	-	-	-	-	3	23.1
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	-	-	-	-	-	-	1	1.9	10	90.9	-	-	-	-	-	-	1	9.1	10	90.9
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	7	58.3	4	33.3	-	-	-	-	1	8.3	8	66.7	3	25.0	-	-	-	-	1	8.3
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	1	25.0	2	50.0	-	-	1	25.0	-	-	1	25.0	2	50.0	-	-	1	25.0	-	-
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	5	62.5	1	12.5	1	12.5	-	-	1	12.5	5	62.5	-	-	1	12.5	-	-	2	25.0
14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	3	100	-	-	-	-	-	-	-	-	3	100	-	-	-	-	-	-	-	-
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยี การเกษตรแม่โจ้	4	66.7	-	-	-	-	-	-	2	33.3	4	66.7	-	-	-	-	-	-	2	33.3
17. สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี	1	50.0	-	-	-	-	-	-	1	50.0	1	50.0	-	-	-	-	-	-	1	50.0
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	4	50.0	-	-	-	-	-	-	4	50.0	4	50.0	-	-	-	-	-	-	4	50.0
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	104	55.9	22	11.8	2	1.1	4	2.2	54	29.1	102	54.8	19	10.2	2	1.1	3	1.6	60	32.3

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 32 พบว่า ผลของการร่วมมือทางวัฒนธรรมภายใต้สัญญาข้อตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

ในส่วนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาไทย สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่ไม่มีกิจกรรมการร่วมมือทางวัฒนธรรม ร้อยละ 55.9 รองลงมามีกิจกรรม ระหว่าง 1-3 กิจกรรม ร้อยละ 11.8 และมีกิจกรรมการร่วมมือมากกว่า 5 กิจกรรม ร้อยละ 2.2

ในส่วนที่เกิดขึ้นที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่ไม่มีกิจกรรมการร่วมมือทางวัฒนธรรม ร้อยละ 54.8 รองลงมามีกิจกรรมระหว่าง 1-3 กิจกรรม ร้อยละ 10.2 และมีกิจกรรมความร่วมมือมากกว่า 5 กิจกรรม ร้อยละ 1.6

เมื่อเปรียบเทียบ จะเห็นได้ว่ากิจกรรมการร่วมมือทางวัฒนธรรม ทั้งของสถาบันอุดมศึกษาไทยและสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่ไม่มีกิจกรรม รองลงมามีกิจกรรมเกิดขึ้นระหว่าง 1-3 กิจกรรมเช่นกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 33 จำนวนและร้อยละของค่าเดินทางเฉลี่ยต่อคนของคณาจารย์/นิสิตนักศึกษาภายใต้สัญญา
ข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
กับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	ค่าเดินทางเฉลี่ยต่ออาจารย์/นิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาไทยแต่ละคนไปไปยัง											ค่าเดินทางเฉลี่ยต่อคณาจารย์/นิสิตนักศึกษาแต่ละคนของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ												
	สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ											ไปยังสถาบันอุดมศึกษาไทย												
	ไม่ทราบ		ต่ำกว่า 50,000 บาท		50,000 - 150,000 บาท		150,001 - 250,000 บาท		250,000 บาท		ไม่ตอบ		ไม่ทราบ		ต่ำกว่า 50,000 บาท		50,000 - 150,000 บาท		150,001 - 250,000 บาท		250,000 บาท		ไม่ตอบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	3	11.1	12	44.4	9	33.3	-	-	-	-	3	11.1	4	14.8	9	33.3	7	25.9	-	-	-	-	7	25.9
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	5	29.4	11	64.7	-	-	-	-	-	1	5.9	4	23.5	9	52.9	1	5.9	-	-	-	-	3	17.6	
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	1	6.7	9	68.8	1	6.7	1	6.7	-	3	28.8	4	26.7	6	48.8	1	6.7	1	6.7	-	-	-	-	
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	9	25.8	12	33.3	2	5.6	-	-	-	13	36.1	6	16.7	13	36.1	5	13.9	-	-	-	-	12	33.3	
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	12	63.2	1	5.3	-	-	-	-	-	6	31.6	1	5.3	1	5.3	-	-	-	-	-	-	-	17	89.5
7. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิถียุคใหม่	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. มหาวิทยาลัยมหิดล	3	23.1	3	23.1	6	46.2	-	-	-	1	7.7	3	23.1	4	30.8	3	23.1	1	7.7	-	-	-	2	15.4
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	-	-	1	9.1	1	9.1	-	-	-	9	81.8	-	-	1	9.1	1	9.1	-	-	-	-	-	9	81.8
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิถียุคใหม่	1	8.3	8	66.7	3	25.8	-	-	-	-	-	2	16.7	6	50.8	4	33.3	-	-	-	-	-	-	-
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	1	25.8	-	-	3	75.8	-	-	-	-	-	-	-	2	50.8	2	50.8	-	-	-	-	-	-	-
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2	25.8	2	25.8	1	12.5	-	-	1	12.5	2	25.8	4	50.8	-	-	-	2	25.8	-	-	-	2	25.8
14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	-	-	2	66.7	1	33.3	-	-	-	-	-	-	-	1	33.3	2	66.7	-	-	-	-	-	-	-
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	-	-	3	58.8	2	33.3	-	-	-	1	16.7	-	-	2	33.3	3	50.8	-	-	-	-	-	1	16.7
17. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	1	58.8	1	58.8	-	-	-	-	-	-	-	1	58.8	1	58.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	2	25.8	3	37.5	-	-	-	-	-	3	37.5	4	58.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	58.8
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-
รวม	40	21.5	69	37.1	38	16.1	1	8.5	1	8.5	45	24.2	33	17.7	56	30.1	38	16.1	4	2.2	-	-	63	33.8

จากตารางที่ 33 พบว่า ค่าเดินทางโดยเฉลี่ยต่อคนของอาจารย์/นิสิตนักศึกษา ภายใต้งบประมาณข้อตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

ค่าเดินทางโดยเฉลี่ยของอาจารย์/นิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาไทยแต่ละคนใช้เดินทางไปยังสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 50,000 บาท ร้อยละ 37.1 รองลงมาไม่ทราบข้อมูล ร้อยละ 21.5 และระหว่าง 50,000 - 150,000 บาท ร้อยละ 16.1

ค่าเดินทางเฉลี่ยที่อาจารย์/นิสิตนักศึกษาแต่ละคนของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ใช้เดินทางมายังประเทศไทย ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 50,000 บาท ร้อยละ 30.1 รองลงมาไม่ทราบร้อยละ 17.7 และระหว่าง 50,000 - 150,000 บาท ร้อยละ 16.1

เมื่อเปรียบเทียบ จะเห็นได้ว่า ค่าเดินทางโดยเฉลี่ยที่อาจารย์/นิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาไทยแต่ละคนใช้เดินทางไปยังต่างประเทศ และที่อาจารย์/นิสิตนักศึกษาต่างประเทศ แต่ละคนใช้เดินทางมายังประเทศไทย ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 50,000 บาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 34 จำนวนและร้อยละของค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพโดยเฉลี่ยต่อคนสำหรับอาจารย์ภายใต้
 สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
 กับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพสำหรับอาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาไทยแต่ละคน											ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพสำหรับอาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศแต่ละคน													
	ไปยังสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ											มายังสถาบันอุดมศึกษาไทย													
	ไม่ทราบ		ต่ำกว่า		100,001 -		200,001 -		มากกว่า			ไม่ตอบ	ไม่ทราบ		ต่ำกว่า		100,001 -		200,001 -		มากกว่า			ไม่ตอบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน		ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	3	11.1	16	59.3	3	11.1	-	-	-	-	5	18.5	4	14.8	14	19.4	2	7.4	-	-	-	-	7	25.0	
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	9	52.9	6	35.3	1	5.9	-	-	-	-	1	5.9	6	35.3	9	52.9	-	-	-	-	-	-	2	11.1	
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	3	28.8	7	46.7	1	6.7	-	-	1	6.7	3	28.8	4	26.7	7	46.7	-	-	-	-	-	-	4	26.7	
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	9	25.8	7	19.4	4	11.1	-	-	-	-	16	44.4	6	16.7	18	27.8	4	11.1	-	-	-	-	16	44.4	
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	11	57.9	-	-	-	-	-	-	-	-	8	42.1	1	5.3	3	15.8	-	-	-	-	-	-	15	78.8	
7. มหาวิทยาลัยเวรเวอร์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9. มหาวิทยาลัยมหิดล	3	23.1	8	61.5	1	7.7	-	-	-	-	1	7.7	3	23.1	5	38.5	2	15.4	-	-	-	-	3	23.1	
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	-	-	1	9.1	-	-	-	-	-	-	10	90.9	-	-	1	9.1	-	-	-	-	-	-	10	90.9	
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2	16.7	6	50.8	4	33.3	-	-	-	-	-	-	2	16.7	8	66.7	2	16.7	-	-	-	-	-	-	
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	1	25.8	3	75.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	3	37.5	1	12.5	1	12.5	1	12.5	-	-	2	25.8	4	50.8	1	12.5	-	-	-	-	-	1	12.5	2	25.8
14. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	-	-	2	66.7	1	33.3	-	-	-	-	-	-	1	33.3	2	66.7	-	-	-	-	-	-	-	-	
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
16. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	-	-	5	83.3	-	-	-	-	-	-	1	16.7	-	-	4	66.7	1	16.7	-	-	-	-	1	16.7	
17. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50.8	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50.8	
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	3	37.5	2	25.8	-	-	-	-	-	-	3	37.5	3	37.5	2	25.8	-	-	-	-	-	-	3	37.5	
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	
รวม	47	25.3	67	36.8	16	8.6	1	0.5	1	0.5	54	29.1	34	18.3	72	38.7	11	5.9	-	-	1	0.5	68	36.8	

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 34 พบว่า ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพโดยเฉลี่ยต่อคน สำหรับ
อาจารย์ภายใต้ข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัด
ทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพโดยเฉลี่ยสำหรับอาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาไทย
แต่ละคนใช้ ๗ สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 1๐๐,๐๐๐ บาท ร้อยละ
36.๐ รองลงมาไม่ทราบ ร้อยละ 25.3 และระหว่าง 1๐๐,๐๐1 - 2๐๐,๐๐๐ บาท
ร้อยละ 8.6

ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพโดยเฉลี่ยสำหรับอาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษา
ต่างประเทศแต่ละคนใช้ ๗ สถาบันอุดมศึกษาไทย ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 1๐๐,๐๐๐ บาท ร้อยละ
38.7 รองลงมาไม่ทราบ ร้อยละ 18.3 และระหว่าง 1๐๐,๐๐1-2๐๐,๐๐๐ บาท ร้อยละ
5.9

เมื่อเปรียบเทียบ จะเห็นได้ว่า ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพโดยเฉลี่ยแต่ละคน
ของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยใช้ ๗ สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ และอาจารย์ของ
สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศใช้ ๗ สถาบันอุดมศึกษาไทย ส่วนใหญ่เป็นจำนวนเงินต่ำกว่า
1๐๐,๐๐๐ บาทเช่นกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 35 จำนวนและร้อยละของค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพโดยเฉลี่ยต่อคนสำหรับนิสิตนักศึกษาภายใต้
 สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
 กับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาไทยแต่ละคน										ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่างประเทศ												
	ไว้ไปยังสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ										ในมายังสถาบันอุดมศึกษาไทย												
	ไม่ทราบ		ต่ำกว่า	50,001 -		150,001 -		มากกว่า		ไม่ตอบ	ไม่ทราบ		ต่ำกว่า	50,000 -		150,001 -		มากกว่า		ไม่ตอบ			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน		ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	7	25.9	12	44.4	-	-	-	-	-	8	29.6	5	18.5	10	37.0	1	3.7	1	3.7	-	-	10	37.0
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	13	76.5	2	11.8	1	5.9	-	-	-	1	5.9	13	76.5	2	11.8	1	5.9	-	-	-	-	1	5.9
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	10	66.7	-	-	-	-	-	-	-	5	33.3	7	46.7	-	-	3	20.0	-	-	-	-	5	33.3
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	14	38.9	2	5.6	2	5.6	-	-	-	18	50.0	13	36.1	4	11.1	2	5.6	-	-	-	-	17	47.2
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	12	63.2	-	-	-	-	-	-	-	7	36.8	3	15.8	-	-	-	-	-	-	-	-	16	84.2
7. มหาวิทยาลัยเรศวร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. มหาวิทยาลัยศิลปากร	2	15.4	-	-	2	15.4	1	7.7	-	8	61.5	2	15.4	-	-	1	7.7	1	7.7	-	-	9	69.2
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	-	-	1	9.1	-	-	-	-	-	10	90.9	1	9.1	-	-	-	-	-	-	-	-	10	90.9
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	6	50.0	5	41.7	-	-	1	8.3	-	-	-	6	50.0	4	33.3	2	20.0	-	-	-	-	-	-
12. มหาวิทยาลัยศรีปทุม	3	75.0	1	25.0	-	-	-	-	-	-	-	2	50.0	2	50.0	-	-	-	-	-	-	-	-
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	5	62.5	-	-	-	-	-	-	-	3	37.5	5	62.5	-	-	-	-	-	-	-	-	3	37.5
14. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	2	66.7	1	33.3	-	-	-	-	-	-	-	3	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15. มหาวิทยาลัยอุตรดิตถ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยี การเกษตรแม่โจ้	4	66.7	-	-	-	-	-	-	-	2	33.3	3	50.0	1	16.7	-	-	-	-	-	-	2	33.3
17. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี	1	50.0	-	-	-	-	-	-	-	1	50.0	1	50.0	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50.0
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	4	50.0	-	-	-	-	-	-	-	4	50.0	4	50.0	-	-	-	-	-	-	-	-	4	50.0
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	84	45.2	25	13.4	5	2.7	2	11.1	-	70	37.7	69	37.1	24	12.9	10	5.4	2	1.1	-	-	81	43.5

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 35 พบว่า ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพโดยเฉลี่ยต่อคนของนิสิตนักศึกษา ภายใต้อาชีพร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับ สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพของนิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาไทยแต่ละคนใช้ในการดำรงชีพ ณ สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่ไม่ทราบ ร้อยละ 45.2 รองลงมา ต่ำกว่า 50,000 บาท ร้อยละ 13.4 และระหว่าง 50,000-150,000 บาท ร้อยละ 2.7

ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพของนิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ใช้สำหรับการดำรงชีพ ณ สถาบันอุดมศึกษาไทย ส่วนใหญ่ไม่ทราบ ร้อยละ 37.1 รองลงมา ต่ำกว่า 50,000 บาท ร้อยละ 12.9 และระหว่าง 50,000-150,000 บาท ร้อยละ 5.4

เมื่อเปรียบเทียบจะเห็นได้ว่า ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพเฉลี่ยต่อคนที่นิสิตนักศึกษาไทย ใช้สำหรับดำรงชีพ ณ สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ และที่นิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ต่างประเทศใช้ดำรงชีพ ณ สถาบันอุดมศึกษาไทย ส่วนใหญ่ไม่ทราบ รองลงมาต่ำกว่า 50,000 บาทเช่นกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 36 จำนวนและร้อยละของค่าธรรมเนียมการศึกษา/ค่าเล่าเรียน/ค่าลงทะเบียนโดยเฉลี่ยต่อคน
ของอาจารย์/นิสิตนักศึกษาภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบัน
อุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	ค่าธรรมเนียมการศึกษา/ค่าเล่าเรียน/ค่าลงทะเบียน โดยเฉลี่ยต่อคนของอาจารย์/ /นิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาไทยไปยังสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ										ค่าธรรมเนียมการศึกษา/ค่าเล่าเรียน/ค่าลงทะเบียน โดยเฉลี่ยต่อคนของอาจารย์/ นิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่างประเทศของสถาบันอุดมศึกษาไทย													
	ไม่ทราบ		ต่ำกว่า 50,000 บาท		50,000 - 150,000 บาท		150,001 - 300,000 บาท		มากกว่า 300,000 บาท		ไม่ตอบ		ไม่ทราบ		ต่ำกว่า 50,000 บาท		50,000 - 150,000 บาท		150,001 - 300,000 บาท		มากกว่า 300,000 บาท		ไม่ตอบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	15	55.6	3	11.1	1	3.7	-	-	-	-	8	29.6	15	55.6	1	3.7	1	3.7	1	3.7	-	-	9	33.3
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	13	76.5	1	5.9	-	-	-	-	-	3	17.6	12	76.6	3	17.6	-	-	-	-	-	-	-	2	11.8
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	10	66.7	-	-	-	-	-	-	1	6.7	4	26.7	9	60.2	1	6.7	-	-	-	-	-	-	5	33.3
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	18	50.0	-	-	1	2.8	-	-	-	-	17	47.2	14	36.9	4	11.1	-	-	-	-	-	-	18	50.0
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	12	63.2	-	-	-	-	-	-	-	-	7	36.8	2	10.5	-	-	-	-	-	-	-	-	17	89.5
7. มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	4	30.8	1	7.7	1	7.7	-	-	-	-	7	53.8	4	30.8	-	-	1	25.0	-	-	-	-	8	61.5
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	1	9.1	-	-	-	-	-	-	-	-	10	90.9	1	9.1	-	-	-	-	-	-	-	-	10	90.9
11. มหาวิทยาลัยทักษิณราชภัฏวชิร	5	41.7	6	50.0	1	8.3	-	-	-	-	7	58.3	4	33.3	1	8.3	-	-	-	-	-	-	-	-
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	3	75.0	1	25.0	-	-	-	-	-	-	3	75.0	1	25.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	6	75.0	-	-	1	12.5	-	-	-	-	1	12.5	7	87.5	-	-	-	-	-	-	-	-	1	12.5
14. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า	2	66.7	-	-	1	33.3	-	-	-	-	-	3	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยี การเกษตรแม่โจ้	4	66.7	-	-	-	-	-	-	-	-	2	33.3	4	66.7	-	-	1	16.7	-	-	-	-	1	16.7
17. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50.0
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	3	37.5	1	12.5	-	-	-	-	-	-	4	50.0	4	50.0	-	-	-	-	-	-	-	-	4	50.0
20. สถาบันบัณฑิตบริหารศาสตร์	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	99	53.2	13	7.0	7	3.8	1	0.5	-	-	66	35.4	88	47.3	14	7.5	4	2.2	1	0.5	-	-	79	42.4

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 36 พบว่า ค่าธรรมเนียมการศึกษา/ค่าเล่าเรียน/ค่าลงทะเบียน โดยเฉลี่ยต่อคนของอาจารย์/นิสิตนักศึกษา ภายใต้สัญญาข้อตกลงร่วมมือทางวิชาการ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

ค่าธรรมเนียมการศึกษา/ค่าเล่าเรียน/ค่าลงทะเบียน โดยเฉลี่ยต่อคนของอาจารย์/นิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาไทยใช้ ๗ สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่ไม่ทราบ จำนวนร้อยละ 53.2 รองลงมาต่ำกว่า 50,000 บาท ร้อยละ 7 และระหว่าง 50,000-150,000 บาท ร้อยละ 3.8

ค่าธรรมเนียมการศึกษา/ค่าเล่าเรียน/ค่าลงทะเบียนโดยเฉลี่ยต่อคนของอาจารย์/นิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศใช้ ๗ สถาบันอุดมศึกษาไทย ส่วนใหญ่ไม่ทราบ จำนวน ร้อยละ 47.3 รองลงมา ต่ำกว่า 50,000 บาท ร้อยละ 7.5 และระหว่าง 50,000-150,000 บาท ร้อยละ 2.2

เมื่อเปรียบเทียบค่าธรรมเนียมการศึกษา/ค่าเล่าเรียน/ค่าลงทะเบียนโดยเฉลี่ยต่อคนของอาจารย์/นิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาไทยใช้ ๗ สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ และที่อาจารย์/นิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศใช้ ๗ สถาบันอุดมศึกษาไทย ส่วนใหญ่ไม่ทราบ รองลงมาจำนวนต่ำกว่า 50,000 บาท เช่นกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 37 จำนวนและร้อยละของเงินอุดหนุนการวิจัยที่ได้รับภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ
ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	เงินอุดหนุนการวิจัยที่สถาบันอุดมศึกษาไทยได้รับ										เงินอุดหนุนการวิจัยที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศได้รับ									
	ต่ำกว่า		100,000 -		500,001 -		มากกว่า		ไม่ตอบ		ต่ำกว่า		100,000 -		500,001 -		มากกว่า		ไม่ตอบ	
	100,000 บาท		500,000 บาท		1,000,000ย.		1,000,000ย.				100,000 บาท		500,000 บาท		1,000,000ย.		1,000,000ย.			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2	7.4	7	25.9	-	-	-	-	18	66.6	5	18.50	4	14.8	-	-	-	-	18	66.7
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	6	35.3	9	52.9	-	-	-	-	2	11.8	9	52.9	1	5.9	-	-	-	-	7	41.2
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2	13.3	-	-	-	-	1	6.7	12	80.0	-	-	2	13.3	-	-	1	6.7	12	80.0
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	3	8.3	2	5.6	2	5.6	-	-	29	80.5	1	2.8	3	8.3	1	2.8	1	2.8	30	83.3
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2	10.5	-	-	-	-	-	-	17	89.5	1	5.3	-	-	-	-	-	-	18	94.7
7. มหาวิทยาลัยเรศวร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-
9. มหาวิทยาลัยมหิดล	-	-	3	23.1	2	15.4	2	15.4	6	46.1	2	15.4	1	7.7	-	-	-	-	10	76.9
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	-	-	-	-	-	-	-	-	11	100	-	-	-	-	-	-	-	-	11	100
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	4	33.3	2	16.7	2	16.7	-	-	4	33.33	3	25.0	2	16.7	2	16.7	-	-	5	41.6
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	-	-	-	-	1	25.0	-	-	3	75.0	-	-	-	-	1	25.0	-	-	3	75.0
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	1	12.5	1	12.5	1	12.5	-	-	5	62.5	1	12.5	1	12.5	1	12.5	-	-	5	62.5
14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	1	33.3	-	-	-	-	1	33.3	1	33.3	-	-	1	33.3	-	-	-	-	2	66.7
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยี การเกษตรแม่โจ้	1	16.7	2	33.3	1	16.7	1	16.7	1	16.7	1	16.7	2	33.3	-	-	-	-	3	50.0
17. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี	-	-	-	-	-	-	1	50.0	1	50.0	-	-	-	-	-	-	1	50.0	1	50.0
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	1	12.5	-	-	1	12.5	1	12.5	5	62.5	1	12.5	-	-	-	-	-	-	7	87.5
20. สถาบันวิจัยและพัฒนาบริหารศาสตร์	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	27	14.5	17	9.1	10	5.4	7	3.8	125	67.2	25	13.4	17	9.1	5	2.7	3	1.6	136	13.1

จากตารางที่ 37 พบว่าเงินอุดหนุนการวิจัยที่ได้รับภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

เงินอุดหนุนการวิจัยที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยได้รับ ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 100,000 บาท ร้อยละ 14.5 รองลงมาระหว่าง 100,000-500,000 บาท และ 500,001-1,000,000 บาท ร้อยละ 9.1 และ 5.4 ตามลำดับ

เงินอุดหนุนการวิจัยที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศได้รับ ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 100,000 บาท ร้อยละ 13.4 รองลงมาระหว่าง 100,000-500,000 บาท และ 500,001 - 1,000,000 บาท ร้อยละ 9.1 และ 2.7 ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบ พบว่า เงินอุดหนุนการวิจัยภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการที่ทั้งสถาบันอุดมศึกษาไทย และสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศได้รับ ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 100,000 บาท และรองลงมาระหว่าง 100,000 - 500,000 บาทเช่นกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 38 จำนวนและร้อยละของมูลค่าของวัสดุอุปกรณ์ที่แลกเปลี่ยนภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	มูลค่าของวัสดุอุปกรณ์ที่แลกเปลี่ยนในส่วนของสถาบันอุดมศึกษาไทยได้รับ										มูลค่าของวัสดุอุปกรณ์ที่แลกเปลี่ยนในส่วนของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ									
	ไม่ทราบ		ต่ำกว่า 200,000 บาท		200,001 - 1,000,000ย.		มากกว่า 1,000,000ย.		ไม่ตอบ		ไม่ทราบ		ต่ำกว่า 200,000 บาท		200,000 - 1,000,000ย.		มากกว่า 1,000,000ย.		ไม่ตอบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	16	59.3	5	18.5	1	3.7	-	-	5	18.5	17	63.00	3	11.1	1	3.7	-	-	6	22.2
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	15	88.2	-	-	-	-	-	-	2	11.8	15	88.2	-	-	-	-	-	-	2	11.8
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	11	73.3	-	-	1	6.7	1	6.7	2	13.3	11	73.3	-	-	-	-	1	6.7	3	20.0
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	15	41.7	5	13.9	1	2.8	-	-	15	41.7	17	47.2	2	5.6	-	-	-	-	17	47.2
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	18	94.7	-	-	-	-	-	-	1	5.3	16	84.2	-	-	-	-	-	-	3	15.8
7. มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-
9. มหาวิทยาลัยมหิดล	8	61.5	2	15.4	1	7.7	-	-	2	15.4	9	69.2	-	-	1	7.7	-	-	3	23.1
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	-	-	-	-	1	9.1	-	-	10	90.9	1	9.1	-	-	-	-	-	-	10	90.9
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	9	75.0	2	16.7	1	8.3	-	-	-	-	9	75.0	2	16.7	1	8.3	-	-	-	-
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	2	50.0	1	25.0	-	-	-	-	1	25.0	3	75.0	-	-	-	-	-	-	1	25.0
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	3	37.5	1	12.5	1	12.5	1	12.5	2	25.0	4	50.0	1	12.5	-	-	-	-	3	37.5
14. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒราชบุรี	1	33.3	1	33.3	1	33.3	-	-	-	-	2	66.7	1	33.3	-	-	-	-	-	-
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	4	66.7	-	-	1	16.7	-	-	1	16.7	3	50.0	-	-	1	16.7	-	-	2	33.3
17. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	1	50.0	1	50.0	-	-	-	-	-	-	1	50.0	-	-	-	-	-	-	1	50.0
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	4	50.0	-	-	-	-	1	12.5	3	37.5	4	50.0	-	-	-	-	-	-	4	50.0
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	109	58.6	18	9.7	9	4.8	3	1.6	47	25.3	114	61.3	9	4.8	4	2.2	1	0.5	58	31.2

จากตารางที่ 38 พบว่า มูลค่าของวัสดุอุปกรณ์ที่แลกเปลี่ยนภายใต้สัญญาข้อตกลง
ร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบัน
อุดมศึกษาต่างประเทศสรุปได้ดังนี้

มูลค่าของวัสดุอุปกรณ์ที่แลกเปลี่ยนที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
ได้รับ ส่วนใหญ่ไม่ทราบมูลค่า ร้อยละ 58.6 รองลงมามีมูลค่าต่ำกว่า 200,000 บาท
ร้อยละ 9.7 และมีมูลค่าระหว่าง 200,000 - 1,000,000 บาท ร้อยละ 4.8

มูลค่าของวัสดุอุปกรณ์ที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศได้รับ ส่วนใหญ่ไม่ทราบมูลค่า
ร้อยละ 61.3 รองลงมามีมูลค่าต่ำกว่า 200,000 บาท ร้อยละ 4.8 และมีมูลค่าระหว่าง
200,000 - 1,000,000 บาท ร้อยละ 2.2

เมื่อเปรียบเทียบ จะเห็นได้ว่ามูลค่าของวัสดุอุปกรณ์ที่แลกเปลี่ยนภายใต้สัญญา
ข้อตกลงร่วมมือทางวิชาการ ทั้งที่สถาบันอุดมศึกษาไทยและที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประ เเทศ
ส่วนใหญ่มูลค่าต่ำกว่า 200,000 บาทเช่นกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 39 จำนวนและร้อยละของมูลค่าของวัสดุอุปกรณ์ห้องสมุดที่แลกเปลี่ยนภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	มูลค่าของวัสดุอุปกรณ์ห้องสมุดที่แลกเปลี่ยนในส่วนที่เกิดที่สถาบันอุดมศึกษาไทย										มูลค่าของวัสดุอุปกรณ์ห้องสมุดที่แลกเปลี่ยนในส่วนที่เกิดที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ									
	ไม่ทราบ		ต่ำกว่า 100,000 บาท		100,000 - 1,000,000 บาท		มากกว่า 1,000,000 บาท		ไม่ตอบ		ไม่ทราบ		ต่ำกว่า 100,000 บาท		100,000 - 1,000,000 บาท		มากกว่า 1,000,000 บาท		ไม่ตอบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	14	51.9	3	11.1	1	3.7	-	-	9	33.3	13	48.10	3	11.1	1	3.7	-	-	10	37.0
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	11	64.7	4	23.5	-	-	-	-	2	11.8	11	64.7	5	29.4	-	-	-	-	1	5.6
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	10	66.7	2	13.3	-	-	-	-	3	20.0	11	73.3	1	6.7	-	-	-	-	3	20.0
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	14	38.9	5	13.9	-	-	-	-	17	47.2	13	36.1	4	11.1	-	-	-	-	19	52.8
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	16	48.2	-	-	-	-	-	-	3	15.8	14	73.7	-	-	-	-	-	-	5	26.3
7. มหาวิทยาลัยเรศวร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-
9. มหาวิทยาลัยมหิดล	7	53.8	3	23.1	-	-	-	-	3	23.1	6	46.2	2	15.4	2	15.4	-	-	3	23.1
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	1	9.1	-	-	-	-	-	-	10	90.9	1	9.1	-	-	-	-	-	-	10	90.0
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	8	66.7	3	25.0	-	-	-	-	1	8.3	8	66.7	3	25.0	-	-	-	-	1	8.3
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	3	75.0	-	-	-	-	-	-	1	25.0	3	75.0	-	-	-	-	-	-	1	25.0
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	5	62.5	1	12.5	-	-	-	-	2	25.0	5	62.5	1	12.5	-	-	-	-	2	25.0
14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	1	33.3	1	33.3	-	-	-	-	1	33.3	1	33.3	1	33.3	-	-	-	-	1	33.3
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยี การเกษตรแม่โจ้	1	16.7	2	33.3	1	16.7	-	-	2	33.4	-	-	2	33.3	1	16.7	-	-	3	50.0
17. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	1	50.0	1	50.0	-	-	-	-	-	-
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	3	37.5	1	12.5	-	-	-	-	4	50	4	50.0	-	-	-	-	-	-	4	50.0
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	96	51.0	27	14.5	2	1.1	-	-	61	32.8	93	50.0	23	12.4	4	2.2	-	-	66	35.5

จากตารางที่ 39 พบว่า มูลค่าของวัสดุอุปกรณ์ห้องสมุดที่แลกเปลี่ยนภายใต้สัญญา
ข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

มูลค่าของวัสดุอุปกรณ์ห้องสมุดที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
แลกเปลี่ยน ส่วนใหญ่ไม่ทราบมูลค่า ร้อยละ 51.0 รองลงมามีมูลค่าต่ำกว่า 100,000 บาท
ร้อยละ 14.5 และมูลค่าระหว่าง 100,000 - 1,000,000 บาท ร้อยละ 1.1

มูลค่าของวัสดุอุปกรณ์ห้องสมุดที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศแลกเปลี่ยน ส่วนใหญ่
ไม่ทราบมูลค่า ร้อยละ 50.0 รองลงมามีมูลค่าต่ำกว่า 100,000 บาท ร้อยละ 12.4 และ
มูลค่าระหว่าง 100,000 - 1,000,000 บาท ร้อยละ 2.2

เมื่อเปรียบเทียบ จะเห็นได้ว่า มูลค่าของวัสดุอุปกรณ์ห้องสมุดที่แลกเปลี่ยนภายใต้
สัญญาข้อตกลงร่วมมือ ทั้งที่สถาบันอุดมศึกษาไทยและที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่
ไม่ทราบมูลค่า รองลงมามีมูลค่าต่ำกว่า 100,000 บาทเช่นกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 40 จำนวนและร้อยละของแหล่งเงินทุนที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
ใช้ในการสนับสนุนกิจกรรมภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบัน
อุดมศึกษาต่างประเทศ

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	งบภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน						งบภายนอก						อื่น ๆ	
	ไม่มี		งบประมาณแผ่นดิน		งบรายได้ของมหาวิทยาลัย		ไม่มี		งบมหาวิทยาลัยที่เป็นคู่สถาบัน		มูลนิธิ/องค์การต่างประเทศ		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	1	3.2	1	3.7	14	51.9	2	7.4	3	11.1	9	33.3	-	-
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	7	41.2	1	5.9	6	35.3	8	47.1	-	-	2	11.8	1	5.9
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2	13.3	-	-	4	26.7	2	13.3	1	6.7	5	33.3	2	13.3
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	1	2.8	1	2.8	13	36.1	-	-	16	44.4	5	13.9	-	-
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	11	57.9	1	5.3	5	26.3	1	5.3	5	26.3	-	-	1	5.3
7. มหาวิทยาลัยนเรศวร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-
9. มหาวิทยาลัยมหิดล	-	-	4	30.8	3	23.1	1	7.7	3	23.1	1	7.7	1	7.7
10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	-	-	1	9.1	1	9.1	-	-	1	9.1	1	9.1	1	9.1
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	7	58.3	2	16.7	5	41.7	3	25.0	3	25.0	7	58.2	2	16.7
12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	-	-	1	25.0	4	100	-	-	2	50.0	2	50.0	-	-
13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	1	12.5	1	12.5	4	50.0	1	12.5	2	25.0	4	50.0	1	12.5
14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	1	33.3	-	-	3	100	2	66.7	-	-	-	-	-	-
15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	-	-	1	16.7	2	33.3	-	-	3	50.0	-	-	1	16.7
17. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	-	-	2	100	1	50.0	-	-	1	50.0	-	-	-	-
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	-	-	2	25.0	2	25.0	-	-	1	12.5	-	-	-	-
19. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	-	-	1	100	-	-	1	100	-	-	-	-	-	-
รวม	31	16.7	19	10.2	67	36.0	21	11.4	42	22.6	36	19.4	10	5.4

จากตารางที่ 40 พบว่า แหล่งของเงินทุนที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ใช้ในการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

งบภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยใช้เงินรายได้ของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ในการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 36.0 รองลงมาไม่มีงบประมาณสนับสนุน ร้อยละ 16.7 และใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน ร้อยละ 10.2

งบภายนอกมหาวิทยาลัย

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยใช้เงินงบมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่เป็นคู่สถาบันในการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 22.6 รองลงมาเป็นเงินจากมูลนิธิ/องค์การต่างประเทศหรือระหว่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 19.4

งบอื่น ๆ เช่น จากองค์การเอกชน ร้อยละ 5.4

เมื่อเปรียบเทียบจะเห็นได้ว่า แหล่งของเงินทุนที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยใช้ในการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือ ภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการนั้น สำหรับงบภายในมหาวิทยาลัย/สถาบันใช้เงินรายได้มากกว่าเงินงบประมาณแผ่นดิน ส่วนเงินงบภายนอกมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่ใช้เงินงบของมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่เป็นคู่สัญญา มากกว่างบจากมูลนิธิ/องค์การต่างประเทศ

ตารางที่ 41 (ต่อ)

ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน	รัฐบาล		องค์การระหว่างประเทศ		สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ		องค์การเอกชน		ไม่ตอบ	
	ต่างประเทศ		ประเทศ		ต่างประเทศ		เอกชน			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	-	-	-	-	1	50.0	-	-	1	50.0
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	1	12.5	-	-	-	-	-	-	7	87.5
20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100
รวม	20	10.8	17	9.2	23	12.4	4	2.2	121	65.4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 41 พบว่า แหล่งเงินทุนที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศใช้ในการสนับสนุนการดำเนินงานภายใต้สัญญาข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่เป็นเงินจากงบประมาณของมหาวิทยาลัยต่างประเทศเอง ร้อยละ 12.4 รองลงมาเป็นเงินจากรัฐบาลต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ ร้อยละ 10.8 และ 9.2 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 42 จำนวนและร้อยละของเงินทุนที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
ใช้สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษา
ต่างประเทศ

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1. งบภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน		
1.1 งบประมาณแผ่นดิน		
10,000-50,000 บาท	3	1.6
50,001-100,000 บาท	1	0.5
100,001-500,000 บาท	6	3.2
500,001-1,000,000 บาท	1	0.5
มากกว่า 1,000,000 บาท	3	1.6
1.2 เงินรายได้ของมหาวิทยาลัย/สถาบัน		
ต่ำกว่า 50,000 บาท	13	7.0
50,000-100,000 บาท	15	8.6
100,001-200,000 บาท	3	1.6
200,001-300,000 บาท	4	2.2
300,001-400,000 บาท	1	0.5
400,001-500,000 บาท	1	0.5
มากกว่า 500,000 บาท	3	1.6
2. งบภายนอกมหาวิทยาลัย		
2.1 งบมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่เป็นคู่สถาบัน		
ต่ำกว่า 100,000 บาท	2	1.1
100,000-500,000 บาท	10	5.4
500,001-1,000,000 บาท	1	0.5
1,000,001-1,500,000 บาท	2	1.1

ตารางที่ 42 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1,500,001-2,000,000 บาท	-	-
2,000,001-2,500,000 บาท	2	1.1
2.2 เงินจากมูลนิธิ/องค์การต่างประเทศหรือ ระหว่างประเทศ		
ต่ำกว่า 1,000,000 บาท	12	6.5
1,000,000-3,000,000 บาท	5	2.7
3,000,001-5,000,000 บาท	1	0.5
5,000,001-7,000,000 บาท	-	-
7,000,001-9,000,000 บาท	3	1.6
9,000,001-11,000,000	2	1.1
3. อื่น ๆ		
60,000-100,000 บาท	3	1.6
100,001-200,000 บาท	1	0.5

จากตารางที่ 42 พบว่า จำนวนเงินทุนที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวง-มหาวิทยาลัย ใช้สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

งภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน

- งบประมาณแผ่นดิน จำนวนเงินที่ใช้ในการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือต่อ 1 โครงการ ระหว่าง 100,002 - 500,000 บาท ร้อยละ 3.2 รองลงมา ระหว่าง 10,000 - 50,000 บาท และมากกว่า 1,000,000 บาท ร้อยละ 1.6 เท่ากัน

- เงินรายได้ของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ส่วนใหญ่ใช้ในการสนับสนุนกิจกรรมความร่วมมือต่อ 1 โครงการ เป็นเงินระหว่าง 50,000 - 100,000 บาท ร้อยละ 8.6 รองลงมาต่ำกว่า 50,000 บาท ร้อยละ 7.0

งบภายนอกมหาวิทยาลัย

- งบมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่เป็นคู่สถาบัน ส่วนใหญ่ใช้ในการสนับสนุนกิจกรรมความร่วมมือต่อ 1 โครงการ เป็นเงินระหว่าง 100,000 - 500,000 บาท ร้อยละ 5.4
- เงินจากมูลนิธิ/องค์กรต่างประเทศ หรือระหว่างประเทศ ส่วนใหญ่ใช้ในการสนับสนุนกิจกรรมความร่วมมือต่อ 1 โครงการ ต่ำกว่า 1,000,000 บาท ร้อยละ 6.5 รองลงมาระหว่าง 1,000,000 - 3,000,000 บาท ร้อยละ 2.7
- อื่น ๆ เช่น เอกชน ส่วนใหญ่วงเงินระหว่าง 60,000 - 100,000 บาท ร้อยละ 6.6

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 43 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์/คุณค่าที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ประโยชน์/คุณค่า	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การพัฒนาบุคลากร	4.14	0.82	มาก
2. โอกาสที่นิสิตนักศึกษาได้รับการขยาย ขอบเขตการศึกษา	3.27	1.11	ปานกลาง
3. การพัฒนาหลักสูตร	3.13	1.03	ปานกลาง
4. โครงการวิจัยมีความก้าวหน้า	3.53	1.17	มาก
5. วัสดุ/อุปกรณ์ ได้รับการพัฒนา	2.81	1.10	ปานกลาง
6. การเสริมสร้างความสัมพันธ์สำหรับอนาคต กับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ	4.49	0.61	มาก
7. การนำองค์ความรู้ใหม่ ๆ และ ความเชี่ยวชาญสู่มหาวิทยาลัย/สถาบัน	4.03	0.79	มาก
8. การสร้างชื่อเสียงสู่มหาวิทยาลัย/สถาบัน	4.16	0.64	มาก
9. อื่น ๆ	4.23	0.43	มาก

จากตารางที่ 43 พบว่า ผู้ติดต่อ/ประสานงานหรือรับผิดชอบ เกี่ยวกับโครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ มีความเห็นว่า ประโยชน์/คุณค่าที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศในระดับมาก คือ การเสริมสร้างความสัมพันธ์สำหรับอนาคตกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ การสร้างชื่อเสียงสู่มหาวิทยาลัย/สถาบัน การพัฒนาบุคลากร การนำองค์ความรู้ใหม่ ๆ และความเชี่ยวชาญสู่มหาวิทยาลัย/สถาบัน โครงการวิจัยมีความก้าวหน้า เรียงตามลำดับ สำหรับประโยชน์/คุณค่าที่ได้รับในระดับปานกลาง คือ โอกาสที่นิสิตนักศึกษาได้รับการขยายขอบเขตการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและวัสดุอุปกรณ์ได้รับการพัฒนา เรียงตามลำดับ

ตารางที่ 44 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความพอใจใน
โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวง
มหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ความพอใจในโครงการความร่วมมือทางวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ความชัดเจนของสัญญา/ข้อตกลงความร่วมมือ	3.88	0.75	มาก
2. กิจกรรมความร่วมมือ/แลกเปลี่ยน	3.57	0.88	มาก
3. ระบบการจัดการ	3.40	0.72	ปานกลาง
4. ผลการทำงาน/การดำเนินงาน	3.36	0.95	ปานกลาง
5. งบประมาณสนับสนุน	2.69	1.10	ปานกลาง
6. ความรู้/ประสบการณ์ที่มากขึ้น	3.89	0.68	มาก
7. ภาษาที่สื่อสาร	3.71	0.66	มาก
8. การร่วมมือแลกเปลี่ยนกับสถาบันเดียว	3.76	0.69	มาก
9. การร่วมมือแลกเปลี่ยนกับกลุ่มสถาบัน	3.24	1.11	ปานกลาง
10. การทบทวน/การปรับเปลี่ยนโครงการ	2.82	0.94	ปานกลาง
11. การประเมินผลโครงการความร่วมมือ	2.70	1.22	ปานกลาง
12. ผลประโยชน์ที่ได้รับจากความร่วมมือ/แลกเปลี่ยน	3.59	0.90	มาก
13. อื่น ๆ	-	-	-

จากตารางที่ 44 พบว่าผู้ติดต่อ/ประสานงานหรือรับผิดชอบเกี่ยวกับโครงการ
ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบัน
อุดมศึกษาต่างประเทศมีความพอใจในระดับมาก คือ ความรู้/ประสบการณ์ที่มากขึ้น
ความชัดเจนของสัญญาข้อตกลงความร่วมมือ การร่วมมือแลกเปลี่ยนกับสถาบันเดียว ภาษา
ที่ใช้สื่อสาร ผลประโยชน์ที่ได้รับจากความร่วมมือ/แลกเปลี่ยนและกิจกรรมความร่วมมือ/
แลกเปลี่ยน เรียงตามลำดับ และมีความพอใจในระดับปานกลาง คือ ระบบการจัดการ
ผลการทำงาน/การดำเนินงาน การร่วมมือแลกเปลี่ยนกับกลุ่มสถาบัน การทบทวน/การปรับ
เปลี่ยนโครงการ การประเมินผลในโครงการความร่วมมือ และงบประมาณสนับสนุน
เรียงตามลำดับ

ตารางที่ 45 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา/อุปสรรคที่มีต่อการพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ปัญหา/อุปสรรคที่มีต่อการพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการ	$\bar{X}$	S. D.	ระดับ
1. ความพร้อมในการจัดเตรียมสำหรับกิจกรรมการแลกเปลี่ยน	3.01	0.92	ปานกลาง
2. แหล่งเงินทุนจากภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน	3.15	1.08	ปานกลาง
3. แหล่งเงินทุนจากแหล่งภายนอกมหาวิทยาลัย/สถาบัน	2.96	1.15	ปานกลาง
4. คุณสมบัติของอาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาไทย	2.63	0.85	ปานกลาง
5. คุณสมบัติของบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาไทย	2.87	0.85	ปานกลาง
6. คุณสมบัติของนิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาไทย	2.73	0.96	ปานกลาง
7. คุณสมบัติของอาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ	2.44	0.98	น้อย
8. คุณสมบัติของบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ	2.45	0.93	น้อย
9. คุณสมบัติของนิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ	2.45	0.92	น้อย
10. ทักษะทางด้านภาษา	2.87	0.86	ปานกลาง
11. ความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม	2.60	0.85	ปานกลาง
12. ความเหมาะสมของระยะเวลาการแลกเปลี่ยน	2.50	0.85	ปานกลาง
13. การสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร	2.44	1.04	น้อย
14. การสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน	2.34	0.90	น้อย

จากตารางที่ 45 พบว่า ผู้ติดต่อ/ประสานงานหรือรับผิดชอบเกี่ยวกับโครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศมีความเห็นว่า ปัญหา/อุปสรรคที่มีต่อการพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศในระดับปานกลาง คือแหล่งเงินทุนจากภายในสถาบัน

ความพร้อมในการจัดเตรียมสำหรับกิจกรรมการแลกเปลี่ยน แหล่งเงินทุนจากภายนอกสถาบัน
ทักษะทางด้านภาษา คุณสมบัติของบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาไทย คุณสมบัติของนิสิตนักศึกษา
ของสถาบันอุดมศึกษาไทย คุณสมบัติของอาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาไทย ความแตกต่างทาง
ด้านวัฒนธรรม และความเหมาะสมของระยะเวลาการแลกเปลี่ยน เรียงตามลำดับ และเป็น
ปัญหาและอุปสรรคในระดับน้อย คือ คุณสมบัติของบุคลากรและนิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดม
ศึกษาต่างประเทศ คุณสมบัติของอาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ การสนับสนุนจาก
ฝ่ายบริหาร และการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน เรียงตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างโครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จ และปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

1. ตัวอย่างของโครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ที่ผู้ติดต่อ/ประสานงานหรือรับผิดชอบโครงการความร่วมมือกับต่างประเทศเห็นว่าประสบความสำเร็จ คือ

โครงการร่วมมือระหว่างสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับ J.L. Kellogg Graduate School for Management at Northwestern University และ Wharton School of Business, the University of Pennsylvania ประเทศสหรัฐอเมริกา

โครงการความร่วมมือระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับมหาวิทยาลัยอินสบรุค ประเทศออสเตรีย

โครงการความร่วมมือระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับมหาวิทยาลัยริวิว ประเทศญี่ปุ่น

โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับมหาวิทยาลัยโซกะ ประเทศญี่ปุ่น

โครงการความร่วมมือระหว่างภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับภาควิชาเคมี School of Physical Science, La Trobe University ประเทศออสเตรเลีย

โครงการความร่วมมือระหว่างคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่กับ University of Western Sydney Hawkesbury ประเทศออสเตรเลีย

ความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยขอนแก่นและกรมวิชาการเกษตรในโครงการ Management of Arthropods on Peanut in Southeast Asia สนับสนุนโดย Peanut CRSP โดยมี North Carolina State University ร่วมกับ UPLB ที่ฟิลิปปินส์ และ USAID เป็นผู้ร่วมประสานงาน

โครงการความร่วมมือระหว่างคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล กับ Case Western Reserve University ประเทศสหรัฐอเมริกา

โครงการร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยมหิดล (โรงพยาบาลรามาริบัติ) กับ
มหาวิทยาลัยอินสบรุคค์ ประเทศออสเตรีย

โครงการร่วมมือระหว่างคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กับ
School of Chemical Sciences, East Anglia University ประเทศสหราชอาณาจักร

โครงการร่วมมือระหว่างคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์กับ Institut de Recherches sur le Caoutchouc, Paris
ประเทศฝรั่งเศส

โครงการร่วมมือระหว่างสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีกับมหาวิทยาลัย
Kassel ประเทศเยอรมัน

โครงการร่วมมือระหว่างสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบังกับมหาวิทยาลัยโตโก ประเทศญี่ปุ่น

โครงการความร่วมมือระหว่างสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์กับมหาวิทยาลัย
อินเดียน่า ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

2. ปัจจัยที่ทำให้ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัด
ทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศประสบความสำเร็จ สรุปได้ดังนี้

- การร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศจะต้องมีการ
วางแผนระยะยาว มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนของทั้งสองฝ่าย ทำความเข้าใจให้ตรงกัน เพื่อ
วัตถุประสงค์ที่เกื้อกูลกัน

- ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารทั้งสองฝ่าย
- มีแหล่งเงินทุนสนับสนุนที่เพียงพอ
- มีผู้ประสานงานที่มีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับของสถาบันอุดมศึกษา
ต่างประเทศ และมีความรับผิดชอบ

- บุคลากรที่เข้าร่วมโครงการต้องมีความสนใจ ตั้งใจจริงในการทำงาน
ร่วมกัน เสียสละประโยชน์ส่วนตัว มีศักยภาพและความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือ

- สถาบันต้องมีความพร้อม มีการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
เช่น อาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการ ที่พัก เป็นต้น

- มีระบบการบริหารการจัดการที่ดี
- มีความยืดหยุ่นในการดำเนินงาน การติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว
- มีความต่อเนื่องของโครงการ
- ต้องมีระบบการติดตามประเมินผลที่ดีและรายงานผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ และมีระยะเวลาการสิ้นสุดโครงการ

ข้อเสนอแนะที่ช่วยพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ผู้ติดต่อ/ประสานงานหรือรับผิดชอบเกี่ยวกับโครงการความร่วมมือกับสถาบัน
อุดมศึกษาต่างประเทศได้ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดม
ศึกษาต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

1. สถาบันอุดมศึกษาไทยควรพิจารณาปรับปรุงนโยบายเรื่องหลักสูตรการศึกษา
และขบวนการศึกษาให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น เพื่อเอื้ออำนวยให้นักศึกษามีโอกาสเลือกศึกษาใน
สาขาและเนื้อหาวิชาที่เขาเหล่านั้นมีความสนใจเพื่อเสริมสร้างพื้นฐานของหลักสูตร (Core
Course) ให้กว้างขวางและเหมาะสมกับสภาพความต้องการโดยส่วนรวมมากยิ่งขึ้น
2. ควรจัดโปรแกรมทางวิชาการที่สนองความต้องการของอาจารย์และ
นักศึกษาของทั้งสองสถาบัน
3. สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ของไทยควรมีการวางแผนความร่วมมือกับ
ต่างประเทศในเชิงรุกควบคู่ไปกับการเตรียมความพร้อมที่จะสนองนโยบายจากส่วนกลาง
กล่าวคือกำหนดนโยบายและแผนงานที่ชัดเจนว่าจะร่วมมือในเรื่องใด มีเป้าหมายและวิธี
การดำเนินงานที่ชัดเจน ตลอดจนการวางตัวบุคลากรที่เหมาะสมเข้าร่วมโครงการ
4. การเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ที่จะมีความร่วมมือทางวิชาการกับ
สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศได้ตลอดเวลา เช่น การสร้างและพัฒนาคณาจารย์ นักวิชาการ
นักวิจัย นิสิตนักศึกษา ให้มีความพร้อมสำหรับการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือ ทั้งทางด้าน
ภาษา และวิทยฐานะในสาขาวิชานั้น ๆ เป็นต้น
5. ผู้บริหารระดับสูงต้องเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุน ในขณะเดียวกัน
ควรเป็นผู้นำให้เกิดความสนใจจากบุคลากรในอันที่จะวางแผน หรือคิดโครงการต่าง ๆ ที่จะ
ร่วมมือกับต่างประเทศ

6. ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาไทยควรมหาโอกาสเดินทางไปเยี่ยมชมสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างสองสถาบันให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น และควรเชิญผู้บริหารต่างประเทศมาเยี่ยมชมประเทศไทย พร้อมทั้งรับรองอย่างดี เพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ติดต่อกันยิ่งขึ้น ความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างผู้บริหารของทั้งสองสถาบันเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

7. ผู้บริหารระดับคณะและมหาวิทยาลัยควรจมองรูปแบบของการให้การสนับสนุนโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศที่มีการดำเนินงานมาถึงระดับประสบความสำเร็จอยู่แล้ว เพื่อให้โครงการดังกล่าวบรรลุถึงเป้าหมายและนำมาเป็นแบบอย่างใช้กับประเทศไทย

8. การจัดประชุมวิชาการและการสัมมนาาร่วมกับสถาบันหรือหน่วยงานต่างประเทศเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ อันนำไปสู่ความร่วมมือทางวิชาการต่อไป

9. การหาคู่สถาบันที่สนใจร่วมกัน (Interest Partner) อาจจะใช้ระบบคอมพิวเตอร์ช่วย เช่น Research partner, Subject-matter partner ให้กับอาจารย์และนักศึกษาของทั้ง 2 สถาบัน ในระบบ Individual basis

10. ควรมีการศึกษา จุดแข็ง จุดอ่อนของทั้งสถาบันของเราและของสถาบันต่างประเทศให้แน่ชัดก่อนทำสัญญาข้อตกลงและควรระมัดระวังเรื่องดุลยภาพของประโยชน์ของทั้ง 2 ฝ่าย

11. ควรศึกษาความเป็นไปได้ก่อนการร่างโครงการความร่วมมือ และให้โอกาสผู้ร่วมโครงการทั้งสองฝ่ายได้ถกเถียงกันเพื่อความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ ก่อนที่จะนำเสนอโครงการ มิฉะนั้นอาจเกิดการเข้าใจผิดกันได้

12. ควรตรวจสอบประวัติการทำงานที่ผ่านมาของผู้ร่วมโครงการ รวมทั้งผลงานความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ข้อมูลนี้จะช่วยให้โครงการมีโอกาสบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

13. สัญญา/ข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการที่ลงนามควรมีความชัดเจนครอบคลุมเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากที่สุด

14. การริเริ่มโครงการความร่วมมือควรเป็นการริเริ่มจากภาควิชาที่มีศักยภาพพอที่จะทำงานกับหน่วยงานต่างประเทศได้ การริเริ่มโครงการโดยผู้บริหารของมหาวิทยาลัยนั้น

ในบางครั้งกลไกการทำงานไม่ค่อยราบรื่น เนื่องจากบุคลากรบางท่านของภาควิชาที่เกี่ยวข้องไม่สามารถดำเนินงานได้ตามแนวความคิด (Concept) ของโครงการ

15. ควรคัดเลือกบุคลากรที่เหมาะสม และมีคุณสมบัติตรงกับสายงานให้ไปแลกเปลี่ยนความรู้กับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ
16. ควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบงานในโครงการความร่วมมือตั้งแต่เริ่มการเจรจา เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมความร่วมมือเป็นไปด้วยดีและต่อเนื่อง
17. ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในหน่วยงานระดับวิชาการ เช่น ภาควิชา ซึ่งถือว่าเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุดดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการ ได้มีโอกาสพบปะกับบุคลากร นักวิชาการจากสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ เพื่อได้ใกล้ชิดและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จะทำให้เกิดแนวความคิดในการสร้างความร่วมมือทางวิชาการในสาขาวิชาเดียวกันให้มากยิ่งขึ้นต่อไป
18. การพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ควรให้ความสำคัญกับบุคลากรสายวิชาการที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างโครงการความร่วมมือได้อย่างคล่องตัวกว่าที่จะให้ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดตัวบุคคลในการเจรจาและสร้างโครงการร่วมมือ เพราะบุคคลในสายงานหรือสาขาวิชาเดียวกันเป็นผู้เจรจาจะสามารถพัฒนาโครงการที่ตรงตามสายงานโดยตรงและเกิดผลดีมากที่สุด
19. การมีอิสระในการแสวงหาความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ เพื่อวัตถุประสงค์ในการพัฒนาหน่วยงานและบุคลากรไม่ควรผูกพันกับระเบียบต่าง ๆ มากนัก
20. การตื่นตัวของบุคลากรฝ่ายไทยในการพัฒนาตนเอง ยอมรับสิ่งใหม่ ๆ และปรับปรุงตนเองให้ทันสมัยกับความเคลื่อนไหวทางวิชาการ
21. ควรมีการประชาสัมพันธ์หรือกระตุ้นให้อาจารย์และบุคลากรในสถาบันได้ทราบถึงโครงการความร่วมมือทางวิชาการ พร้อมทั้งมีผู้ชี้แจงหนทางในการเข้าร่วมโครงการ
22. ขึ้นตอน กระบวนการในการใช้ทรัพยากรภายในมหาวิทยาลัยควรมีการสนับสนุน
23. ความร่วมมือทางวิชาการควรจะมีในศาสตร์สาขาเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ความเชี่ยวชาญ (Expertise) และความสนใจร่วมกันอยู่ในระดับเดียวกันหรือไม่ต่างกัน

มากนัก สอดคล้องกันจะสามารถแลกเปลี่ยนกันได้และมีเป้าหมายที่แน่นอน เพื่อให้บุคลากรทั้งสองฝ่ายได้รับประสบการณ์มากขึ้น

24. การประสานงานที่มีต่อกัน รวมทั้งข้อมูลของแต่ละสถาบันจะต้องมีการสื่อสารให้ทราบ เช่น ข้อมูลความเชี่ยวชาญของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ แหล่งทุน สถานะความสัมพันธ์ของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศกับสถาบันอุดมศึกษาไทย

25. การบริหารการจัดการแบบพบกันครึ่งทางจะก่อให้เกิดประโยชน์

26. ควรให้ความร่วมมือตามความเหมาะสมกับสถานการณ์

27. ควรพัฒนาความสามารถในการทำงานเป็นหมู่คณะให้เกิดขึ้นในหมู่อาจารย์ เพราะว่าไม่ว่าจะเป็นโครงการอะไรก็ตามต้องทำงานเป็นคณะ จึงจะเป็นงานใหญ่ได้

28. ควรมีหน่วยประสานงานเฉพาะและมีบุคลากรด้านวิเทศสัมพันธ์ที่เข้มแข็ง และทำงานเป็นระบบ มีการประสานงานที่ดีในทุกระดับ

29. ควรมีการติดต่อกับสถานเอกอัครราชทูตประเทศต่าง ๆ หรือองค์การต่างประเทศ ที่สนใจทำงานในภูมิภาคนี้

30. ควรให้การต้อนรับและอำนวยความสะดวกแก่ผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศเป็นอย่างดี

31. ควรมีการประเมินผลความร่วมมือทุก ๆ 1-2 ปี และนำโครงการที่ได้ผลจริง ๆ มาให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ โดยมีการจัดสรรงบประมาณให้ใช้จ่ายอย่างแน่นอน

32. ควรเผยแพร่ผลงาน/ผลการดำเนินงานให้สาธารณชนได้รับทราบมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ไม่ควรจะรับรู้เฉพาะในหมู่คนที่เกี่ยวข้องกับโครงการเท่านั้น

33. รัฐบาลและสถาบันอุดมศึกษาควรพิจารณาปรับปรุงนโยบายว่าด้วยงบประมาณเงินทุนสนับสนุนโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ โดยไม่เน้นเฉพาะผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ แต่จะต้องมีงบประมาณสนับสนุนให้แก่นักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญไทยด้วย รวมทั้งนิสิตนักศึกษาไทยและนิสิตนักศึกษาต่างประเทศในอัตราที่มีความสมดุลง่ายยิ่งขึ้น

34. รัฐบาลจัดงบประมาณสนับสนุนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยในกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการโดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้อาจารย์ไปฝึกงานและทำงานวิจัยร่วมในต่างประเทศ นอกจากนี้ ในระดับหน่วยงานที่เหนือขึ้นไป เช่น ทบวงมหาวิทยาลัย ควรจัดงบประมาณต่างหากสนับสนุนสำหรับโครงการร่วมมือแลกเปลี่ยนเหล่านี้

35. ควรจัดสรรเงินทุนให้คณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย ได้มีโอกาสพบปะอาจารย์ และนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญในคณะ ไปศึกษาดูงาน เพื่อพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ เกี่ยวกับเทคนิควิทยาการ และการเรียนการสอนกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศต่าง ๆ นอกเหนือจากผู้บริหารของมหาวิทยาลัย เพราะบุคคลเหล่านี้ มีความรู้ หรือประสบการณ์ตรง จึงทราบปัญหาและขบวนการปฏิบัติ

36. แหล่งเงินทุนที่จะมาสนับสนุนโครงการความร่วมมือทางวิชาการ ในขั้นแรก ไม่จำเป็นต้องมากแต่ควรต่อเนื่อง เมื่อมีกิจกรรมร่วมกันมากขึ้นแล้ว การหาแหล่งเงินทุน มาสนับสนุนจะไปได้ดี แหล่งเงินทุนนี้จะมาจากการดำเนินงานของผู้บริหารและผู้ประสานงาน

37. ควรปรับปรุงระเบียบด้านพิธีการสำหรับอุปกรณ์ วัสดุ นำเข้า เพื่อการศึกษา วิจัย เอกสิทธิ์ผู้เชี่ยวชาญ การลาไปปฏิบัติงานในโครงการแลกเปลี่ยน ค่าใช้จ่ายในการ เดินทางไปต่างประเทศและการรับรองแขกชาวต่างประเทศให้มีความคล่องตัวและตรงกับความ เป็นจริงมากขึ้น

38. สถาบันอุดมศึกษาควรแทรกประสานกิจกรรมว่าด้วยเรื่องศิลปวัฒนธรรม รวมเข้าไปในการเรียนการสอนมากกว่าที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน และจะต้องมีการสนับสนุน ให้เป็นรูปธรรม โดยเน้นให้ขบวนการศึกษาชั้นอุดมศึกษาเป็นแนววิธีพัฒนาคุณภาพคนพร้อมกับการ พัฒนาความรู้และเทคนิควิทยาการ

39. ขณะนี้ การร่วมมือแลกเปลี่ยนระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดม ศึกษาต่างประเทศอยู่ในแวดวงที่จำกัด เฉพาะในบางสาขาวิชาที่มีผู้สนใจทั้งประเทศไทย และต่างประเทศเท่านั้น ยังมีสาขาวิชาอื่น ๆ ในสถาบันอุดมศึกษาที่ยังมิได้มีผู้สนใจหรือ ไม่ทราบว่ายังมีอีกหลายสาขา มหาวิทยาลัยควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงทุกคณะและควรมี หน่วยงานกลางของมหาวิทยาลัยเป็นผู้ประสานงานไปยังสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ ถึงความเป็นไปได้ในการแลกเปลี่ยนในสาขาอื่น ๆ

ส่วนที่ 2

สภาพปัจจุบันและปัญหาความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ จากการวิเคราะห์ในแบบสัมภาษณ์ อธิการบดีหรือรองอธิการบดีที่รับผิดชอบงานวิเทศสัมพันธ์ รวม 20 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
 มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
 ธนบุรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
 เจ้าคุณทหารลาดกระบัง และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ได้ศึกษาวิเคราะห์และสรุปผลการสัมภาษณ์เป็นความเรียงประกอบการบรรยาย
 ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

เพศ ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่ให้การ
 สัมภาษณ์ มีทั้งหมด 20 คน เป็นเพศชาย 19 คน เพศหญิง 1 คน

อายุ ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่ให้การ
 สัมภาษณ์ ที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 9 คน ที่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 11 คน

วุฒิทางการศึกษา ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
 ที่ให้การสัมภาษณ์ มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 18 คน ระดับปริญญาโท
 จำนวน 2 คน

ตำแหน่ง ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่ให้
 การสัมภาษณ์ เป็นผู้มีตำแหน่งเป็นอธิการบดี จำนวน 7 คน รองอธิการบดีที่รับผิดชอบ
 งานวิเทศสัมพันธ์ จำนวน 13 คน

ประสบการณ์เกี่ยวกับความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่ให้การสัมภาษณ์มี
 ประสบการณ์เกี่ยวกับความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ จำนวน 1 ปี
 1 คน ระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 11 คน ระหว่าง 11-20 ปี จำนวน 5 คน ระหว่าง
 21-30 ปี จำนวน 1 คน และระหว่าง 31-35 ปี จำนวน 2 คน

2. สถานและปัญหาความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
 สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ อธิการบดีหรือรองอธิการบดีที่
 รับผิดชอบงานวิเทศสัมพันธ์ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ทั้ง 20 แห่ง
 ได้ให้ข้อมูลในประเด็นสำคัญ สรุปได้ดังนี้

1. **ปรัชญาและนโยบายของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย** เกี่ยวกับความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัย/สถาบันส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการติดต่อสัมพันธ์กับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศโดยเฉพาะการร่วมมือทางวิชาการในสถาบันที่มีความร่วมมืออยู่แล้วก็ประสงค์จะมีความร่วมมือมากยิ่งขึ้น ส่วนสถาบันที่ยังไม่มีความร่วมมือก็ต้องการมีความร่วมมือ มหาวิทยาลัย/สถาบัน 7 แห่ง มีปรัชญาและนโยบายเพื่อพัฒนาศักยภาพ เสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการให้ใกล้เคียงกับระดับสากล จนเป็นที่รู้จักและยอมรับของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ และประสงค์จะมีความร่วมมือแลกเปลี่ยนกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศที่พัฒนาแล้ว ในขณะที่เดียวกันก็จะให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศที่พัฒนาน้อยกว่า มีมหาวิทยาลัย/สถาบัน จำนวน 6 แห่ง ต้องการเป็นประโยชน์ต่อกัน และเชื่อมโยงไปสู่นานาชาติ มหาวิทยาลัย/สถาบัน 4 แห่ง ต้องการให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการและการวิจัยและเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางของสถาบันอุดมศึกษาทั่วไป นอกจากนี้ยังมีปรัชญาและนโยบายในการเปิดแนวความคิดของอาจารย์/นิสิตนักศึกษาให้มีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น โดยเฉพาะการเรียนการสอนไม่จำกัดเฉพาะในประเทศ อาจเป็นการเรียนรู้และรับประสบการณ์จากต่างประเทศให้เข้าใจภาษาและวัฒนธรรมของกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของอาจารย์/นิสิตนักศึกษาซึ่งกันและกัน ทำให้เห็นเขาเห็นเรานำไปสู่การตื่นตัว การได้มาซึ่งเทคโนโลยีใหม่ ๆ จากประเทศที่พัฒนาแล้ว และหลักสูตรมีการพัฒนาให้เนื้อหา มีความหลากหลาย

2. **กลไกในการส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย** มหาวิทยาลัย/สถาบันส่วนใหญ่มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่ประสานงานในเรื่องความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ เช่น มีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์และมีรองอธิการบดีรับผิดชอบในระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะก็มีผู้รับผิดชอบเป็นเครือข่าย มีอยู่ 2 แห่ง จัดตั้งคณะกรรมการในระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะรับผิดชอบในเรื่องนี้ มหาวิทยาลัย/สถาบัน 6 แห่ง ส่งเสริมโดยการจัดให้ผู้บริหาร อาจารย์ นักวิชาการของสถาบันได้มีโอกาสพบกับผู้บริหาร อาจารย์ นักวิชาการของมหาวิทยาลัยต่างประเทศ และจัดให้แหล่งความช่วยเหลือหรือร่วมมือได้รู้จักมหาวิทยาลัย/สถาบันของตนมากยิ่งขึ้น โดยการเชิญมาเยี่ยมเยียนมหาวิทยาลัย เช่น มาบรรยาย หรือมาทำวิจัย เป็นต้น ใน 5 มหาวิทยาลัย ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยจะออกไปติดต่อหรือเสาะแสวงหาความช่วยเหลือร่วมมือ มีมหาวิทยาลัย 4 แห่งทำในเชิงรุกโดย

การสอบถามความต้องการจากหน่วยงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย และรวบรวมเพื่อนำไป
 เปรียบเทียบหรือเมื่อมีการพบปะของผู้บริหารมหาวิทยาลัยก็จะนำขึ้นมาพิจารณา หากมีความสนใจ
 ร่วมกันก็จะมีการร่วมมือกันต่อไป และมี 1 มหาวิทยาลัยที่มีการกำหนดนโยบายความต้องการ
 ร่วมมือไว้ล่วงหน้า และ 1 มหาวิทยาลัยพยายามให้ข้อมูลข่าวสารและเผยแพร่เกี่ยวกับทุน
 ความช่วยเหลือร่วมมือไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดให้มากที่สุด

3. สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยจัดให้มีกระบวนการ
 หรือวิธีในการจัดดำเนินการให้มีข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษา
 ต่างประเทศคือ มหาวิทยาลัย/สถาบัน 10 แห่งจัดให้ผู้บริหารของสถาบันเดินทางไป
 ต่างประเทศ โดยมีเป้าหมายไปเยี่ยมเยือนและเสนอความสนใจ ความต้องการของ
 สถาบันให้ทราบ หากมีความสนใจร่วมกันก็จะจัดให้มีการลงนามในสัญญาข้อตกลง ใน 8
 มหาวิทยาลัย/สถาบัน เปิดโอกาสให้อาจารย์/นักวิชาการหรือศิษย์เก่าของทั้งสองสถาบัน
 ได้พบปะกัน หากมีความสนใจร่วมกันก็จะขยายความร่วมมือจากระดับภาควิชา คณะ และ
 มหาวิทยาลัยต่อไป ในมหาวิทยาลัย/สถาบัน 6 แห่งถือโอกาสเมื่อมีบุคคลสำคัญของสถาบัน
 อุดมศึกษาต่างประเทศเดินทางมาเยือนสถาบัน บางครั้งหากมีความสนใจร่วมกันก็จะจัดให้มี
 การลงนามในสัญญาข้อตกลง ในมหาวิทยาลัย/สถาบัน 3 แห่งให้หน่วยงานต่าง ๆ ของสถาบัน
 เป็นผู้ริเริ่มเพื่อสร้างความร่วมมือทางวิชาการกันมาก่อน ในขั้นตอนสุดท้ายที่จะทำสัญญา
 ข้อตกลง อาจจะทำเองหรือให้ผู้บริหารเป็นผู้ลงนามความร่วมมือระดับมหาวิทยาลัยก็ได้
 ใน 2 มหาวิทยาลัย/สถาบันให้โอกาสอาจารย์ออกไปแสวงหา รู้จัก สร้างความร่วมมือ
 จะโดยส่งอาจารย์ไปเจรจาโดยตรงหรือไปประชุมวิชาการและถือโอกาสดูงานเจรจา เมื่อมี
 ความสนใจร่วมกันก็จะนำมาสู่ความร่วมมือระดับหน่วยงานไปจนระดับสถาบัน นอกจากนี้ก็ยังมี
 วิธีการเชิญอาจารย์/นักวิชาการมาเยี่ยมเยือนและรู้จักมหาวิทยาลัยไทย การปรึกษากันระหว่าง
 หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยก่อน โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะหารือกันในรายละเอียดก่อน
 มีการจัดทำสัญญา เป็นต้น

4. สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการ
 การร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

การลงนาม มหาวิทยาลัย/สถาบันส่วนใหญ่มีการลงนามในสัญญา
 ข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศโดยอธิการบดี แต่ในบาง

สถาบันก็อนุญาตให้คนเบติ/ผู้อำนวยการเป็นผู้ลงนามในสัญญาข้อตกลงความร่วมมือได้ หากเป็นความร่วมมือระดับคณะ/สถาบันหรือศูนย์ที่เทียบเท่าคณะ

การสนับสนุนด้านงบประมาณ มหาวิทยาลัย/สถาบันทุกแห่งมีการสนับสนุนทางด้านการเงิน แต่มีจำนวนจำกัดในบางแห่ง จึงต้องหาเงินจากแหล่งอื่นมาช่วยสนับสนุน

สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มหาวิทยาลัย/สถาบันส่วนใหญ่มีการสนับสนุนในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานให้ เช่น จัดห้องทำงาน ห้องปฏิบัติการ จัดที่พักให้ บางสถาบันมีที่พักของมหาวิทยาลัยก็จะจัดให้ หากไม่มีก็หาที่พักเอกชนให้ มีรถยนต์บริการ เป็นต้น แต่สิ่งอำนวยความสะดวกบางแห่งก็มีจำนวนจำกัด และยังมีมาตรฐานไม่ดีนัก การบริหารการจัดการ ส่วนใหญ่จะมีหน่วยงานกลางเป็นผู้ประสานงาน และอำนวยความสะดวกในบางเรื่องและมีฝ่ายปฏิบัติเป็นผู้ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ

5. การติดตามหรือประเมินผลของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัย/สถาบัน จำนวน 8 แห่ง ยังมีได้มีการติดตามประเมินผลโครงการความร่วมมืออย่างเป็นทางการ เพียงแต่มีการรายงานความเคลื่อนไหวของกิจกรรมให้ที่ประชุมทราบ หรือให้มหาวิทยาลัยทราบเมื่อสิ้นสุดโครงการ มีมหาวิทยาลัย/สถาบัน 4 แห่ง มีการติดตามประเมินผลเป็นระบบทุก ๆ 6 เดือน หรือทุก 1 ปี และทุก ๆ ปีจะออกรายงานประจำปี มี 3 มหาวิทยาลัยไม่ค่อยได้ทำการประเมินโครงการ ที่ทำบ้าง เช่น ประเมินความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ ติดตามความก้าวหน้าของกิจกรรม และการประเมินประจำปี และ 3 มหาวิทยาลัย ไม่มีการติดตามประเมินผล เพราะเพิ่งเริ่มมีสัญญาข้อตกลง และอีก 2 แห่งยังไม่มีการติดตามประเมินผล เพราะยังไม่มีสัญญาข้อตกลง

6. ปัญหาและอุปสรรคที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ประสบเกี่ยวกับโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัย/สถาบัน จำนวน 18 แห่ง มีปัญหาเรื่องเงินทุนที่มีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอ มีเพียง 2 สถาบันที่ไม่มีปัญหาเรื่องเงินทุน มหาวิทยาลัย/สถาบัน จำนวน 6 แห่ง มีปัญหาเรื่องความพร้อมของบุคลากรที่จะเข้าร่วมในโครงการความร่วมมือ และขาดผู้ประสานงานที่ดี มหาวิทยาลัย/สถาบัน จำนวน 4 แห่ง มีปัญหาเรื่องความพร้อมในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพราะยังมีไม่เพียงพอและยังไม่ได้มาตรฐานสากล มหาวิทยาลัย/

สถาบัน จำนวน 3 แห่ง มีปัญหาเรื่อง ความแตกต่างทางด้านภาษาและวัฒนธรรม ความไม่คล่องในภาษากลางของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอาจมีปัญหาของความซึ่ง เพราะวิชาการ ต้องรู้อย่างซึ่ง ใน 2 มหาวิทยาลัย มีปัญหาเรื่องการปรับเปลี่ยนนโยบายของผู้บริหาร ระดับสูง เพราะระบบการหมุนเวียนของผู้บริหารทำให้ความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศไม่ต่อเนื่อง การขาดบุคลากรทางด้านการบริหารและมีความรู้ทางด้านภาษา ต่างประเทศที่จะทำให้โครงการความร่วมมือและการดำเนินงานโครงการได้อย่างไม่มี ประสิทธิภาพ ความไม่เข้าใจของวิเทศสัมพันธ์ เพราะในการทำโครงการต้องมีการวางแผน ระยะยาว ปัญหาเรื่องการปรับตัวและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของผู้ทำวิจัยชาวต่างประเทศ ที่เคยทำงานในมาตรฐานที่เคยทำในมหาวิทยาลัยต่างประเทศ แต่มหาวิทยาลัยไทยมีระเบียบ กฎเกณฑ์มากทำให้เกิดความไม่เข้าใจกัน และปัญหาอื่น ๆ เช่น ความไม่รู้อความต้องการของตนเองว่าต้องการอะไร ทำให้ความร่วมมือไม่ได้รับประโยชน์เต็มที่แต่ทางฝ่ายต่างประเทศรู้ ความต้องการของตนเองและเตรียมพร้อมอยู่ตลอดเวลา ความไม่ค่อยสนใจของอาจารย์ เกี่ยวกับความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศเพราะมีขั้นตอนในการปฏิบัติ มากและยุ่งยาก ความล่าช้าในระบบราชการทำให้เกิดความไม่พอใจกับฝ่ายต่างประเทศซึ่งจะ โยงไปสู่ความไม่เข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ปัญหาการขาดข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษา ต่างประเทศ การไม่ดำเนินตามสัญญาข้อตกลงที่มีไว้ของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ความ แตกต่างกันในเรื่องภาคการศึกษา ไม่มีหน่วยงานกลางหรือหน่วยงานประจำรองรับงานความ ร่วมมือ ในมหาวิทยาลัยเปิดมีปัญหาว่าอยากจะทำร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเปิดด้วยกันแต่ มหาวิทยาลัยเปิดของต่างประเทศยังอยู่ในระยะกำลังพัฒนาเหมือนกัน การร่วมมือจึงได้เพียง ช่วยเหลือซึ่งกันและกันซึ่งบางครั้งต้องการความร่วมมือทางเทคโนโลยี และการร่วมมือกับ มหาวิทยาลัยในระบบปิดนั้น มหาวิทยาลัยในระบบปิดยังมีความรู้สึกรู้สึกว่ามีความแตกต่างกันทาง ด้านการจัดการศึกษาจึงยังไม่มั่นใจในการมีความร่วมมือ ส่วนมหาวิทยาลัยใหม่มีปัญหาที่ยัง ไม่ค่อยเป็นที่รู้จักของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศและบุคลากรยังมีน้อย และไม่เป็นที่รู้จักใน ต่างประเทศเช่นกัน

7. ความพอใจกับโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษา ต่างประเทศ มหาวิทยาลัย/สถาบัน มีประเด็นที่พอใจและไม่พอใจ ดังนี้

มหาวิทยาลัย/สถาบันส่วนใหญ่มีความพอใจในความร่วมมือทาง วิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ เพราะได้รับประโยชน์ ประเด็นที่พอใจ เช่น

ประโยชน์เกิดขึ้นกับอาจารย์/นิสิตนักศึกษา อุตสาหกรรมนำไปสู่การแก้ไขสังคม สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักวิชาการไทยว่ามีความสามารถทางด้านวิชาการ มีเครื่องมือที่สามารถทำงานวิชาการที่มีคุณภาพได้เท่าเทียมกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ สร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร พอใจในความก้าวหน้าของสิ่งที่เกิดขึ้นในเรื่องของความพร้อมของห้องปฏิบัติการ การทำงานร่วมกันกับนักวิชาการต่างประเทศ เพราะนักวิชาการต่างประเทศเป็นผู้มีประสบการณ์ สามารถแนะนำเครื่องมือใหม่ ๆ และหาแหล่งเงินทุนให้ ได้รับประโยชน์และสิทธิต่าง ๆ จากการมีสัญญาข้อตกลง เช่น การส่งอาจารย์ไปศึกษา ฝึกอบรม โดยได้รับยกเว้นค่าเล่าเรียน การเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างประเทศโดยไม่ต้องสอบเข้าตามระเบียบของมหาวิทยาลัย เกิดประโยชน์กับกลุ่มบุคคลและนำไปสู่ความทัดเทียมกับนานาชาติ มหาวิทยาลัยได้รับการพัฒนา และอาจารย์สามารถออกไปแสวงหาความรู้และประสบการณ์ โครงการดำเนินงานเป็นไปตามข้อตกลงที่วางไว้ เพราะมีผู้ประสานงานที่ดี มหาวิทยาลัยเปิดมีความพอใจเพราะได้ร่วมมืออย่างแท้จริงกับมหาวิทยาลัยเปิดด้วยกัน

ส่วนที่ไม่พอใจ มหาวิทยาลัย/สถาบันมีประเด็นที่ไม่พอใจ เช่น ไม่ทราบว่าโครงการใดทำอะไรไปบ้างและได้รับประโยชน์อะไรบ้าง เพราะไม่มีการประเมินผล การแลกเปลี่ยนนักวิชาการสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศส่งผู้ที่มีคุณสมบัติไม่เหมาะสมมา เนื่องจากไม่มีประสบการณ์แต่ส่งมาเพื่อหาประสบการณ์ และการคัดเลือกผู้เข้ารับทุนฝ่ายไทยก็มีข้อจำกัดหลายอย่างทำให้จำเป็นต้องคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติไม่ค่อยเหมาะสมไปไม่สามารถดำเนินงานตามข้อตกลงได้เพราะขาดเงินทุน โครงการความร่วมมือไม่เป็นไปตามที่ตกลงไว้เพราะขาดผู้ประสานงาน ยังมีปัญหาเรื่องความแตกต่างทางวัฒนธรรม เพราะจะนำไปสู่ปัญหาส่วนบุคคล การร่วมมือยังไม่เป็นที่พอใจ เพราะที่ทำอยู่ยังไม่ดีพอ อยากให้เป็นรูปธรรมมากกว่านี้ อยากจะทำในรูป Sister University บางหน่วยงานมีการะงามาก ทำให้ไม่มีเวลาสร้างความร่วมมือ ส่วนมหาวิทยาลัยเปิดยังไม่ค่อยพอใจกับการร่วมมือกับมหาวิทยาลัยปิด เนื่องจากระบบการจัดการเรียนมีความแตกต่างกันจึงยังมีปัญหา

8. ประโยชน์ที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยได้รับจากความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัย/สถาบัน จำนวน 10 แห่ง เห็นว่า จะได้รับประโยชน์แก่อาจารย์ บุคลากร และนิสิตนักศึกษา ได้มีความคิด โลกทัศน์ที่กว้างสู่ความรู้ทางวิชาการที่กว้างขึ้นและได้มีความคิดนานาชาติ กระตุ้นให้กระตือรือร้นและตื่นตัวทางวิชาการ และส่งผลถึงการเรียนการสอนและงานวิจัย มหาวิทยาลัย/สถาบัน 8 แห่ง เห็นว่า อาจารย์

ได้มีโอกาสเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ จากต่างประเทศเพื่อนำมาพัฒนาเทคโนโลยีของไทย และถ่ายทอดให้แก่บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย/สถาบัน 4 แห่ง เห็นว่าเป็นการสร้างชื่อเสียงของสถาบันว่ามีมาตรฐานทางวิชาการสูง เป็นการยกสถานะทางวิชาการของมหาวิทยาลัยไทย ให้เป็นที่ยอมรับของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัย/สถาบัน 3 แห่ง เห็นว่าเป็นการสร้าง ความเชื่อมั่นและมั่นใจแก่อาจารย์ของสถาบัน และสามารถดึงอาจารย์จากสถาบัน อุดมศึกษาต่างประเทศเข้ามาร่วมทำวิจัย และประโยชน์อื่น ๆ ที่ได้รับ เช่น มหาวิทยาลัย/สถาบันได้รับการพัฒนา อุปกรณ์ต่าง ๆ บางที่ก็ได้รับอุปกรณ์ใหม่ ๆ ตามโครงการความร่วมมือ สามารถส่งอาจารย์ไปสอนหรือทำวิจัย ณ มหาวิทยาลัยต่างประเทศง่ายขึ้น และ เสียค่าใช้จ่ายน้อย และสามารถเผยแพร่และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างกัน เป็นต้น

9. ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนในความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัย/สถาบัน จำนวน 12 แห่ง เห็นว่าทบวงมหาวิทยาลัยควรให้ความสนับสนุน ทางด้านการเงินมากกว่านี้เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานความร่วมมือทางวิชาการ กับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัย/สถาบัน จำนวน 9 แห่ง เห็นว่า ทบวง-มหาวิทยาลัยควรเป็นศูนย์กลางข้อมูลข่าวสารที่จำเป็น เช่น ให้รายชื่อหรือจัดทำทำเนียบ รายชื่อสถาบันทางวิชาการในต่างประเทศในสาขาต่าง ๆ ให้แก่มหาวิทยาลัยทราบ เป็นต้น เพื่อชี้แนะให้การติดต่อกับสถาบันใหม่ ๆ จะเป็นการประหยัดเวลาและอำนวยความสะดวก มหาวิทยาลัย/สถาบัน 6 แห่ง เห็นว่าทบวงมหาวิทยาลัยควรเป็นหน่วยงานกลางในการ ประสานความร่วมมือ ที่จะส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัย/สถาบัน 2 แห่ง เห็นว่า ทบวงมหาวิทยาลัยควรเป็นแกนสำคัญในด้านนโยบาย และควรมีการเสนอแนะทางด้านการศึกษาที่สำคัญแก่รัฐบาล และทบวงมหาวิทยาลัยควรรหา หนทางผ่อนคลายนกฏระเบียบต่าง ๆ เพื่อเอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการ กับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ และในเรื่องอื่น ๆ ที่ทบวงมหาวิทยาลัยควรมีส่วนช่วยเหลือ สนับสนุน คือ สืบหาความต้องการของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และหาทางสนับสนุน และ แสวงหาแหล่งทุน ทบวงมหาวิทยาลัยควรมีการประเมินผลความร่วมมือของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทบวงมหาวิทยาลัยควรชี้แนะในแนวทางสำคัญ ๆ แก่มหาวิทยาลัย เพื่อมหาวิทยาลัยจะได้รับ ประโยชน์สูงสุด และช่วยแก้ไขปัญหาด้วย ทบวงมหาวิทยาลัยควรมีบทบาทในการต่อรอง กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้กับมหาวิทยาลัย/สถาบันในสังกัด เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

ทางด้านความเป็นนานาชาติได้คล่องตัว ทบวงมหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย/สถาบันเป็นเจ้าของหรือเจ้าภาพร่วมในการจัดประชุมนานาชาติ และหาเงินสนับสนุนด้วย เพราะจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมและวงการอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัยควรติดต่อกับคนไทยที่เป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัยต่างประเทศเพื่อความร่วมมือเชื่อมโยงให้กับมหาวิทยาลัยไทย จะเป็นประโยชน์มาก เพราะคนไทยย่อมรู้ว่าคนไทยต้องการอะไร ทบวงมหาวิทยาลัยควรเป็นตัวกลางแจ้งข้อมูลของศาสตราจารย์รับเชิญ (quest professor) ที่ผ่านเข้ามาในประเทศไทยโดยรวบรวมจากมหาวิทยาลัย/สถาบันที่เชิญมา โดยแจ้งกำหนดการ รายละเอียดต่าง ๆ ให้มหาวิทยาลัย/สถาบันทราบ หากสถาบันแห่งใดสนใจจะเชิญไป จะเป็นประโยชน์และประหยัดค่าใช้จ่าย สำหรับมหาวิทยาลัยภูมิภาคต้องการให้ทบวงมหาวิทยาลัยพัฒนามาตรฐานของสถาบันในประเทศไทยให้มีความใกล้เคียงกัน จะได้มีความเท่าเทียมกันทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค และมหาวิทยาลัยใหม่ต้องการให้ทบวงมหาวิทยาลัยเป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) และเป็นพี่เลี้ยงให้กับมหาวิทยาลัยใหม่ซึ่งยังไม่เป็นที่รู้จักของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

10. แนวโน้มของความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัย/สถาบันทุกแห่งเห็นว่าในอนาคตความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศจะมีมากขึ้นเพราะวงการอุดมศึกษาจะมีเครือข่ายมากขึ้น โลกจะแคบลงและนำไปสู่ความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษา 7 แห่ง เห็นว่า ความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศในอนาคต จะมีลักษณะของการแลกเปลี่ยนมากขึ้น จะมีการให้และการรับซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของประโยชน์ร่วมกัน ลักษณะการที่เคยได้รับความช่วยเหลือจะค่อย ๆ ลดลงจนหมดไป และในขณะเดียวกันก็จะมีการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศกำลังพัฒนาหรือพัฒนาน้อยกว่า โดยเฉพาะเพื่อนบ้าน เช่น พม่า ลาว เวียดนาม และเขมร เป็นต้น มหาวิทยาลัย/สถาบัน 5 แห่ง เห็นว่ารูปแบบของความร่วมมือจะเปลี่ยนไปและมีมากขึ้น แต่การประสานวิชาการจะมีมากขึ้น เช่น การจัดหลักสูตรร่วมเป็นภาษาอังกฤษ การประชุมสัมมนาวิชาการ การแลกเปลี่ยนอาจารย์ บุคลากร นิสิตนักศึกษา การวิจัยทางวิชาการ การใช้ประเทศไทยเป็นวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยต่างประเทศมากขึ้น และมหาวิทยาลัยไทยจะเป็นฐานฝึกอบรมให้กับมหาวิทยาลัยนานาชาติหรือบริษัทข้ามชาติมากขึ้น มหาวิทยาลัย/สถาบัน 2 แห่ง เห็นว่า ความร่วมมือจะไม่จำกัดเฉพาะวงการศึกษาเท่านั้น

แต่จะก้าวออกไปยังองค์กรต่าง ๆ ด้วย เช่น UNESCO UNDP เป็นต้น ในสาขาต่าง ๆ และ
จะดึงหน่วยงานเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม

11. ข้อเสนอแนะที่อธิการบดีหรือรองอธิการบดีที่รับผิดชอบงานวิเทศสัมพันธ์
เห็นว่าจะช่วยพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษา
ต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

11.1 มหาวิทยาลัย/สถาบัน 8 แห่ง เสนอว่าควรมีการเพิ่ม
งบประมาณให้เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการประสานความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบัน
อุดมศึกษาต่างประเทศ และมีบางแห่ง เสนอให้มีหมวดเงินหมวดหนึ่งในงบประมาณประจำปี
เพื่อรองรับความร่วมมือ และทบวงมหาวิทยาลัยควรหาหนทางให้รัฐบาลจัดสรร งบประมาณ
สนับสนุนให้มากขึ้น

11.2 มหาวิทยาลัย/สถาบัน จำนวน 7 แห่ง เสนอให้มีการสร้าง
ความพร้อมและศักยภาพของมหาวิทยาลัยในทุก ๆ ด้าน ซึ่งรวมถึงบุคลากร เพื่อเป็นการ
เตรียมที่จะรองรับความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

11.3 มหาวิทยาลัย/สถาบัน จำนวน 5 แห่ง เสนอให้ทบวง-
มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งข้อมูลให้แก่สถาบันอุดมศึกษาไทยและสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ
และเป็นตัวกลางประสานงานทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบัน
อุดมศึกษาต่างประเทศ แสวงหาความช่วยเหลือและคัดเลือกสาขาวิชาที่มีความร่วมมือในขณะ
ที่มีทรัพยากรจำกัด ช่วยในเรื่องการติดต่อประสานงานและให้บริการในการเขียนโครงการ
และให้คำปรึกษาในการติดต่อกับต่างประเทศ

11.4 มหาวิทยาลัย/สถาบัน จำนวน 2 แห่ง เสนออยากให้ทบวง-
มหาวิทยาลัยมีนโยบายและแนวทางที่ชัดเจนในเรื่องความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบัน
อุดมศึกษาต่างประเทศ และควรเป็นผู้ประชาสัมพันธ์ที่สำคัญให้สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ
รู้จักสถาบันอุดมศึกษาไทย

11.5 มหาวิทยาลัย/สถาบัน เสนอให้ชี้ให้เห็นความจำเป็นของ
ความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ สร้างความเชื่อถือ เชื่อมั่นทาง
วิชาการจากประสบการณ์ให้เป็นขั้นเป็นตอน คิดถึงคนส่วนรวมในการใช้ประโยชน์จากการ
ติดต่อกับต่างประเทศ เพื่อยกระดับความรู้ความเข้าใจเพื่อให้เกิดความรู้อีกมากขึ้น

11.6 มหาวิทยาลัย/สถาบันเสนอให้มหาวิทยาลัย/สถาบันมีศูนย์
กลางในการประสานความร่วมมือที่แน่นอน ในกรณีที่มีการเปลี่ยนผู้บริหารจะไม่กระทบต่อการ
ดำเนินงานความร่วมมือ และงานวิเทศสัมพันธ์ก็มีความสำคัญมาก

11.7 มหาวิทยาลัย/สถาบันเสนอแนะว่า การร่วมมือทางวิชาการ
กับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศต้องทำอย่างมีจุดมุ่งหมายและมีการทำแผนความร่วมมือ

11.8 มหาวิทยาลัย/สถาบันเสนอแนะว่าสถาบันอุดมศึกษาไทย
ควรมีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีความเป็นสากล (Internationalization)
มากขึ้น เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีโลกทัศน์กว้าง

11.9 มหาวิทยาลัย/สถาบันเสนอแนะว่า บุคลากรที่จะเข้าร่วม
โครงการความร่วมมือควรมีความตั้งใจจริง เสียสละและอุทิศตนอย่างแท้จริงเพื่อการทำงาน

11.10 มหาวิทยาลัย/สถาบันเสนอแนะว่า ควรหาเงินทุนจากแหล่ง
ภายนอกสถาบันมาสนับสนุนโครงการความร่วมมือ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างอิสระ
มากขึ้น

11.11 มหาวิทยาลัย/สถาบันเสนอแนะว่าควรมีการระดมสมอง
ความต้องการของแต่ละมหาวิทยาลัย/สถาบันเกี่ยวกับความร่วมมือทางวิชาการ โดยรวบรวม
และประมวลไว้ที่ส่วนกลาง อาจจะเป็นที่ของมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นข้อมูลในการเจรจากับ
หน่วยงานต่างประเทศหรือเมื่อหน่วยงานต่างประเทศขอมาจะสามารถให้ข้อมูล เพื่อหน่วยงาน
ต่างประเทศจะได้ไปติดต่อเจรจากับสถาบันที่มีความต้องการตรงกัน

11.12 มหาวิทยาลัย/สถาบันเสนอให้ทบวงมหาวิทยาลัยมีการทบทวน
โครงการความร่วมมือกับต่างประเทศที่มีอยู่เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานอย่างจริงจัง

11.13 มหาวิทยาลัย/สถาบันเสนอให้ทบวงมหาวิทยาลัยมีบทบาท
ในการประสานระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยให้มีมาตรฐานของสถาบันใกล้เคียงกัน

11.14 มหาวิทยาลัย/สถาบันเสนอแนะว่าในระยะยาวควรมีการ
ร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยด้วยกันก่อนเพื่อสร้างศักยภาพ จะก่อให้เกิดความเข้มแข็ง
และมีข้อต่อรองดีกว่ามหาวิทยาลัยเดียว

11.15 มหาวิทยาลัย/สถาบันเสนอแนะว่า ควรสร้างความทัดเทียม
กันระหว่างอาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ เช่น ในเรื่อง
ของค่าตอบแทน เป็นต้น

11.16 มหาวิทยาลัย/สถาบันเสนอแนะว่า ระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ควรมีการผ่อนคลายหรือยกเลิก เช่น กฎระเบียบต่าง ๆ ที่ตั้งไว้ให้อาจารย์ชาวต่างประเทศเข้ามาทำวิจัยควรมีการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย